

—
A

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθ.

Κ, 49

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Π.Ε.Κ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αριθμ.

16 / 3144

ΜΟΛΙΕΡΟΥ

ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΕΞΕΛΛΗΝΙΣΘΕΙΣ

ΥΠΟ

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΔΟΥ ΣΚΥΛΙΣΣΗ

88

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 4

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τ' εἶναι; τί ἔχεις;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄφες με, ἄφες μ' ἐν ἡσυχίᾳ.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλ' ὄχι, θέλω νὰ εἰπῆς, τίς ἰδιοτροπία . . .;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄφες με, λέγω· κ' ὕπαγε καὶ κρύψου.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλὰ τόση
πάλιν χολή! Πᾶς ἄνθρωπος ἀκούει πρὶν θυμώσῃ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἐγὼ λοιπὸν τ' ἀνάπαλιν· θέλω νὰ μὴν ἀκούω,
καὶ νὰ θυμῶνω.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἐννοῶ ὅτι ἀέρα κρούω,
εἴης αἰφνιδίας σου ὀργῆς ζητῶν νὰ γίνῃ δήλη
καὶ εἰς ἐμέ ἡ ἀφορμή· καὶ ὅμως, καθὼ φίλοι . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τίς! ἐγὼ φίλος σου; — ἐν μ' ἔχης γραμμένον οὕτω,
 παρακάλω ἤε, σβέσον με. Ναί, ἐπηγγέλην τοῦτο·
 ἀλλ' ὅμως, ἀφοῦ σήμερον σὲ εἶδον ὡς ἐφάνης,
 διὰ παντός ἀφίσταμαι τῆς μέθοι τοῦδε πλάνης,
 μηδένα θέλω εἰς ψυχὰς διεφθαρμένας τόπον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τόσον λοιπὸν εἴμ' ἔνοχος! Λάβε, νὰ ζῆς, τὸν κόπον,
 Παλαίμων, νὰ ἐξηγηθῆς, τοιοῦτον πῶς με κρίνεις;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Σὲ λέγω, τρέξε νὰ ταρῆς ἀπλῶς ὑπὸ αἰσχύνῃς. —
 Εἶδες ἐκεῖ διαγωγὴν! ἂν δικαιολογῆται!
 καὶ ἂν τις ἀσκανδάλιστος, τίμιος ὦν, κρατῆται!
 Σὲ βλέπω, — κατακόπτεται γλυκύτατ' ἀμεινίζων
 ἓν πολίτην καθ' ὁδόν· μυρίας τερετίζων
 φιλοφρονήσεις πρὸς αὐτόν· — τί ὄρκους προθυμίας!
 τί προσφοράς μὲ ἀκκισμύς! τί ἔκτενεῖς θωπείας! —
 καὶ ἀκολούθως σ' ἐρωτῶ, τίς οὗτος; καὶ δὲν εἶσαι
 βέβαιος τ' ὄνομα αὐτοῦ καλοῦς ἂν ἐνθυμῆσαι.
 Εὐθὺς τὴν ζέσιν ἔκοψες ἀνταποχαιρέτισας. —
 Τίς οὗτος; — Ἄδιάφορος, εἶπες τὸν ὄμιον σείσας.
 Αὐτὰ ἐγὼ ἀνάξια καὶ ἀνάδρα νομίζω·
 ὡς προδοσίαν τῆς ψυχῆς αἰσχρὰν χαρακτηρίζω,
 κ' ἐάν ποτε, μὴ γένοιτο! εἰς ταῦτ' ἀναγκαζόμην,
 ἀμέσως ἐκ τῆς λύπης μου θὰ ἀπηγγονίζομην.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τὸ κατ' ἐμὲ, ὡς ἄξιον ἀγγόνῃς τι δὲν βλέπω,
 καὶ δι' αὐτὸ νὰ κρεμασθῶ — συγχώρει ν' ἀμφιρρέπω.
 Τὸν βρόχον τῆς κρεμάθρας μου κρατῶν ἐκ τῆς χειρὸς σου,
 παρακάλω τὴν χάριν σου λοιπὸν — ἐξιλιέωσου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Οὐαί, τῶν ἀναλάτων σου ἀστεϊσμῶν!

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Σπουδαίως

λοιπὸν· — πῶς θέλεις ἕκαστος νὰ πράττῃ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἀκεραίως,

ὡς τίμιος. Νὰ τίθεται εἰκὼν εἰλικρινείας.
 Νὰ ᾄθαι πᾶσα λέξις του φωνὴ ἐκ τῆς καρδίας.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Περιγρωῶς προσέρχεται καὶ σὲ ἀσπάζεται τις —
 νὰ μὴ τὸν ἀσπασθῆς καὶ σὺ; — Τὰ χεῖλη σου προθέτεις,
 τὰς προσφοράς του δέχεσαι τ' αὐτὰ ἀντιπροσφέρων,
 καὶ τὰς φιλοφρονήσεις του ἀνταποδίδεις χαίρων.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Αἶ, καὶ δὲν εἶν' ἐλεεινὰ αἱ μέθοδοί σου αὐτὰ;
 Τὰς πιθηκίζουν τοῦ συρμοῦ οἱ τόσοι μυιοχάρται,
 ἀλλὰ τὰς ἀποστρέφομαι. Μισῶ τὰς ὑποκλίσεις
 τῶν ὅσοι διαρρήγνυνται εἰς διαμαρτυρήσεις,
 θρυπτόμενοι, συγκλωβόμενοι, ἀγκυλικῶς φιλοῦντες,
 διὰ κενῶν εὐφημιῶν ἀλλήλους πλημμυροῦντες,
 πρὸς πάντας ἀποτεινόντες τοὺς λόγους τοὺς καλλίστους,
 κ' ἴσα τιμῶντες καὶ χορηστοὺς, καὶ ἀχαρακτηριστοὺς.
 Τί ὄφελος. — ὀμνύων σε φίλιαν, ζῆλον, πίστιν,
 νὰ σὲ παρέχῃ τις τιμὴν, θωπεῖαν ὅσῃν πλείστην,
 νὰ σ' ἐπαινῇ καὶ ἀνθηροῦς στεφάνους νὰ σὲ πλέκῃ,
 ἂν εἰς τυχόν τι κνώδαλον πράττῃ τ' αὐτὰ παρέκει;
 Ὅλιγον ἔχων τὴν ψυχὴν διαπρεπῶς κειμένην,
 δὲν θέλει τίς ὑπόληψιν ὡς οὕτω δωρομενῆν.
 Ἀλλὰ κ' ἡ ἔσχατος αὐτῆ, ἂν αἰφινιδίως γίνῃ
 κοινὴ εἰς ἀπεξάπαντας, ἐλάχιστα σεμνύνει.
 Πᾶσα τιμὴ, προτίμησιν ἂν δὲν ὑποδεικνύῃ,
 τιμᾶ φρονεῖς; — Τῆς ἀρετῆς τὴν αἰγλήν διαλύει.
 Σὺ ὅμως, ἀφοῦ δίδεται εἰς ὅ, τι αἱ ἡμέραι,
 αὐτ' ἐν αἷς ζῶμεν, ἔχουσι ψευδῆς καὶ νόθου, — ἔρρε!
 Ἐρρε, δὲν εἶσ' ἐκ τῶν ἐμῶν. Καθὼς αὐτὴν πλατεῖαν,
 κ' ἐπίσης ὅλους θάλπουσαν, δὲν ἀγαπῶ καρδίαν.
 Πουθὶ νὰ διακρίνωμαι· κ' εἰς λόγους μετρημένους,
 δὲν θέλω σίλον — τὸν κοινόν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλ' ὅστις ἐν τῷ κόσμῳ ζῆ, ἀνάγκη ν' ἀποδίδῃ
τρόπους τινὰς χαρίεντας, νενομισμένους ἤδη.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ὅχι, σὲ λέγω· μέμφομαι, μισῶ ἐκ τῶν ἐγκάτων
τὸ ἄτιμον ἐμπορίον αὐτῶν τῶν προσημάτων.
Θέλω νὰ ἦναι ἄνθρωπος καθῆς, καὶ, ὡς σὲ εἶπον,
οἱ λόγοι του νὰ φέρωσι τὸν τῆς ψυχῆς του τύλον·
αὐτὸς νὰ ὀμιλῇ· αὐτὸς, καὶ ὄχι προσωπεῖον
προσαγορεύσεων κενῶν, τὸ φρόνημα κωλύον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἡ ἄκρα εὐλικρίνεα αὐτῆ, ἂν ἐξετάσης,
θὰ ἦτο καὶ ἀνάρμοστος εἰς πλείστας περιστάσεις,
καὶ γελοιώδης ἐν αὐτῷ. — Πρόσεξε· μὴ ταράττου,
δενὲ φανερολόγε μου. Πρέπει τὸ φρόνημά του
νὰ κρύπτῃ τις ἐνίστε. Νομίζεις, συγχωρεῖται
νὰ λέγῃ τις πρὸς ἕκαστον τὸ τί διανοεῖται
περὶ αὐτοῦ; Μισεῖ τινα ἢ τὸν γελά; — νὰ τρέχῃ
καὶ ν' ἀναφέρῃ εἰς αὐτὸν τὸ πρᾶγμα καθὼς ἔχει;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Πῶς! θὰ συνεβούλευες τὴν γραῖαν Θωμαΐδα
ν' ἀφήσῃ τὸ φιμύθιον καὶ τὴν θετὴν φακίδα,
ὡς σκανδαλώδη εἰς αὐτῆς τὴν ἡλικίαν πλέον;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς ὄχι;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Σὺ; — Θὰ ἔλεγες ποτὲ εἰς τὸν Ματθαῖον,
ὅτ' εἶναι λίαν φορτικὸς, βαρὺς καυχηματίας,
ἀναμασσῶν τὰ ἀθλά του καὶ τὰς πατραγαθίας;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Βεβαίως.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄστέϊζεσαι.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Οὐδὲλως, κ' ἐνθυμοῦ τὸ· —

Ἐνθά φεισθῶ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπου κατὰ τοῦτο.
Ἄπέκαμ' ἀνεκφώνητον τὴν κρίσιν νὰ φυλάττω.
Πῦν ὅτι βλέπω, τὴν γολῆν μου φέρει ἄνω κάτω.
Ἄδημονῶ, κ' εἰς στοχασμοὺς βυθίζομαι ὀργίλους,
βλέπων νὰ ζῶσ' οἱ ἄνθρωποι· ὡς ζῶσι πρὸς ἀλλήλους.
Ὅπου στραφῶ, γαμαίζηλον εὐρίσκω κολακείαν,
φορτικὴν ἰδιοτέλειαν, ἀπάτην, ἀδικίαν· —
δὲν ὑποφέρω τοῦ λοιποῦ· ἀγανακτῶ εἰς τρόπον.
Ὅστε ἐχθρὸς νὰ κηρυχθῶ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Γελῶ, διότ' ὑπερβολὴ μὲ φαίνεται ἀγρία
αὐτῆ σου ἢ φιλόσοφος ὀργὴ καὶ δυσθυμία·
καὶ βλέπω ὅτι παίζομεν, σὺ, τὸ τοῦ Ἡρακλείτου
συγγνὸν ἐκείνου πρόσωπον, κ' ἐγώ, τοῦ Δημοκρίτου,
τὸ . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄφες τὰς συγκρίσεις σου αὐτὰς, τὰς τετριμμένας.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Καὶ σὺ τὰς δαγκιχωτικὰς νὰ μεταβάλης φρένας.
Δὲν ἀλλοιοῦται διὰ σοῦ ὁ κόσμος, μὴ σε μέλη. —
Ἄφοῦ δὲ εὐλικρίνεαν ἡ ὄρεξις σου θέλει,
σὲ λέγω ἀνυπόκριτος αὐτῆ σου ὅτ' ἡ νόσος,
ὅπου φανῆς, κωμῶδημα ἀπέδη· καὶ ὁ τόσος
θυμὸς σου, κ' ἡ δυσμένεια πρὸς τὰ παρόντα ἤθη,
μὲ γέλωτας καὶ καγχασμοὺς πολλάκις ἱστορήθη.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί; — τοῦτο ἤθελα κ' ἐγώ. Χαίρω, μεγάλως χαίρω!
Καλὸν σημεῖον· μὲ γελοῦν. — Τοσοῦτον τοὺς ἐχθαίρω
ὅλους κοινῶς, ὥστε πολὺ, πολὺ θὰ ἐλυπούμην.
ἂν ὑπ' αὐτῶν ὡς ὀρόνιμος ποτὲ ἔθεωροίμην.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Μεγάλως ἀπεχθάνεσαι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δὲν ἔχω ἄκραν πρὸς αὐτὴν, ὡς συμπεραίνεις, κλίσιν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Κ' ἐντὸς αὐτῆς τῆς φοβερᾶς τοῦ μίσους σου χοάνης, ἀνεξαιρέτως τοὺς πιωχοὺς θνητοὺς περιλαμβάνεις ὄλους; Ἄλλ' ἔτι σώζονται κ' εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ὅλους ἐν γέν' εἰς τῶν νεκρῶν τοὺς σέλλω τὸν κευθμῶνα τοὺς μὲν, διότ' εἶναι κακοὶ, καὶ βλέπουν ὡς τοιοῦτοι τοὺς δὲ, διότ' εἰς τοὺς κακοὺς χαρίζονται καὶ οὔτιοι, ἀντὶ νὰ τρέφουν πρὸς αὐτοὺς τὸ μῖσος τῶν, γενναίων, ὅποτον εἰς τὰς ἀγαθὰς ψυχὰς εἶν' ἀναγκαῖον ἢ μοχθηρὰ νὰ κινή. — Ἰδοὺ μακρὰν μὴ τρέχεις, τὸ ἐνεστὸς τῆς δίκης μου παραδείγμ' ἀφοῦ ἔγες. — Τοὺς βλέπεις πῶς προσφέρονται πρὸς τὸν ἀντίδικόν μου, ἐν' ἀλιτήριον ἐκεῖ, ἐνῶ τὸ δίκαιόν μου φωνάζει. Ὅλοι γενικῶς τί εἶναι τὸν γνωρίζουν ὑπὸ τὸ προσωπεῖόν του, καὶ ὄλ' ὑπογογγύζουν. Ἐκεῖναί του αἱ ὑπουλοὶ τῶν ὀφθαλμῶν κυκλήσεις, ἐκεῖνη ἡ ἠπία του φωνή, αἱ ὑποκλίσεις, οὐδένα πλέον ἀπατοῦν. Εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι μὲ τίνα μέσα, ὁ αἰσχροῦς, κατωρῶσσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν παρούσαν θέσιν του, ἣν βλέπουσα ὁποῖα, ἐρυθριᾷ ἡ ἀρετὴ καὶ φρίττει ἡ ἀξία· καὶ ὁμως, ἐνῶ ὀπισθεν τὰ χεῖριστα τὸν δίδουν ἐπίθετα, τὸν προσκυνοῦν κατ' ὄψιν ἂν τὸν ἴδουν. — Εἶναι ἀχρεῖτος, ἄτιμος, κακοῦργος! — Ναί, σὲ λέγει ὁ κόσμος ὅλος σύμφωνος· κ' ἐν τούτοις, πᾶσα στέγη τὸν δέχεται· χωρεῖ παντοῦ· οἱ πλείστοι καὶ αἱ πλείσται· τὸν δίδουν χεῖρα, μειδιοῦν, παντοῦ α ὄριστ' ὄριστε! » κ' ἡ θέσις, ἢ ὑπόρηγμα ἐὰν ἀνθρώπου χεῖρῃ, τὸν ἱκανόν καὶ τίμιον αὐτὸς παραγκωνίζει. —

Αὐτό, τὸ νὰ προσφέρεται αἰδῶς πρὸς τὴν κακίαν, μὲ προξενεῖ ἐντύπωσιν ἀφόρητον, καιροῖαν,

καὶ μ' ἔρχονται ἐνίστε ὄρμαλ, εἰς τὰς ἐρήμους τὰς σχέσεις ὅλων τῶν θνητῶν νὰ φύγ' ὡς θανασίμους. ✓

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

ὦ, ἀδελφὲ, νὰ τῆκεσαι ἀνερευῶν τὰ ἦθη! Πῶς, ἀσθενὴς ὁ ἄνθρωπος ἂν φύσει ἐγενήθη, τὸν θέλεις αὐστηρότατον εἰς ὅτι λέγ' ἢ πράττει; Εἰς ὅλα συγκατάβασιν ὀρελομεν κατὰ τι. Ἡμέρου ἀρετῆς τινος εἶν' ἐν τῷ κόσμῳ χρεῖα. Καὶ ἡ πολλὴ δὲ φρόνησις εἶναι μομφῆς ἀξία. Πᾶν ἄκρον φεύγ' ἢ ἐντελής σοφία· αὕτη θέλει τὸ « μηδὲν ἄγαν », κ' ἑαυτὴν ἐν τούτῳ περιστέλλει. Ἄν τὰς ἀρχαίας ἀρετὰς μὲ φέρῃς ὡς κανόνα, τοαχεῖαι καὶ ἀντίξοι πρὸς τοῦτον τὸν αἰῶνα Μὴ παντελείους τοὺς θνητοὺς ἐπίζητῆς ματαίως· ἀλλὰ τὰ ἦθη σήμερον, — κ' ἤμεθα δοῦλοι τέως. Πρέπει καθεὶς νὰ καμπτεταί ὡς οἱ καιροὶ καμφθῶσι. Μωρὸς τὸν κόσμον ὁ ζητῶν αὐτὸς νὰ διορθώσῃ. Κ' ἐγὼ πολλὰ παρατηρῶ τὰ ἔχοντ' ἀνωμάλως, καὶ λέγω εὐρυθμότερα ὅτι θά ἦσαν ἄλλως. Τὰ βλέπω εἰς πᾶν βῆμά μου· ἀλλ' ἂν δὲν μένω ξένος, τυλάχιστον δὲν φαίνομαι, ὡς σὺ, ἡρεθισμένος. — Σκέπτομαι ὅτ' οἱ ἄνθρωποι τοιοῦτοι εἶν' ἐν γένει, καὶ συνειθίζω τὴν ψυχὴν εἰς τὸ νὰ υπομένῃ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καὶ φρονεῖς τὴν φοβεράν αὐτῆν σου ἀπάθειαν . . . ;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Φιλόσοφον, ὅσον καὶ τὴν χολὴν σου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς δύναται τις ἀπαθῶς τὰ πάντα νὰ παρίδῃ! Ὑπόθεε ὅτι φίλος τις ἐξαίφνης σὲ προδίδει· ἢ ὅτι μηχανάται τις τὸ κτήμα σου ν' ἀρπάσῃ· ἢ, τ' ὄνομά σου δυσφημῶν, ζητεῖ νὰ σ' ἀτιμάσῃ· — ἀόρητος; θι ἔμενες; ἀπλῶς θι ἐμειδίαις;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ναί, ἐπειδὴ αὐτὰς ἐγὼ ἐν γένει τὰς κακίας
εὗρισκω ὅλας συμφυεῖς τῇ ἀνθρωπίνῃ οὐσίᾳ·
ὥστε, ὅσκις τ' ὄμμα μου συμβαίνει ν' ἀπαντήσῃ
πανοῦργόν τινα ἀνθρώπον, ἄδικον ἢ ἀχρεῖον,
δὲν δυσφορῶ πλειότερον ἢ βλέπων τι θηρίον
ἐμπρὸς μου ἐπικίνδυνον — κακοποιούς πιθήκους,
καὶ γῦπας αἱματοχαρεῖς, καὶ λυσσαλέους λύκους.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Νὰ μὲ προδίδουν δηλαδή, ἢ νὰ μὲ κατακλέπτουν,
κ' ἐγὼ τὸ πᾶν ν' ἀνέχωμαι, τὸ πᾶν, ὡς ἂν ἠδύλεπτον! —
Εὐχαριστῶ. — Ἀπόκρισιν, σὲ βεβαίῳ, δὲν θέλεις.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Νὰ σιωπᾶς θὰ ἔκαμνες καλὰ, καὶ νὰ ἱμελεῖς
πρὸ πάντων πάσης ὑβρεως πρὸς τὸν ἀντίδικόν σου,
φροντίζων τι πλειότερον διὰ τὸ δίκαιόν σου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τί νὰ φροντίσω δι' αὐτό; ὁ νόμος ἄς φροντίσῃ.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Καὶ ποῖος εἰς τοὺς δικαστὰς λο πόν θὰ ὀμιλήσῃ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς, ποῖος! — ἡ συνείδησις καὶ ἡ δικαιοσύνη.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Δὲν θὰ ἐπισκεφθῆς τινα τῶν δικαστῶν, πρὶν κρίνῃ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

"Ὀχι· πρὶν κρίνῃ, διατί; "Ἐχει ἀμφίβολόν τι
τὸ δίκαιόν μου, ἀδύφρῃ; ἢ βλέπεις ἀδικόν τι;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

"Ὀχι ποσῶς· ἀλλὰ κινεῖ τὸ ἐναντίον μέρος
τὸν πάντα λιθόν, ἢ οὐσα· καὶ . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Λόγοι τοῦ ἀέρος.

"Ἐγω, — δὲν ἔχω δίκαιον; — "Ἄς στοχασθῶν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τελεῖαν

μὴ δῖθε πίστιν. —

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δὲν ζητῶ χάριν ἐγὼ κάμμιαν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄ! ἰσχυρὸν ἀντίπαλον ἔχεις ἀπέναντί σου,
καὶ δύναται, βραδίουργόν, ἐξαΰνης . . . Συλλογίσου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

"Ἄς κάμη' ἀδιάφορον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τὴν χανεῖς. —

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

"Ἄς τὴν χάσω.

ὅτι ἦν' ἀστειόν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Παίξεις;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί· ποθῶ νὰ δοκιμᾶσω
ἂν προχωροῦν οἱ ἀνθρώποι εἰς τόσον μογηρίας,
ὥστε νὰ πράξουν ἀναιδῶς, διὰ στρεψοδικίας,
τρανὸν τοιοῦτο ἄδικον ἐνώπιον τοῦ κόσμου.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τί ἀνθρώπος!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Μὲ κίνδυνον καὶ τῆς ὑπάρξεώς μου,
αὐτὴν τὴν δίκην ἤθελον νὰ ἔγανα, καὶ μόνον
διὰ τὴν ωραιότητα τοῦ πράγματος.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Με πόνον
σὲ βλέπω ταῦτα λέγοντα, πλὴν ἄλλοι θὰ ἐγέλων.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κακὸς ψυχρὸς ὁ γέλωσ των, καὶ ἄς γελαῖ ὁ θέλων.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τὴν αὐστηρὰν εὐθύτητα ἦν ἀπαιτεῖς ἐν πᾶσι,
πολ' ἤθελα νὰ μ' ἔλεγες ἐάν, ἐν περιστάσει,
καθὼς εὐρίσκειται εἰς σέ, ὁμοίως τὴν εὐρίσκεις,
ἐδῶ, κ' εἰς κᾶπτιν ψυχὴν, — μαντεύεις... ἀποθνήσκεις !
Τοῦτο θαυμάζω· πῶς ἐνῶ παφλάζεις ἀφρισμένως
πρὸς τὸ ἀνθρώπινον αὐτὸ κατηραμένον γένος,
καὶ αποτροπιάζεις τὰ πάντα μὲ τὸ στόμα, ·
λαμβάνεις ὅμως ἐξ αὐτοῦ ὅ, τι σου θέλγει τ' ὄμμα !
Το δὲ παραδόξοτερον μ' ἐφάν' ἡ ἐκλογή σου· —
ἡ "Ἐλλη, κόρ' εἰλικρινῆς τιμῶντι, ὡς ἐξίσου
καὶ ἡ σεμνὴ Μελίθοια, ζητοῦν παντοιοτρόπως
νὰ σὲ φανοῦν ἐράσμιαι· οὐ ὅμως, οὐκ οἶδ' ὅπως,
τὰς βλέπεις ἀδιάφορος, προχθὲς ὡς παρτήρην,
ἐνῶ σὲ ἠχμαλώτισαν καὶ ἔρμαιον σὲ σύρουσιν
τὰ δόλια τὰ θελγητρα τῆς χήρας Ἀσπασίας.
Τὸ φιλοσκῶμμον πνεῦμ' αὐτῆς, τὰς ἐρωτοτροπίας,
βλέπεις ἐν τούτοις συνωδᾷ πρὸς τὰ παρόντα ἦθη,
ἄτινα τόσον μέμφεσαι· — πῶς κατεδυρωπήθη
ἢ πρὸς αὐτὰ ἀγρίχ σου ὀργῆ, ἐνῶ ἀκαταία
τὰ συγκατέχει αὐτῆ σου ἢ προσφιλεῖς ὥραϊα ;
Τὰ ἤλλαξεν ὁ ἔρωσ σου, τὸ πᾶν εἰς χάριν τρέπων,
ἢ νὰ τὰ βλέπης ἔπαισες ; ἢ παρὰβλέπεις βλέπων ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ποσῶς τὰ ἐλαττώματα αὐτῆς τῆς νίας χήρας
ὁ ἔρωσ δὲν ἀπέκρυφεν· ἂν θελῃς δ' ἐκ τῆς πείρας
πρῶτος ἐγώ, ὁ ἀγαπῶν αὐτήν, τὰ διακρίνω·
τὰ ἐξελέγχω δι' ἐνταυτῶ κ' ἐμπρὸς τῆς· μὴ τ' ἀφίνω ; —
πλὴν, τὴν ἀδυναμίαν μου ὁμολογῶ· — ἰσχύει
κα· μετ' αὐτῶν, ἢ γόησσα, οὐχ ἦττον νὰ μ' ἐλκύη.
Ματαίως τὰ παρατηρῶ, τὰ μέμφομαι ἐν ὀλίψει· —

μ' ἐμπνέει πάντοτ' ἔωτα, τὰ κρῦψ' ἢ δὲν τὰ κρῦψη.
Ἵπερρικᾶ ἢ χάρις τῆς. — Εἶμαι λοιπὸν ἐν γνώσει·
πλὴν πέποιθα ὁ ἔρωσ μου ὅτι θὰ τὴν μορφώσῃ.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶν' εὐκόλον, καθὼς βροντᾶ καὶ βρέχει. —
Ἄλλ' ὅτι σὲ ἀνταγαπᾷ ἐπέισθης ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δόγον ἔχει!

Ὅτ' αὐτὴν ἠγάπων ἄλλως πως ;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλ' ἂν ἀμφιβολίαν
δὲν ἔγης, ὅτι σὺ κρατεῖς πρὸ πάντων τὴν καρδίαν,
τὸ πλῆθος τῶν ἀντεραστῶν πῶς τόσον νὰ σᾶς μέλῃ ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Σπουδαίως ὅταν ἀγαπᾶ, καθεὶς τὸ ὅλον θέλει.
Καὶ περὶ τούτου μάλιστα ἐρχομαι, πρὸ τῶν ἄλλων,
νὰ ὀμιλήσω εἰς αὐτήν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄν μὲ πιστεύσης μᾶλλον
τῆς ἐξαδελφῆς τῆς ἐγῶ, τῆς Ἑλλῆς θὰ ἠρώμην, —
ἂν πρὸς αὐτὴν εὐπρόσδεκτος ποτὲ ἐνομιζόμην.
Αὐτῆς, αὐτῆς ὁ χαρακτήρ μομφὴν δὲν ἐπιτρέπει· —
νέα μὲ κρίσιν, σ' ἐκτιμᾶ, καὶ ἀληθῶς σὲ πρέπει.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, αὐτὸ τοῦτο καὶ ὁ νοῦς μὲ λέγει καθ' ἐκάστην,
ἀλλὰ τὸν νοῦν δὲν δέχεται ὁ ἔρωσ ὡς δυνατότην.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Παλαίμων! εἴθε νὰ ψευσθῶ, ἀλλὰ ἡ ἐρασμία
αὐτῆ σου . . .

δὲν ἀφίνω
καὶ γὰρ τῆς

ΚΑΛΛΙΑΣ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ.

ΚΑΛΛΙΑΣ, πρὸς τὸν Παλαίμωνα.

Κάτω, ἔμαθον μὲν ὅτ' ἡ Ἄσπασία
μετὰ τῆς Ἑλλης σήμερον ἐξῆλθαν — ὅτι λέπουν
πρὸς ἀγοράς — ἀλλ' ἔσπευσαν συγχρόνως νὰ μὲ εἴπουν
ὅτ' εἶσθ' ἐπάνω καὶ στιγμὴν λοιπὸν χωρὶς νὰ γάσω,
ἀνέβην, θέλων πρὸ πολλοῦ θερμῶς νὰ σᾶς ἐκφράσω
τὴν ἔξοχόν μου πρὸς ὑμᾶς ὑπόληψιν, τὸν ζῆλον
ὅπως πιστὸν καὶ γνήσιον μὲ θεωρῆτε φίλον.
Ἐγὼ, πρὸς τὴν ἀληθινὴν ἀξίαν, μετ' ἐκθύμου
προσφέρομαι φιλοτήτος. — τοιαύτ' εἶν' ἡ ψυχὴ μου,
κ' ἐλπίζω ἀπόρριψιμος νὰ μὴ φανῆ τελείως
φίλος τοσοῦτον ἔνθερος, — κ' οἷος ἐγὼ ἰδίως.

Τοῦ Καλλίου λαλοῦντος, ὁ Παλαίμων φαίνεται
περίσκεπτος καὶ ὡς μὴ ἀκούων· μόλις δὲ συν-
νέρχεται ἐκ τῆς περισκέψεως μετὰ τὰς ἐπομι-
νας λέξεις·

Pardon, ἤκούσατε; Πρὸς σᾶς τὸν λόγον ἀποτείνω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄ! πρὸς ἐμέ;

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ναί, μάλιστα! — ἢ μήπως σᾶς βαρύνω;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Οὐδόλως· ἀλλ' ἐξέλαθον τὸ ἄκουσμα ὡς ξένον,
τοσαύτην πρὸς με, κύριε, τιμὴν μὴ περιμένων.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Αὐτὴν μου τὴν ὑπόληψιν, πῶς βλέπων ἀπορεῖτε;
σεῖς παρὰ πάντων δύνασθε ὁμοίαν ν' ἀπαιτῆτε.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κύριε...

Καί, σᾶς βεβαίω, οὐδεὶς τῶν κυβερνῶντων
τῶν ὑμετέρων εὐμοίρει ὑπερφῶν προσόντων.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κύριε...

ΚΑΛΛΙΑΣ

Παρ' ἐμοὶ κριτῆ, οὐδὲ ἐκ τῶν λογίων
ὑπερτερεῖ τὰς γνώσεις σας κἀνεὶς· εἶσθε μουσεῖον!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κύριε...

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ἄν σᾶς ψεύδωμαι, νὰ μὴ χαρῶ τὸ φῶς μου! —
Enfin, πρὸς ἐπισφράγισιν παντός αἰσθημάτων μου,
θερμῶς νὰ σᾶς ἀγκαλισθῶ καὶ ν' ἀσπασθῶ δεχθῆτε,
ὥστε μετὰ τῶν φίλων σας νὰ μὲ καταρίψητε.
Δότε λοιπὸν τὴν χειρὰ σας, καὶ φειδωλὸς μὴν εἴσθε
φίλιος τῶσόν τιμαλφούς. — Διατάξτε; . . . Ἄρνεῖσθε!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κύριε, μὲ τιμᾶτε μὲν πολὺ, τῇ ἀληθείᾳ,
ἀλλ' ἀπαιτεῖ μυστήριον μικρὸν τι κ' ἡ φιλία.
Τ' ὄνομα αὐτῆς σμικρύνεται, πιάγει καθ' ἓνα τρόπον
βεβήλωσιν, τιθέμενον φιλιῶς εἰς πάντα τόπον.
Ταύτην τὴν ἔνωσιν γεννᾷ ἡ ἐκλογὴ κ' ἡ γνώσις·
ἀλλ' ἐτ' ἡμεῖς δὲν ἔχομεν αὐτὰς τὰς προδηλώσεις,
κ' ἐνδέχεται νὰ τύχωμεν τοιούτων χαρακτήρων,
ὥστε, ἀπὸ γνωστῶν ἀπλῶς, νὰ γίνωμὲν τι χειρόν.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ἐρεθότατον! — Πῶς φαίνεσθε συνέσεως ταμεῖον!
Ναί, τώρα μᾶλλον σᾶς τιμῶ· εἶπετε λόγον θεῖον.
Τὸν χρόνον ἀναμένοντες λοιπὸν νὰ ἐπινεύση,
ἐν τούτοις στοχαζόμεθα καὶ ἂν σᾶς χρησιμεύση
ἡ πίστις, ἣν ἀπέκλιθα ἐν τῇ Αὐλῇ ἐσχάτως.
Ὁ βασιλεὺς, — vous comprenez, — μὲ εὖνοεῖ. Τὸ Κράτος
ἔχει ἀνάγκην λειτουργῶν, ἕως ὅτου εἴσθε ἐξόγων.

Ἐπαρσημοστόλισαν ἀρτίως ἓνα λόγον· —
Θέλετε ἴσως τὸν σταυρόν;

ΠΑΛΑΙΩΜΟΝ

Τὸν ἔχουν τινὲς ῥῆποι.
μεθ' ὧν δὲν θέλω νὰ ταχθῶ. — Εὐχαριστῶ ἄς λείπη.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ἐγετε κάπως δίκαιον. Εἰς ὅτι, μὲ φρονεῖτε,
enfin, κατὰ τι χρήσιμον, ἀρκεῖ νὰ μὲ εἰπήτε.
Ἄλλὰ θὰ μ' ἐπιτρέψετε, ὡς ἀπαρχὴν φιλίας,
καὶ πρὸς τὰ φῶτά σας τιμῆς τεκμηρίον βθεῖα,,
μίαν ὥδὴν μου πρόσφατον νὰ σᾶς προαναγγώσω,
θεῖλων, καλῆ ἂν σᾶς φανῆ, εἰς τύπον νὰ τὴν δώσω.

ΠΑΛΑΙΩΜΟΝ

Δὲν εἶμαι ἐπιτήδειος νὰ κρίνω, κύριέ μου,
ἐπὶ τοιούτων.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Πῶς αὐτό!

ΠΑΛΑΙΩΜΟΝ

Ἐχω, πιστεῦσατέ μου,
ὅχι μικρὸν ἐλάττωμα· εἶμαι ὑπὲρ τὸ δέον
εὐλικρινής.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Tant mieux! Αὐτό κ' ἐγὼ ποθῶν, τυχαῖων,
καταλαμβάνετε, χριτῶν δὲν ἐκζητῶ τὴν γνώμην,
ἀλλὰ ἐκτιθεμαι εἰς σᾶς. Πολὺ θὰ ἐθλιδύμην,
ἂν ἤγουν μ' ἐπροδίδετε κρύπτων τὸ φρόνημά σας.

ΠΑΛΑΙΩΜΟΝ

*Αφοῦ λοιπὸν τὸ θέλετε, — εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΚΑΛΛΙΑΣ

« Ὡδὴ. » Ὡδὴν τ' ὠνόμασα. « Ἐλπίς. » Αὐτό, πρὸς μίαν
ἐξ ἧς μ' ἐδόθη κάποια ἐλπίς . . . τινὰ Κυρίαν. —
« Ἐλπίς. » Οἱ στίχοι, βεβαίως, δὲν εἶναι . . . ὠγκυμένοι,

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί, ναί, ἡκούσατε.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Ὅχι, πατέρα· ἔχετε λάθος.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καταλαμβάνω ὅτι κατὰ πρόβλεψιν νὰ ἡκούσατε τὸνλάχιστον
κάποιαις λέξεσι. Ἐλεγχ, πόσος κίπος χρειάζεται νὰ εὐρη τις
χρήματα τὴν σήμερον ἡμέρα, καὶ πόσον θὰ ἦναι εὐτυχῆς
ὅποιος εἴμπορεῖ νὰ ἔχη εἰς τὸ σπῆτι τοῦ κάμμιαν χιλιάδα
λίρας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Δὲν ἐτολμούσαμεν νὰ σᾶς πλησιάσωμεν, φοβούμενοι μή-
πως σᾶς διακόψωμεν.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἦγουν αὐτὸ σᾶς τὸ λέγω, διὰ νὰ μὴν ἐκλάβετε ἄλλο ἂντ'
ἄλλου, καὶ νομίσαιε ὅτι ἐμιλοῦσα μὲ τὸν ἑαυτό μου, ὡς νὰ
ταῖς ἔχω ταῖς χιλιάσις λίραις.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἡμεῖς, πατέρα, εἰς τὰς ὑποθέσεις σας δὲν ἐπεμβαίνομεν.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Χιλιάσις λίραις! Ἄμποτε νὰ ταῖς εἶχα, κακίμοιρα παιδιά

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐγὼ στοχάζομαι, ὅτι . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τί καλὰ θὰ ἦτον!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Αὐτὰ, πατέρα, εἶναι πράγματα . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καφσπαῖδια, νὰ ἡσέβητε πῶσον ἀναγκαῖα μὲ ἦταν!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ν μίζω ὅτι . . .

ΜΟΛΙΤΡΟΣ

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Θά διώρθωνα ὄλαις μου τὰς υποθέσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Σεις πατέρα, εἶσθε, . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καί θ' ἀπειχα σήμερον τοῦ νά παραπονοῦμαι διὰ τὰς περιστάσεις, ὅτι εἶναι δυστυχεῖς.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἄλλὰ, πατέρα, δὲν ἔχετε δά καὶ τόσον δίκαιον νά παραπονήσθε. Ὁ κόσμος πολὺ καλὰ γνωρίζει, ὅτι εἶσθε ἀρετὰ πλούσιος.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἐγὼ πλούσιος; Ψεύδονται, οἱ ἀνάσχυντοι, ὅσοι τὸ λέγουν. Δὲν ὑπάρχει μεγαλῆτερον ψεῦδος ἀπ' αὐτό. Ἐγὼ πλούσιος!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Δι' αὐτό, πατέρα, δὲν πρέπει νά δυσαρεστήσῃς

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Πῶς νά μὴ δυσαρεστοῦμαι! Ἀκούεις, νά μὲ προδίδουν τὰ ἴδια μου τὰ παιδιά, καὶ νά συμφωνοῦν καὶ αὐτὰ μὲ τοὺς ἐχθροὺς μου!

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Καὶ ἐχθρός σας εἶναι, ὅστις λέγῃ ὅτ' εἶσθε πλούσιος;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἐχθρός μου εἶναι, μάλιστα. Μὲ αὐτοὺς σας τοὺς λόγους, καὶ μὲ τὰ ἔξοδα ὅπου κάμνετε, θά γίνετε αἰτία νά ἔλθουν κάμμιαν ἡμέρα καὶ νά μὲ σφάζουν, μὲ τὴν ἰδέαν ὅτ' εἶμαι παραγεμισμένος ἀπὸ φλουρί.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐγὼ, τί μεγάλα ἔξοδα κάμνεις;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τί μεγάλα ἔξοδα κάμνεις; Ἐχεις ἄλογο καὶ τρέφεις. Αὐτὸ δὲν εἶναι σκανδαλώδες πράγμα; — νὰ σὲ βλέπουν κα-

βάλα εἰς τοὺς δρόμους τῆς πόλεως; Χθὲς τὰ ἔψαλα καὶ τῆς ἀδελφῆς σου τὰ ἰδικά σου ὅμως πράγματα εἶναι τοῖς χειρότερα. Εἶναι νά φρέξῃ κάνεις. Ὅλων αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὅπου φορεῖς ἐπάνω σου, ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ἂν ἦσαν τὰ χρήματα εἰς τὸν τόκον, σὺ δὲν λογαριάζεις τί θά ἔδιδαν τὸν χρόνον. Χιλιάκις σὲ εἶπα, πῶς δὲν μ' ἀρέσουν αὐτὰ σου. Τί εἶσαι; κάνέννας κόντες εἶσαι σὺ; Ποῦ τὰ βροῖ σκεῖς; Πρέπει νά υποθέσω, ὅτι τὰ πέρνεις ἀπὸ δικά μου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Πῶς τὰ παίρνω ἀπὸ δικά σας;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἐεῦρω κ' ἐγὼ πῶς τὰ παίρνεις; Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν προμηθεύσαι αὐτὰ ὅλα τὰ χρήματα;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐνίοτε παίζω, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι τυχερός, παῖδι εἰς τὸ παιγνίδι, ὅσα κερδίζω, τὰ φορῶ ἐπάνω μου.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Κακὸ καὶ ψυχρό. Ὅσοι παίζουν, ἂν σήμερον κερδίζουν ἔστω καὶ κατὰ συνέχειαν, αὔριον θά χάσουν. Κάνέννας χαρτοπαίκτης δὲν ἐμεινεν ἕως τέλους τῆς ζωῆς του ἀζημιώτος, ἐντός ἂν χαρτοκλεπτῆ. Καὶ τέλος, ἂν ἦσαι τυχερός πρὸς τὸ παρὸν εἰς τὸ παιγνίδι, τοῦλάχιστον ὠφελοῦ ἀπὸ τὰ κέρδη, ἕως νά σ' ἔλθῃ ἡ φορὰ τῆς ζημίας, ἥτις, ὅσον καὶ ἂν ἀργήσῃ, θά ἐπέλθῃ ἀφευκτα. Βάλλε εἰς τόκον τὰ κέρδη σου, ἕνα τόκον νόμιμον, νά σοῦ γεννοβολοῦν. Ἦγουν τί χρειάζονται αὐτὰ ὅλα τὰ κούδονια, ὅπου κρεμάξεις ἐπάνω σου; Αὐταῖς ἡ καρφίδες, ἡ διαμαντένιαις, αὐταῖς ἡ χρυσαῖς ἀλυσίδες! Κάθεσαι καὶ βάλλεις εἰς τὸ κεφάλι σου πομμάδαις! Καὶ αὐτὸ ἕνα ἔξοδο. Ἐχεις τὸ νεράκι, τὸ καθαρό. Βρέχει τὸ κεφάλι σου, νά σοῦ κάμνη καὶ καλὸν ἢ ψυχρολουσία, καὶ νά μὴν ἐξοδεύῃς οὔτε λεπτό. Στοχηματίζω, πῶς εἰς πομμάδαις, εἰς κουρετα καὶ εἰς μανδύλια, θά ἐξοδεύῃς κατ' ἔτος ὑπὲρ τὰς δέκα λίραις, καὶ δέκα λίραις, πρὸς μόνον δώδεκα τὰ ἑκατὸ τὸν χρόνον, θά σοῦ ἔδιδαν μίαν λίρα καὶ εἴκοσι γρόσα γιερά. Εἶναι κάτι τι. Βγαίνει ἕνα στραβὸ ἔξοδο κα-
ταλαθάινεις, κύριε;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

"Έχετε δίκαιον

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί, ἀλλὰ δὲν τὸ κάμνεις. Τώρα, κάτι ἄλλο ἔχω νὰ σοῦ εἰπῶ. (Παρατηρήσας ὅτι ὁ Θεόδωρος ἀντήλλαξε νεῦμά τι μετὰ τῆς Ἑλπινίκης.) Τί εἶναι; (Καθ' ἑαυτόν.) Κάποιον νεῦμα ἔκαμαν, θαρρῶ, αὐτοὶ μετὰξὺ των' ἴσως διὰ νὰ μοῦ βάλλουν κάτι τι εἰς τὸ χέρι. (Πρὸς τὰ τέκνα του.) Τί νεύματα ἔλαμτε;

ΕΛΗΝΙΚΗ

"Ερχομεν, κ' ἐγὼ καὶ ὁ Θεόδωρος, πατέρα, κάτι νὰ σᾶ ἐμιλήσωμεν, καὶ πρόκειται ποῖος, πρῶτος, νὰ λάβῃ τὸν λόγον.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

"Ἰσα, κ' ἐγὼ ἔχω κάτι νὰ εἰπῶ εἰς τοὺς δύο σας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Πρόκειται, πατέρα, νὰ σᾶ ἀναφέρωμεν περὶ γάμου.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Κ' ἐγὼ περὶ γάμου ἔχω νὰ σᾶς ἀναφέρω.

ΕΛΗΝΙΚΗ

"ὦ! πατέρα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Πῶς! τί σημαίνει αὐτὴ σου ἡ φωνή; Ἡ λέξις σ' ἐτρόμαξε, δηλαδή, ἢ τὸ πρᾶγμα;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

"Ἐεῦρετε, πατέρα, ἡ ὑπὸνδρεία εἶναι πρᾶγμα, τὸ ὅποτον εἴμπορεῖ καὶ τοὺς δύο νὰ μᾶς τρομάξῃ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν δίδετε εἰς αὐτό. Φυσικῶ τῶ λόγῳ, φοβούμεθα μήποτε δὲν συμφωνοῦν τὰ αἰσθηματὰ μας μετὰ τὴν ἐκλογὴν σας.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Λοιπὸν, λάβετε τὴν ὑπομονὴν πῶτα ν' ἀκούσετε. Γνωρίζω τί χρειάζεται καὶ εἰς τοὺς δύο σας, καὶ οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος θὲν θὰ ἔχετε νὰ παραπονεθῆτε ἀπὸ ὅ,τι θὰ κάμω. Καὶ πρῶτ. ἀπ' ὅλα, (Πρὸς τὸν Θεόδωρον) λέγε μου σὺ.

γνωρίζεις μίαν κάποιαν νέα, ἥτις ὀνομάζεται Ζωή, καὶ κατοικεῖ ἐδῶ κοντὰ μας;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ναί, πατέρα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, πρὸς τὴν Ἑλπινίκην.

Καὶ σὺ;

ΕΛΗΝΙΚΗ

Ἡκουσα περὶ αὐτῆς.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Πῶς σοῦ φαίνεται, Θεόδωρε, αὐτὴ ἡ νέα;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Χαριστάτη, πατέρα μου.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἡ φυσιογνωμία της αἴ;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἰολὺ σεμνὴ, καὶ εὐφρεστάτη ἐνταυτῶ

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τὸ ἦθος, οἱ τρόποι της;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐξαιρετα, ἀναμφιδόλως.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Δὲν σοῦ φαίνεται πῶς μιά τέτοια κόρη ἀξίζει νὰ προσέξῃ τις εἰς αὐτήν;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Τῶντι, πατέρα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καὶ πῶς ἡ περίστασις εἶναι κατάλληλη;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Καταλληλοτάτη.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καί πῶς ἔχει ὄλην τὴν ἐπίδειξι μιᾶς καλῆς οἰκονόμου, μιᾶς καλῆς ἠνοικοκυράς;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Βεβαιότατα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καί πῶς ὁ ἄνδρας ὅστις τὴν ἴαρη, θά μείνη πολὺ εὐχαριστημένος;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Τῆς αὐτῆς γνώμης εἶμα: κ' ἐγώ.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Μόνον μία μικρὴ δυσκολία ὑπάρχει· πολὺ φοβοῦμαι μήπως αὐτὴ δὲν θά ἔχη προίκα, ὅση ἐχρειάζεται.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Α! πατέρα μου, ἡ προίκα δὲν σημαίνει, ὅταν βλέπη τις ὅτι μία νέα εἶναι καθ' ὅλα τ' ἄλλα ἀξία του.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἄ, μὲ συγχωρεῖς, μὲ συγχωρεῖς! — Τοῦτο μόνον ἠμποροῦσες νὰ μοῦ εἰπῆς· ὅτι, καὶ ἂν τῆς λείπη ἡ προίκα, εἰμπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχη μὲ αὐτὴν ὄφελος ἀπὸ ἄλλα πράγματα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐννοεῖται.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Χαίρω, τέλος πάντων, ὅπου σ' ἐβλέπω σύμφωνον μὲ τὴν γνώμη μου, ἐπεὶδὴ ὁ γλυκὺς τρόπος αὐτῆς τῆς νέας, καὶ ἡ χρηστοθήειά της, ἔχουν ἐλκύσει τὴν συμπάθειά μου, καὶ, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθεια, ἀποφάσισα νὰ τὴν νυμφευθῶ, ἂν ἴδῶ καὶ πῶς ἔχει κάποιαν προίκα, ὅπωςδήποτε.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἦ!

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Πῶς;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Εἶπετε ὅτι ἀπεφασίσατε . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναὶ νὰ νυμφευθῶ τὴν Ζωή· αὐτὴ τὴν νέα.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Σεῖς, καλὲ πατέρα, νὰ τὴν νυμφευθῆτε; Σεῖς;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἐγώ, βέβαια· ἐγώ, ἐγώ. Τί θὰ εἰποῦν αὐτά; — Τί ἔπαθες; . . .

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ὡσαν ζάλη μ' ἔρχεται . . . Ἰάγω ἐξω μίαν σπιτημὴν.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Δὲν εἶναι τίποτε. Ἰάγαινε εἰς τὸ μαγειρεῖο, νὰ πῆς ἕνα ποτήρι νερὸ κρύο, καὶ θὰ σοῦ περάσῃ.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ
ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ὅριστε τὰ ἀρχοντόπουλά μας, τὰ καλομαθημένα! τὰ ἀδελφάκια! Μὴδ' ἂν ἦταν γυναικάκια! — Διατὶ λές, κόρη μου. Αὐτὸ πλέον ἀπεφάσισα διὰ τὸν ἑαυτόν μου. Ὅσον δὲ διὰ τὸν ἀδελφὸ σου, θὰ τοῦ δώσω μία κάποιαν χήρα, ὅπου ἦλθαν καὶ μοῦ ἐπροξένησαν σήμερα τὸ προῖ. Ἐπρόντισα ὅμως καὶ διὰ σένα, καὶ θὰ σοῦ δώσω τὸν κύρ Ἀνέστη, ἕνα πλουσίον Ἀνατολίτη.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Τὸν κύρ Ἀνέστη;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί· ἕναν ἄνθρωπον ὅποσόν ἡλικιωμένον· — πεντηχρονότουτς θὰ ἦναι. — Φρόνιμον ὅμως ἄνθρωπον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, υποκλίνουσα.

"Αν ἦναι ὄρισμός σας, πατέρα μου, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ὑπανδρευθῶ.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Μιμούμενος τὴν αὐτὴν ὑπόκλισιν

Κ' ἐγὼ, ἂν ἦναι ὄρισμός σας, κόρη μου κοκόνια μου, θέλω νὰ 'πανδρευθῆς.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, πάλιν υποκλίνουσα.

Πατέρα μου σὰς ζητῶ συγγνώμην.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, πάλιν ἀπομιμούμενος.

Κόρη μου, σὰς ζητῶ συγγνώμην.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Εἶμαι ταπεινοτάτη δούλη τοῦ κυρ 'Ανέστη, ὅμως (Πάλιν ὑποκλίνουσα) μετὴν ἄδειάν σας, δὲν θὰ τὸν πάρω.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Εἶμαι ταπεινότατος δούλος σας, ὅμως ('Απομιμούμενος τὴν 'Ελπινίχην.) μετὴν ἔδειάν σας, θὰ τὸν πάρετε, καὶ ἀπόψε θὰ γίνουν καὶ οἱ ἀρραβωνίες σας.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

'Απόψε;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

'Απόψε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, πάλιν υποκλίνουσα.

Αὐτὸ πατέρα μου, δὲν γίνεται.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ὡσαύτως.

Αὐτὸ, κόρη μου, γίνεται.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

"Οχι.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

"Οχι, σὰς λέγω.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί, ἐγὼ λέγω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Εἶναι πρᾶγμα, εἰς τὸ ὅποιον δὲν θὰ με ἀναγκάσετε

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Εἶναι πρᾶγμα εἰς τὸ ὅποιον θὰ σὰς ἀναγκάσω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Κάλλιον θανατόνομαι, παρά τοιοῦτον ἄνδρα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Δὲν θανατόνεσαι, καὶ θὰ τὸν πάρῃς. Εἶδες ἐκεῖ κόρη, νὰ ἕμιλῃ τοιοιτοτρόπως πρὸς τὸν πατέρα της!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

"Οχι, βέβαια! ἀλλὰ καὶ τοιοῦτος πατέρας ὑπανδρεύει τοιοιτοτρόπως τὴν κόρην του;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

'Η εὐκαιρία εἶναι πολλὰ καλή. Τί ἔχει κάνεις νὰ εἰπῇ; Στοιχίημα βάλλω, ὅτι ὅλος ὁ κόσμος θὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἐκλογὴν μου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

"Οχι, δὲν θὰ τὴν ἐπιδοκιμάσῃ κανεὶς φρόνιμος.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ἰδὼν μακρόθεν τὸν Τηλέμαχον.

Νὰ καὶ ὁ Τηλέμαχος. Θέλεις νὰ τὸν βάλωμεν μεταξύ μας κριτὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Μάλιστα, δέχομαι.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

καὶ κλίνει τὸν αὐχένα εἰς τὴν κρίσιν του;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Μάλιστα στέργω ὅ,τι καὶ ἂν ἀποφασίσῃ.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

'Ετελείωσε.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ
ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

"Ελα ἐδῶ, Τηλέμαχε. Σ' ἐκλέξαμεν νὰ κρίνης ποῖος ἀπὸ
τούς δύο μας ἔχει δίκαιον ἢ κόρη μου ἢ ἐγώ;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Σεῖς, κύριε, ἀναμφιβόλως.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

"Ξεύρεις περὶ τίνος εἶναι ὁ λόγος;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

"Ὅχι· ἀλλὰ δὲν γίνεται νὰ ἔχετε σεῖς ἄδικον ποτέ, ἐπειδὴ
εἴσθε αὐτόχρημα ὁρθὸς λόγος.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

"Ἐγὼ ζητῶ νὰ τὴν ἀραβωνίσω ἀπὸς μ' ἓνα φρόνιμον
καὶ ἐνταυτῷ πλούσιον ἄνδρα, καὶ αὐτὴ ἡ ἀνθήτη, καὶ καλὰ
δὲν τὸν παίρνει. Μοῦ τὸ εἶπε ὀρθοκαταίβατα. Σὺ τί λὲς
εἰς αὐτό;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

"Ἐγὼ τί λέγω εἰς αὐτό;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

"Ε! εἰ!

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τί;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

"Ἐγὼ λέγω ὅτι, κατὰ βάθος, εἶμαι τῆς γνώμης σας. Δὲν
γίνεται νὰ μὴν ἔχετε δίκαιον. Καὶ ἡ Δεσποσύνη Ἐλπίνικη
ὅμως δὲν ἔχει ἄδικον ὄλως διόλου, ἐπειδὴ . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Πῶς; Ὁ κύρ Ἀνέστη; εἶναι σπάνιος γαμβρός. Κατά-
γεται ἀπὸ σπῆτι πκλαϊό, εἶναι ἄνθρωπος γλυκός, χρηστό-

τατος, φρόνιμος, εὐκατάστατος, καὶ δὲν ἔχει καὶ κἀνένα παι-
δι ἀπὸ τὸν πρῶτό του γάμο. Ἡμπορούσαμεν νὰ εὐρωμεν
ἀπ' αὐτὴν καλλίτερη εὐκαιρία;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Αὐτὸ εἶναι ἀληθέστατον. Ἄλλ' ἡ δεσποσύνη πάλιν εἴμ-
πορεῖ νὰ σὰς εἰπῇ, ὅτι τὰ πράγματα κάπως θὰ ἐγίνοντο μὲ
βίαν, καὶ ὅτι πρέπει τοῦλάχιστον νὰ τῆς δώσετε ὀλίγον καιρόν,
διὰ νὰ ἰδῇ ἂν δύναται ἡ κλίσις τῆς νὰ συμβιβασθῇ μὲ . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Εἶναι αὐτὴ μία εὐκαιρία, ὅπου κάνεις πρέπει νὰ δράξῃ μὲ
τὰ δύο του χέρια. Ἐδῶ, ἐγὼ εὐρίσκω ἓνα πλεονέκτημα ὅπου
βέβαια δὲν θὰ ξαναεὐρω ποτέ. Ὁ ἄνθρωπος τὴν παίρνει
χωρὶς προίκα.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Χωρὶς προίκα;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

"Α! δὲν ἔχω πλέον νὰ εἰπῶ τίποτε. Αὐτὸς εἶναι ἓνας
λόγος καταπειστικώτατος· λόγος, ὅστις δὲν ἐπιδέχεται
ἀντίρροπον.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καταλαβάνεις; Εἶναι μία οἰκονομία δι' ἐμὲ σημαντικὴ.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Αναντιρρήτως. Κάνεις δὲν λέγει τὸ ἐναντίον. Εἶναι μὲν
ἀληθές, ὅτι ἡ δεσποσύνη εἴμπορεῖ νὰ σὰ; ὑποβάλλῃ, ὅτι ὁ
γάμος εἶναι πράγμα πολὺ σπουδαιότερον παρ' ὅσον νομίζει
τις ἀπλῶς· ὅτι πρόκειται νὰ γίνῃ τις ἐκ τούτου εὐτυχῆς ἢ
δυστυχῆς εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν· καὶ ὅτι συνυποχρέωσις
ἢτις μελλεῖ νὰ διαρκήσῃ μέχρι θανάτου, πρέπει πάντοτε
νὰ γίνεται μὲ πολλὰς καὶ μεγάλας προφυλάξεις.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Χωρὶς προίκα!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἔχετε δίκαιον αὐτὸ τὰ κόπτει ὄλα. Ἔννοεῖται. Ἴσως τινὲς θὰ σᾶς ἔλεγαν ὅτι, εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, πρέπει βέβαια καὶ ἡ κλίσσις τῆς νέας νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν· καὶ ὅτι ἡ μεγάλη διαφορὰ τῆς ἡλικίας, τῆς διαθέσεως καὶ τῶν φρονημάτων, φέρει εἰς τὸ συνοικέσιον ἐπακόλουθα λίαν δυσάρεστα.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Χωρὶς προῖκα!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἄ! εἰς αὐτὸ, κάνεις δὲν λέγει τὸ ἐναντίον· εἶναι προφανέστατον. Ναι μὲν, ὑπάρχουν πολλοὶ γονεῖς, οἵτινες ἀποβλέπουν μᾶλλον εἰς τὴν εὐχαρίστησιν τῶν κορῶν του, παρὰ εἰς τὰ χρήματα τὸ ὅποια πρέπει νὰ δώσουν· οἵτινες δὲν θέλουν κατ' οὐδέναν τρόπον νὰ θυσιάσουν εἰς τὸ ἴδιον συμφέρον τὰ τέκνα των, καί, πρὸ παντός ἄλλου πράγματος, προσπαθοῦν νὰ θεμελιώσουν τὸ συνοικέσιον ἐπὶ τῆς καλῆς ἐκείνης ἀρμονίας, ἐξ ἧς διατηρεῖται ἀδιαλείπτως ἡ τιμὴ, ἡ εἰρήνη καὶ ἡ χαρὰ· πράγματα . . .

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Χωρὶς προῖκα!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ναι, τῶνόντι τοῦτο κλείει τὸ στόμα καθενός. Χωρὶς προῖκα! Πῶς; κάνεις ν' ἀντισταθῇ εἰς τοιοῦτο ἐπιχείρημα;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καθ' ἑαυτὸν, παρατηρῶν πρὸς τὸν κῆπον.

Μωρέ! Σκύλος μὲ φαίνεται νὰ γαυγιζῇ. Μὴν ἤλθε κάνεις ἐκεῖ ὅπου ἔβαλα τὰ χρήματά μου; (Πρὸς τὸν Τηλέμαχον.) Στάσου ἐδῶ· μὴ φύγῃς καὶ τώρα ἐπιστρέφω.

ΣΚΗΝΗ Η

ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Καλέ, παῖζεις, Τηλέμαχε; Πῶς τὸν ὁμιλεῖς τοιοῦτοτρόπως;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Δὲν ἔννοεῖς, ἄγγελε; διὰ νὰ μὴ τὸν παραξύνω, καὶ νὰ ἐπιτύχωμεν τὸν σκοπὸν μας εὐκολώτερα. Ἄν ἀπ' εὐθείας ἀντέτινα εἰς τὸ φρόνημά του, θὰ κατέστρεφα τὸ πᾶν. Ἀνθρώπους τινὰς πρέπει νὰ πολιτειώμῃται οἰονεὶ λοξοδρομοῦντες. Ἡ ἴδιουσυγκρασία των δὲν ἀνέχεται ἀντίστασιν· φύσει δυσήνιοι, καθὼς τ' ἄλογα, σκιαζονται ὑπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ πάντοτε ἐνώπιον τῆς εὐθείας ὁδοῦ τοῦ ὀρθοῦ λόγου ὀπισθοχωροῦν. Τοὺς τοιοῦτους, διὰ νὰ φέρῃ τις ἐκεῖ ὅπου θέλει, πρέπει νὰ λαμβάνῃ δρόμον τινὰ πλάγιον. Προσποίησου ὅτι συνακνεῖς εἰς τὸ θελημὴ των, καὶ οὕτω φθάνεις κἀλλιον εἰς τὰ τέλη σου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Ναι, ἀλλ' αὐτὸς ὁ ἀρραδαῖον, Τηλέμαχε, ὁ ἐπικείμενος!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἐπινοοῦμεν κἀμμίαν πρόφασιν καὶ τὸν ἀνατρέπομεν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Ποίαν πρόφασιν, ἀφοῦ πρέπει νὰ γίνῃ ἀπόψε;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Νὰ ζητήσης ἀναβολὴν προσποιουμένη ὅτι ἡσθένησες.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

Ἄλλ' ἂν ὁ πατέρας φέρῃ ἱατρὸν, καὶ ἡ προσποίησις ἀνεκαλυφθῇ;

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἄστελζεσαι, Ἐλπινικὴ μου; Τὶ καταλαμβάνουν οἱ ἱατροί; Μὴ σε μέλῃ με τοὺς ἱατροὺς δύνασαι νὰ ἔχῃς ὅποιανδήποτε θελήσης ἀσθένειαν. Πάντοτε οἱ ἐξοχώτατοι εὐρίσκουν λόγους, ὅπως ἀποδείξουν πῶθεν αὐτὴ σε προήλθε.

ΣΚΗΝΗ Θ'

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καθ' ἑαυτὸν, εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.

Δόξα σοι ὁ Θεός, δὲν εἶναι τίποτε!

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, μὴ ἰδῶν τὸν Ἐξηνηταβελόνην.

Καὶ τέλος πάντων, ἔχομεν τὸ ἔσχατον καταφύγιον, τὴν φυγὴν, καὶ οὕτω σωζόμεθα. Ἄν ὁ πρὸς ἐμὲ ἔρωσ σου, καλὴ μου Ἑλληνική, ᾗναι σταθερὸς μέχρι. . . (Ἰδῶν τὸν Ἐξηνηταβελόνην.) Ναί, ἡ κόρη πρέπει νὰ ὑπακούῃ εἰς τὸν πατέρα. Εἶναι ἀνοίκειον νὰ παρατηρῇ τὸν ἄνδρα πῶς εἶναι κειμένον· ὅταν μάλιστα ὁ ἰσχυρότατος λόγος, χωρὶς προτίκα, εὐρίσκεται εἰς τὸ μέσον, χρεωστὴ νὰ νυμφεύεται προθύμως ὅποιονδήποτε καὶ ἂν τὴν δίδουν.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Καλά· αὐτὴ εἶναι σωστὴ ὁμιλία.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ὅτι υπερβαίνω κατὰ τι τοὺς ἄρους καὶ τολμῶ νὰ τὴν ὁμιλῶ καθὼς τὴν ὁμιλῶ.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τί λόγος! ἐγὼ μάλιστα χαίρω δι' αὐτό. Θέλω νὰ λάβῃς καθε ἐξουσίαν ἐπάνω της. (Πρὸς τὴν Ἑλληνικήν ἀναχωροῦσαν). Φεῦγε ὅσον θέλῃς. Τοῦ δίδω τὴν ἐξουσίαν ὅπου ἔχω ἐγὼ ἐπάνω σου, καὶ ἐννοῶ νὰ κάμῃς ὅ,τι καὶ ἂν σοῦ λέγῃ ὁ Τηλέμαχος.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ, πρὸς τὴν Ἑλληνικήν·

Βλέπετε; Ἀνάγκη λοιπόν, δεσποσύνη, νὰ μὴ ἀντιτείνετε πλέον εἰς τὰς συμβουλὰς μου.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ, ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἐπάγω κατόπιν της, διὰ νὰ ἐξακολουθῆσω νὰ τὴν νοουθετῶ.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ναί· ναί· θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Εἶναι καλὸν νὰ τῆς κρατηθῇ ὀλίγον ὁ χαλινὸς ἐννοεῖτε;

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Ἐννοῶ. Πρέπει, βέβαια, νὰ . . .

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Μὴ σας μέλη. Ἐλπίζω νὰ τὸ κατορθώσω.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Κάμε, κάμε τοῦ λόγου σου ὅπως ἔξυρῖς. Ἐγὼ πάγω, μία στιγμή, νὰ κάμω ἓνα γύρον ἕως ἔξω, καὶ ἐπιστρέφω.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Ἑλληνικήν, καὶ κατευθυνόμενος ὅπου καὶ αὐτὴ·

Ἀναμφιβόλως, τὰ χρήματα εἶναι τὸ πολυτιμώτατον τῶν πραγμάτων, καὶ πρέπει νὰ δοξάζετε τὸν Θεόν, ὅτι σὰς ἔδωσε τοιοῦτον καλὸν πατέρα, ὅστις γνωρίζει πῶς πρέπει καθεὶς νὰ πορεύεται. Ὅταν παρουσιάζεται γαμβρός, ὅστις παίρνει μίαν κόρην χωρὶς προτίκα, τίποτε ἄλλο δὲν πρέπει κανεὶς νὰ βλέπῃ. Τὰ πάντα περιέχονται εἰς τοῦτο. Εἰς τὸ χωρὶς προτίκα ἀπόκειται καὶ κалλος, καὶ νεότης, καὶ γένος, καὶ τιμὴ, καὶ φρόνησις καὶ χρηστοθήθεια.

ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΟΝΗΣ

Τί καλὸ παιδί αὐτὸς ὁ νέος! Ὅμιλετ' ἄν ἄγγελος. Τῇ ληθείᾳ, μακάριος ὅπου εἴμπορεὶ καὶ ἔχει παρόμοιον ἓνα ὑπέρητην.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΕΡΩΤΑΣ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Μωρὲ παλῆάνθρωπε, ποῦ ὑπῆγες κ' ἐχάθηκες; Δὲν σε εἶχα παραγγεῖλει. . . ;

ΕΡΩΤΑΣ

Αὐτὸ ποῦ μοῦ εἶχες παραγγεῖλει. Ἦμουν ἐδῶ, καὶ σ' ἀπάντεχα. Ἐγὼ δὲν ἤθελα νὰ τὸ κουνήσω ἀπ' ἐδῶ, ὅμως ὁ πατέρας σου, — 'ξεύρεις τὸν αὐθέντη τὸν πατέρα σου, ὄντας τοῦ καταβοῦν τὰ διαδόλια, — μ' ἔδιωξεν ἔξω, χωρὶς νὰ θέλω, καὶ 'λίγο ἔλειψε καὶ νὰ με δειρῆ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ἐκεῖνη ἡ ὑπόθεσις πῶς ἀπέγινε; Τὰ πράγματα ὅλον ἕνα βιάζουθ'. Ἀφότου μάλιστα δὲν σε εἶδα, ἐξεσκέπασα καὶ ἄλλο τι' ὅτι ὁ πατέρας μου εἶναι ἀντεραστής μου.

ΕΡΩΤΑΣ

Τώρα πλεῖο ἀγάπαις ὁ πατέρας σου;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ναί, καὶ μὴν ἐρωτᾷς, μωρὲ Ἐρωτά, τί εἶδα κ' ἔπαθα νὰ τοῦ κρούσω τὴν ταρχῆ τῆς ψυχῆς μου, ὅταν ἤκουσα αὐτὸ τὸ νέον.

ΕΡΩΤΑΣ

Κ' εἶναι αὐτὰ τὰ πράμματα δι' ἐκεῖνον; Πῶς τοῦ κατέθηκε; Ἄμ' ὀ' ἐντρέπεται τὸν κόσμος; Εἶναι ποτὲ ὁ ἐρωτάς δι' ἀνθρώπους πελεκημένους 'σάν αὐτόν;

ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Καὶ τοῦτο ἐξ ἀμαρτιῶν μου.

τὰ τοῦ κειροῦ, καλοῦ, κακοῦ, τοῦ καύσωτος, τοῦ ψύχους — ἄλλ' ἐξαντλοῦνται ταχιστα. καὶ — βλέπομεν τοῦ; τοῦ χόους. Καὶ ὅμως τὴν ἐπίσκεψιν ἀκόμη παρατείνει. Ποῦ τοῦτο τὸ ἀφόρητον νὰ αἰσθανθῆ ἐκεῖνη! Χασμάσαι εἴκοσι φοράς; κλεῖς καὶ τὸ ἕνα 'μάτι — ἔχει φωνὴν ἢ κίνησιν τὸ ξύλο τὸ κομμάτι;

ΦΟΡΚΥΣ

Πῶς θεωρεῖς τὸν Πατακᾶ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Φρικτὸς οἰηματίας!

'Ασκὸς ἀνοικονόμητος, καὶ γέμων φιλαυτίας.
'Εμπρὸς εἰς τὴν ἀξίαν του, τῶν κυβερνῶντων πράξις καμμία δὲν εὐαρεστεῖ, καὶ ἂν τὰ πάντ' ἀλλάξῃς.
'Οσάκις οἰρηθῆποτε μισθὸς παραχωρῆται,
ἢ τίσις, ἢ βαθμὸς, φρονεῖ αὐτὸς πῶς ἀδικεῖται.

ΣΤΕΝΙΟΣ

'Ο Μίμας πῶς σε φαίνεται, αὐτὸς ὁ νέος Μίμας, ὅπου συγχάζουν σήμερον οἱ ἐγκριτωτέροί μας;

ΑΣΠΑΣΙΑ

'Ἡ ἀρετὴ τοῦ Μίμαντος εἶναι ὁ μάγειρός του, κ' αἱ ἐπισκέψεις γίνονται περὶ τα τῆς γαστρος του.

ΕΛΛΗ

Ἐρουλοῦνται τῆς τραπέζης του τὰ ἐκλεκτὰ, τῶνυτι.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ναί, ἀλλ' ἄς μὴν ἐγλόκονε τῶν φίλων του τ' ὀδόντι; — Κακὸν τι ὅμως φαγητόν, ὡς ἡ εὐθιβεῖα του, χαλᾷ, κατ' ἐμὴν ὄρεξιν, ὅλα τὰ γεύματά του.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Μεγάλως ὑπολήπτονται τὸν θετόν του Μυστίλον· σὺ τί φρονεῖς περὶ αὐτοῦ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Αὐτόν δὰ ἔχω φίλον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Μὲ φαίνεται ἔμβριθής ἀνὴρ, κ' ἐντίμου χαρακτήρος.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Δίδ' εἰς τοὺς λόγους του πολὺ, ἐγὼ νομίζω, κύρος.
Ὡς ἐκ καθέδρας ὁμιλεῖ, καὶ κατὰ πάντα τρόπον

εἰσάγει χαριεντισμούς, προδίδοντας τὸν κόπον.

Ἄφ' οὗτου ἔδοξεν αὐτῷ σοφὸς νὰ θεωρηθῆται,

δὲν τὸν ἀρέσκει τίποτε δυσκόλως δυστυπεῖται.

Εἰς πᾶν βιβλίον σφάλματα ζητεῖ ν' ἀνακαλύπτῃ.

Φρονεῖ ὅτι ὁ λόγιος, ὁ ἐπικινῶν ἐπίπτει.

Ὅτ' εἶναι τις εὐπαιδευτος ἂν λάθος τι εὕρισκῃ —

Θαυμάζουν, λέγει, οἱ μικροί, καθώς κ' οἱ νεανίσκοι.

Οὐδὲν ἐγκρίνων ἐκ τῶν νῦν δημοσιευομένων,

οἰκτερεῖ ὅλα, μειδιῶν μὲ ἦθος ἐπηρημένον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Μὲ τὸν Τοῦφην συνεχῶς τοὺς βλέπω. Παντοῦ μόνου —

τὸ τουρκικὸν ἐπαύνησιν αὐτοῦ δὲν διορθώνει;

Δὲν τὸν φωτίζει μελλοντα ν' ἀφήσῃ εἰς τοὺς ἐχθρούς;

σφραγίδα ὑποφαινούσας δουλοφρονας προγόνους;

Τούλάχιστον, μετὰ τινα αἰῶνα, θὰ εἰκάξουν

αὐτοὺς ὡς ἐξ Ὀθωμανῶν. Ἄλλὰ ἄς μεταφράξουν.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τὸ ἀφῆς! νέον ὄνομα, καὶ νέαι ἀξιώσεις.

Τὸν πλοῦτον τῶρα προσκυνεῖ κ' εὐγένετα καὶ γνῶσις.

Ὁ πλοῦτος καὶ ὁ ἥλιος τί πράγμα δὲν στολίζουν,

ἀφ' οὗ καὶ εἰς τὰ ἔντομα τὴν λάμψιν των δανείζουν!

Ἄλλ' ὅταν λάθῃ πλοῦσις χυδαῖος ἐκ χυδαίων

ἀριστοκράτου οἴησιν, γελοῦν κ' αἰ χῆνες πλέον.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Εἶσαι καὶ ὄντως ἐξοχὸς νὰ ζωγραφῆς εἰκόνας!

ΦΟΡΚΥΣ

Ἢ φύσις κ' ἡ ἀλγήθεια καθ' ὅλους τοὺς κείνονας!

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ

Ἐμπρός, ἔμπρός, ὦ βελτιστοί! Ἐπρίζετε τριβόλους.

καὶ οὐδενὸς μὴ φείδεσθε — μὲ τὴν σειράν των ὅλων.

Τί μόνον; ὅν τις ἐξ αὐτῶν ἔμπρός σας τῶρα τόχη,

μὴ μείνετε ὡς ἄφωνοι, μὴ κάτωχοι ὡς τοῖχοι.

Τὴν χεῖρα μὴ τὸν δῶστε, μηδὲ τὸν ἀσπασθῆτε.

Μὴ «δούλος ταπεινότατος» προσκλίνοντες εἰπῆτε.

ΦΟΡΚΥΣ

Ἡμεῖς τί πταίμεν; Ἐάν ἐγγίξεται κατὰ τι,

τὴν Ἀσπασίαν μάλονε, ἦτις τὸ πᾶν ταραττεῖ.

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ

Ὁ ἐπιδοκιμαστικός καὶ ἔτοιμός σας γέλως

πταίει πολὺ, ὡς παρορμῶν τὸ σκωπτικὸν τῆς βέλους.

Αὐτὸ τῆς κολακείας σας τὸ καταράσκον νεῦμα

ἀναπτεροῖ τὸ φυσικὸν σατυρικὸν τῆς πνεύμα.

Σεῖς πταίετ', — ἂν δὲν ἐδλεπεν ὅτι χειροκροτεῖται,

τουρῆν εἰς τὸ καταλαλεῖν δὲν εὕρισκ', ἐνοσεῖται.

Τοὺς κολακας ὀφείλομεν νὰ ἐνοχοποιώμεν

ὡς παραιτίους τῶν κακῶν καθ' ὧν καταδοῦμεν.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλ' ὑπὲρ ὧν ἐσκώψαμεν πῶς τὴν φωνὴν ὑψόνετε,

ἐνῶ καὶ σὺ τας πράξεις των, φρονῶ, δὲν δικαιονεῖς;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ τότε ἡ ἀντίρροσις αὐτοῦ τοῦ φίλου λείπει;

Πῶς θέλεις νὰ παραδεχθῆς ὅ,τι πᾶς ἄλλος εἶπη;

καὶ πῶς παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ μὴ ἀναρριπίσῃ

τὸ πνεῦμα τὸ ἀντιλογον, ἀφ' οὗ τὸ ἔχει φύσει;

Ποτὲ δὲ τὸν εὐαρεστεῖ τὸ φρόνημα τῶν ἄλλων.

Πρέπει τὴν γνώμην ν' ἀσπασθῆ τὴν ἐναντίαν μᾶλλον,

νομίζων ὅτι ἀνθρωπος κοινὸς θε θεωρεῖτο,

ὁμόγνωμος μετὰ τινος ἐκ ἐθεωρεῖτο.

Τοῦ ἀντιλέγειν ἡ τιμὴ τοσοῦτον τὸν ἠδύνει,

ᾧστε αὐτὸς καθ' ἑαυτοῦ τὰ ὅπλα κατευθύνει,

τὸ ἴδιόν του φρόνημα συνόματα προσάλλων,

ἐξαίτης ἂν τὸ ἔδλεπε καὶ εἰς τὸ στόμα ἄλλων.

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ

Τάνυσε τώρα κατ' ἐμοῦ τὸ τόξον τῆς σατύρας,

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Οὐχ ἤττον εἶναι ἀληθές, εἰς ὅ.τι ἂν ἀκούσῃς,
ζητεῖς ὡς ἐκ συστήματος τὰς γνώμας ν' ἀντικρούσῃς.
Ὡς σὺ αὐτὸς ὁμολογεῖς, πεσὼν εἰς δυσθυμίαν,
οὐδ' ἔπεινον ἀνέχεσθαι, οὐδὲ μομφὴν κάμμειαν.

ΠΑΛΑΙΩΝ

Διότι δίκαιον ποτὲ οἱ ἄνθρωποι δὲν ἔχουν,
ἀλλ' αἰωνίως ἀσφραγῆς δυσθυμιῶν παρέχουν·
κ' εἰς ὅλα τοὺς παρατηρῶ, δεσποτίας κ' ὑπηρετίας,
ἢ κατηγόρους τολμηροῦς, ἢ φαύλους ἔπεινέτας.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ ὅμως . . .

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ὅμως, — θάνατον διὰ τὸ θάρρος δός με,
ἀλλ' ἀγαπᾷς τέρψεις τινὰς ἀνυποφόρους πρὸς με.
καὶ βλέπω μετὰ θλίψεως ἐδῶ, τοὺς ἔγγιστα σου,
τὸ μέγα ὑποτρέφοντας αὐτὸ ἐλάττωμά σου

ΣΤΕΝΙΟΣ

Τῆς Ἀσπασίας, κατ' ἐμὲ, ἐλάττωμα εἰσέτι
δὲν εἶδα· ἢ τοῦλάχιστον δὲν μ' ἐπλήξε ποτέ τι.

ΦΟΡΚΥΣ

Κάλλη καὶ θελήγηρ' ἂν εἰπῆς, τὴν κεφαλὴν μου κλίνω.
ἀλλ' ἐλαττώμεττα, — κἀνὲν ἐγὼ δὲν διακρίνω.

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ἐγὼ τὰ βλέπω ὅλα! Ναι, ἐγὼ δὲν κρύπτω· λέγω· —
καί, ὡς γινώσκεις, δι' αὐτὰ φροντίζω να τὴν ψέγω.
Πλεῖστ' ἀγαπῶν τις, ἤκιστα να κολακεύῃ πρέπει.
Ἄγνη ἀγάπη, τίποτε μεμπτὸν δὲν παραβλέπει.
Τὸ κατ' ἐμὲ, θ' ἀπέβαλλον ὡς ἐραστὰς ἀχρείους,
τοὺς εἰς τὰς φαντασίας μου αὐτὰς υποχειρίους·
τοὺς δουλικῶς ὑπείκοντα· εἰς ὅ,τι ἀρετόν μου,
καὶ μόνον θυμιάζοντας τ' ὠραῖον εἰδωλὸν μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Σὲ, φίλε μου, ἂν ἤκουαν οἱ ἔρκαταί, ὄφελον
τὰς γλυκεράς ἐκφράσεις των εἰς κόρακα να στελιουν·
καὶ ὅταν ἐρωτα βαθὺν αἰσθάνωνται, ν' ἀρχίζου,
τὶς πλέον, τὴν ὠραῖαν των με ὕβρεις να στολιζου.

ΦΟΡΚΥΣ

Ἐπάνω, κάτω, τὸ αὐτὸ ὡς κάμουν καὶ οἱ γά τ τ οἱ· —
Μιάου! — Ἄου! — Φο! καὶ φο! — κ' εἰς ἄλλο σκαλοπάτι.

ΕΛΛΗ

Αὐτὴν ὁ ἔρωσ δὲν κρατεῖ συνήθως τὴν πορείαν.
Τὴν ἐκλογὴν του θεωρῶν πᾶς ἐραστής τελείαν,
εἰς τὴν καλὴν του τίποτε ἐπίμεμπτον δὲν βλέπει,
ἀλλ' ὄλην τὴν ὑπερμνεῖ μ' ἐνθουσιώδη ἔπη.
Τὰ ἀτελεῖ, ὡς ἐντελεῖ ἐνώπιόν του θέτων,
πληθὺν εὐρίσκει ὑπὲρ αὐτῶν εὐφύμων ἐπιθέτων. —
Ὁ ἀγαπῶν ὠχράν τινα, κρινόλευκον τὴν πλάττει.
Ἡ μαύρη εἶναι πρὸς αὐτὸν μελίχρους, γλυκυτάτη.
Ἰσχνή, ξηρὰ περγαμνῆ, — κυπάρισσος καὶ αὔρα.
Πολύσαρκος, — ἀρχοντικὴ· σουλτάνα· κάλλη γαῦρα!
Ἡ ῥυπαρὰ ἐπάνω της, ἢ κακοκτενισμένη, —
ὠραία ἀτημέλητος, δὲν θέλει οὔτε κτενί.
Ἡ γιγαντώδης ὕψηλῃ, — θεὰ νεφελογεῖτων.
Ἡ νάνη τὸ ἀνάστι,μα, — ἐπιτομὴ χαρίτων.
Ἐπειτα, ἢ ἀγέρωχος, — βασιλικὴ τὸ νεῦμα.
Ἡ βλαξ, — καλὴ καὶ ἀρελῆς· ἢ ποιηρὰ, — με πνεῦμα ἔ
Ἡ ἄφωνος ὡς ἄλαλος — σεμνὴ, συνεσταλαμένη·
ἢ λάλος, ἢ ἀδόλεσχος, — καλόκορδ' ἢ κ' ὑμένη!
Καὶ οὕτω, καθὼς βλέπομεν πληθὺν παραδειγμάτων,
ἀρέσκουν τ' ἀγαπώμενα κ' ἐκ τῶν ἐλαττωμάτων.

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ἐγ' ὅμως λέγω πάντοτε . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ

Αὐτὴ ἢ οὐμίλια
ἄς παύσῃ πλέον, φίλε μου· καὶ ἐπειδ' εἶν' εὐδίκαι,
προτείνω να ἐξεῖλωμεν ὀλίγον εἰς τὸν κῆπον. —

Πῶς! φεύγετε σεις, κύριοι;

ΣΤΕΝΙΟΣ καὶ ΦΟΡΚΥΣ

Ἄλλ' ὄχι.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, κατ' ἰδίαν πρὸς τὴν Ἀσπασίαν.

Δὴν σέ εἶπον; —

Ἦ ἀναχωρήσεις αὐτῶν, βλέπω, πολὺ σέ μελεῖ!

Πρὸς τὸν Στένιον καὶ τὸν Φόρκυν.

Ἄναχωρεῖτε, κύριοι, καθεὶς ὅποταν θέλῃ·
ἐγὼ θὰ μείνω ἔπειτα. — Ὅρισάτε' προβῆτε.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ἐγὼ, — ἡ εὐγένεια τῆς ἐκτός ἂν ἐνοχλῆται, —
δὲν ἔχω ποῦ νὰ πορευθῶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

ΦΟΡΚΥΣ

Ἄλλ' οὐτ' ἐμὲ ἐπιφέρει τι. Κ' ἐγὼ πρὸ τῆς ἐσπέρας
δὲν ἔχω εἰς τ' ἀνάκτορα τινὰ ὑπηρεσίαν.

ΑΣΠΑΣΙΑ, πρὸς τὸν Παλαίμωνα.

Πιστεύω, ἀστείζεσαι.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄστεισμάτων αἰτίαν

δὲν ἔχω. Ἄν σεις θέλετε εὐθύς ν' ἀναχωρήσω. . .

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΦΟΡΚΥΣ,
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, ΣΤΕΝΙΟΣ, ΧΡΥΣΗ.

ΧΡΥΣΗ, πρὸς τὸν Παλαίμωνα.

Ἦλθ' ἔξω ἕνας, κύριε, κ' εἶπε νὰ σὰς ζητήσω.
Σὰς θέλει δι' ὑπόθεσιν βιαστικὴν.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Εἰπέ τον,

βιαστικὴν ὑπόθεσιν δὲν ἔχω

ΑΣΠΑΣΙΑ, πρὸς τὸν Παλαίμωνα.

Ἄλλ' ἰδέ τον,

Ἦ ὕπαγε κ' ἐρώτησε τί εἶναι, ἢ, ἂν θέλῃς,
ὡς ἔμβη — πῶς;

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΦΟΡΚΥΣ,
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, ΣΤΕΝΙΟΣ, ΘΑΝΕΛΗΣ

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, προχωρῶν πρὸς τὸν Θανέλην.

Ὁ κισμητὴς τῆς Λέσχης, ὁ Θανέλης. —

Τ' εἶναι, Θανέλη;

ΘΑΝΕΛΗΣ

Κύριε, τρεῖς λέξεις ἔχω μόνον. . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Λοιπὸν εἰπέ τας. — Περιττὸν νὰ χαμηλώσῃς τόνον.

ΘΑΝΕΛΗΣ

Συνήθην διὰ σύσκεψιν τινὰ τῆς Λέσχης μέλη,
καὶ σὰς καλοῦν νὰ ἔλθετε.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, πρὸς τὸν Χαριδήμουν

Ἦ Λέσχη τί μὲ θέλει;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Τὰ κωμικά μεταξὺ σοῦ, φρονῶς καὶ τοῦ Καλλίου.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τί κωμικά; τί; . . .

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Πρόκειται περὶ ποιημάτων,
τ' ὅποιον ὁ Καλλίας σου ἀνέγνω εἰς τὸν φίλον,
ἐπερωτῶν τὴν γνώμην του. Μετὸν συνήθη ζῆλον
τῆς φανερολογίας του πάλιν αὐτός, ὁ δαίμων,
τούς στίχους κατεδίκασε πικρῶς.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Α! ἄ, Παλάμων!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δυσκόλως εἰς τὸν ἐμετὸν κατώρθωσα ν' ἀνθ.ξω.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Αὐτὸ συνέθη τὸ πρῶτ', ἐδῶ· σὺ ἦσο ἔξω.

Δυσχερῆσθήη τρομερὰ ἐκ τούτου ὁ Καλλίας,
κ' ὑποθεσὶν τὸ ἔκαμεν, εἰκάξω, ἐκ μωρίας.Τώρα, καλοῦνται φιλικῶς νὰ συνδιαλλαχθῶσιν,
ὅπως τὸ πρᾶγμα μὴ προβῆι εἰς βῆξιν.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἐκῶν, ἀέκων δηλαδὴ νὰ εἴπω τι ὤσιον!
'Ἴδὲ γινῶσιν!

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ὅμως, ἀφοῦ σὲ προσκαλοῦν, νὰ ὑπακούσης δεῖον.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τοιαύτην μίαν ἔριδα, πῶς θὰ τὴν συμβιδάσουν;
Οἱ ἐν τῇ Δέσχη, δύνανται νὰ μὲ καταδικάσουν
εἰς τὸ νὰ μὲ φανοῦν καλοὶ οἱ στίχοι τοῦ Καλλίου;
Θὰ εἴπ' ὁ, τ' εἶπον καὶ ἐδῶ θὰ λέγω διὰ βου,—
οἱ στίχοι του μὲ φαίνονται κακοί.

ΑΣΠΑΣΙΑ

'Ἴδὲ, μὴ τύχη

καὶ τὸ σκληρύνῃς.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

'Ἀδελφῆ, εἶναι ἀχρεῖστοι στίχοι!

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καλὰ· σὺ μαλακώτερος φανοῦ, καὶ — τίς ἢ χρεῖα;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

'Ακούς! — Καί, τέλος, τ' εἶν' αὐτὴ ἡ ἱεροκρισία;
Δὲν ἀναίρω τὴν γνώμην μου.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

'Ἐλθὲ, καὶ πλέον βλέπεις.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Νὰ μεταβάλω φρόνημα ἐκεῖ μὴ μὲ προτρέπῃς.
Ὁ πάπας ἂν μ' ἐκήρυττε μὲ τὸ ἀλάνθαστόν του
ὡς σφάλλοντα, θὰ ἔλεγα νὰ κάμῃ τὸν σταυρόν του.
Οἱ στίχοι εἶναι ἄθλιοι, κ' ἔως νὰ γίνω κόνις,
θὰ λέγ', ὁ γράφων ὡς αὐτοὺς εἶν' ἔνοχος ἀγχόνῃς.

Πρὸς τὸν Στένιν καὶ τὸν Φόρκυν, γελῶντας.

Γελάτε, βλέπω, κύριοι· δὲν ἤλπιζον ἀστεῖος
νὰ ἦμην τόσον!

ΑΣΠΑΣΙΑ

'Υπαγε· βραδύνεις αἰωνίως. —

Σὲ περιμένουν.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

'Ἄλλ' εὐθὺς θὰ ἐπιστρέψ' ὀπίσω,
ἐκείνην τὴν ὑπόθεσιν μὲ σὲ νὰ εὐκρινήσω.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΣΤΕΝΙΟΣ, ΦΟΡΚΥΣ.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Φίλτατε κόντε, πάντοτε περιγρηῖ σέ εἶδα.
Γελᾷς εἰς ὅλα· φαίνεσσι μὴ ἐννοῶν φροντίδα· —
Ὡς σ' ἐρωτήσω, ἂν πολλοὺς βλαστολογῆς θριάμβους
ἢ τέρπεσ' ἐξ ἀπατηλοῦ τῶν ὀφθαλμῶν σου θάμβους;

ΦΟΡΚΥΣ

Ἐγὼ; κ' εἰς τί νὰ λυπηθῶ; ἂν ἔχω ὅ,τι θέλω.
Φορῶ, καθὼς παρατηρεῖς, πλαγίως τὸ καπέλλο·
πλούσιος, νέος, εὐειδής· τὸ πνεῦμα δὲν μοῦ λείπει·
μὲ βλέπεις πῶς ἐνδύομαι· — ὅλα μου εἶναι τύποι.
Χωρὶς σπουδῆν, — εἰξεύρεις πῶς σπουδάζουσιν ἔς τὸ Παρίσι
ὅσοις ἢ τύχ' ἠθέλησεν εἰς πλοῦτην νὰ γεννήσῃ· —
χωρὶς σπουδῆν, εἰς κάθε τι· ποῦ τύχῃ ὁμιλία,
καὶ συζήτησ' ἐξαιρετα, καὶ λέγ' ὅτι εἶναι χρεῖα.
Εἶμαι εἰς ὅλα δεξιός· ἔσιν ἄγγελος χορευῶ,
ἔσιν πετεινὸς ξιωμαχῶ, ἔσιν πειρασμὸς ἱππεύω.
Ἐχω τὸ ἦθος de bon ton· τὸ δέρμα ἔσιν ἀτλάζι
λαμπρὸν ἀνάστημα· λευκὰ τὰ δόντια ἔσιν χαλάζι· —
εἶμαι καὶ κόντες.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Δι' αὐτὸ δίσλου δὲν φθονεταί,

ΦΟΡΚΥΣ

Τῆς Βενετίας εἶμαι πῶς!

ΣΤΕΝΙΟΣ

Α! Ἴταλὸς ἂν ᾔσαι. —

ΦΟΡΚΥΣ

Πλὴν τότε, καὶ σὺ, προίγηπα, ποῦ ἔχεις προίγηπάτο;
Ἄν κόντες ἐγὼ λέγωμαι, ὄνειδος τί δὲν πράττω·
ὁ τίτλος ὅμως πρίγκηπος, εἰς Ἑλληνα, τὸν καίει· —
βέης ἐκ τουρκοκόλακος, καὶ πρίγκηψ ἀπὸ βέη.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ὁμολογῶ ὁ τίτλος μου ὅτι στερεῖται κλέους,
καὶ ὅτι μόνους δι' αὐτοῦ γελῶ τοὺς Εὐρωπαίους.
Ἄν ξένος τις ὠνόμαζε ποτὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα
τὴν ἀκινάραν ἀναναῖν, βανάναν τὴν ἰσράδα,
ἢ ἀκινάρα πάντοτε θὰ ἦτον ἀκινάρα,
καὶ ἡ ἰσράς... τὰ σῦκά μας, ἀναμφιβόλως. — Ἄρα,
ἢ τα με τίτλους πρόσωπα μᾶς εἶναι ὅλας ξένα,
ἢ ταῦτα τὰ τιτλάρια κακῶς ἐφηρμοσμένα.
Πλὴν μὴ δὲν πάσχεις τὸ αὐτὸ καὶ σὺ, ὁ φραγκισμένος;
Ἰπόβης τὴν πατρίδα σου, τὴν κυριεῖται ξένος. —
Ὅλ' οἱ φιλότιμοι μισοῦν τὴν ξενὴν δεσποτείαν·
οἱ ὑπομένουν θάνατον, εἰρκτὴν ἢ ἐξορίαν. —
Οἱ ἀφιλότιμοι, δηλοῦν δουλοπρεπεῖς ἐφέσεις·
οἱ τοὶ κοσμοῦνται μὲ βαθμοὺς, μὲ τίτλους καὶ μὲ θέσεις.
Τώρα, εἰπέ· εἶναι τιμὴ, ἢ μάλλον ἀτιμία
ὁ τίτλος, ὃν σ' ἐγάρτισεν ἡ μαύρη Βενετία;
Μία ἀράχνη τῆς εἰρκτῆς τῶν ἀδουλώτων δούλων
εἶν' εὐσημον λαμπρότερον τοιοῦτων χρυσοδούλων.

ΦΟΡΚΥΣ

Ἄν ἤμεθα δ' ἐξ Ἴταλῶν, ὡς μέτοικοι ἐλθόντες;

ΣΤΕΝΙΟΣ

Πάστε ὄντες Ἴταλοὶ, παύστε κόνται ὄντες. —
Καὶ ταῦτα μὲν πασίγνωστα, καὶ, εἰς τοὺς ἡμετέρους,
ὄλας θαυδόνουν σήμερον τινὰς ἀμαθεστέρους.
Τὰ ἄλλα θέλω νὰ ἰδῶ πλεονεκτημάτά σου.

ΦΟΡΚΥΣ

Τί ἄλλα θέλεις νὰ ἰδῆς; Εἰπέ καὶ ἰδικά σου.—
Θαυμάζεις τὸ χειρόντι μου· εἶδες τὴν κάμερή μου·
τὴν πανοπλίαν μου καλὰ ζηλεύεις· τὸ σκυλί μου; . . .
chio! — Αἱ γυναῖκες μ' ἀγαποῦν ὅλαι, καὶ ὅπου πάγω
εἶμαι δεκτός, — εἶμαι γαμβρός, μὲ προσκαλοῦν νὰ φάγω.—
Θαρρῶ λοιπὸν ὅτ' εἰμπορεῖ κανεὶς μ' αὐτὸν τὸν τρόπον
νὰ ᾄν' αὐτάρεσκος, κ' ἐδῶ, κ' εἰς κάθε ἄλλον τόπον.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ναί, ἀλλ' ἂν εὕρισκες ἄλλοῦ εὐκόλους κατακτήσεις,
πῶς ἔρχεται ἀνωφελῶς ἐδῶ νὰ κυνηγήσης;

ΦΟΡΚΥΣ

Ἄνωφελῶς; Μὲ συγχωρεῖς· δὲν εἶμαι ἀπ' ἐκείνους,
οἵτινες πᾶν καὶ χάνονται εἰς στεναγμούς καὶ θρήνους.
Οἱ ἔρασταὶ οἱ πρόστυχοι, οἱ στραβοστολισμένοι,
διὰ τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ αὐτοὶ προωρισμένοι,
παντοῦ τὴν ὠραιότητα ἀνηλεῆ εὕρισκουν,
καὶ εἰς τοὺς πόδας τῆς θρηνοῦν, στεναζοῦν, ἀποθνήσκουν.
Αὐτοὶ μὲ μακροχρόνιον ζητοῦν ἐργολαβίαν
πᾶν ὅ,τ' εἰς τὴν ὀλίγην των δὲν δίδεται ἀξίαν·
ἀλλ' ἄνθρωποι ὡσάν, ἐμὲ, χωρὶς ν' ἀνταμειφθῶσι
δὲν λέγουν ἄχ' δὲν ἀγαποῦν ἐπὶ ἀπλῆ πιστώσει.
Τιμᾶ ὁ ἔρωσ μου; τιμᾶ ὡς πρὸς αὐτὸ δὲν σφάλω —
ὅλα λοιπὸν τὰ ἔξοδα ἐγὼ νὰ καταβάλω;
Ὅσον ἂν ᾄναι σπάνια τὰ κάλλη τῆς ὠραίας,
ἂν τὴν προκρίνω, ἀπαιτῶ προκρίσεις ἀμοιβαίας·
σταθμὰ αὐτῆ, σταθμὰ ἐγώ· φυλάττει καὶ φυλατίζω·
ἂν βάλῃ, βάλλω· εἶδεμή, ἐγὼ δὲν μένω κάτω.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Λοιπὸν φρονεῖς, ὅτι κ' ἐδῶ πλησιέστατα τὰ ἔχεις;

ΦΟΡΚΥΣ

Τοιοῦτό τι στοχάζομαι.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Πολὺ, νομίζω, τρέχεις.

Ἐδῶ πλανᾶσαι, κόντε μου τυφλώττω, πιστευσέ με.

ΦΟΡΚΥΣ

Αἶ, τὸ λοιπὸν πλανῶμαι, ναί· τυφλώττω — ὄχτειρέ με.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Πόθεν ἐξάγεις εὐτυχῆς ὅτ' εἶσαι, ὡς νομίζεις;

ΦΟΡΚΥΣ

Πλανῶμαι.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Τὴν πεπόθησιν αὐτὴν εἰς τί στηρίζεις;

ΦΟΡΚΥΣ

Τυφλώττω.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ἐχεις βέβαιον ἄρα γ' ἐνδόξιμόν τι;

ΦΟΡΚΥΣ

Ληθάνομαι, σὲ λέγω· — ὦ!

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ἐλαβες ἰδιὸν τ
τεκμήριον προκρίσεως παρὰ τῆς Ἀσπασίας;

ΦΟΡΚΥΣ

Ὅχι· τὴν βλέπω πρὸς ἐμὲ ψυχράν, ἀπ' ἐναντίας.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Εἰπέ με, σὲ παρακαλῶ.

ΦΟΡΚΥΣ

Μὲ βλέπει ἔγαν κατάρα

ΣΤΕΝΙΟΣ

Ἄλλ' ἄφες τοὺς ἀστείτους. — Εἰπέ με· ποίαν ἄρα
ἐλπίδα δύνασ' ἐξ αὐτῆς νὰ ἔλαβες;

ΦΟΡΚΥΣ

Ναί, πάλιν!
ἀφοῦ σὲ λέγω, ἀδελφὲ, παρατηρῶ μεγάλην

καὶ κατ' αὐτάς θά κρεμασθῶ ἀπὸ ἀπελιπίσταν!

ΣΤΕΝΙΟΣ

"Ακουσε, κόντε εἰς ἡμᾶς συμφέρει, σὲ δμῶν, μίαν συνθήκην φιλικὴν νὰ κάμωμεν οἱ δύο. — ἐκεῖνος ὅστις δυνηθῆ σήμερόν τι νὰ φέρῃ τραγόν, ὅτι τὴν πρόκρισιν τῆς Ἀσπασίας χαιρεῖ, νὰ γνωρισθῆ ὡς νικητὴς διπὸ τοῦ ἀντιπάλου, κ' αἱ ἐπισκέψεις ἔκτοτε νὰ παύσῃσι τοῦ ἄλλου. Τὸ δέγεσαι;

ΦΟΡΚΥΣ

Τὸ δέχομαι, κ' ἐξ ὅλης μου καρδίας.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Τὴν χεῖρά σου.

ΦΟΡΚΥΣ

Ἰδοὺ ἡ χεῖρ, — σφραγίς τῆς συμφωνίας.

"Ἀλλὰ σιώπα...

ΣΚΗΝΗ Β

ΑΣΠΑΣΙΑ. ΦΟΡΚΥΣ, ΣΤΕΝΙΟΣ.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Εἶθ' ἔδῳ ἀκόμη!

ΣΤΕΝΙΟΣ

Φεῦ! ἀκόμη.

"Ἄν ἦν' ἔδῳ πανίσχυροί τῆς ἑλξείως οἱ νόμοι!

ΑΣΠΑΣΙΑ

"Ἦκουσ' ἀμάξ' εἰς τὴν αὐλήν. — Ἐπίσκεψις κάμμια. Ποῖος νὰ ἦναι ἀρά γε;

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΦΟΡΚΥΣ, ΣΤΕΝΙΟΣ, ΧΡΥΣΗ.

ΧΡΥΣΗ

Κυρία! ἡ κυρία

Μελίβοια.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Μελίβοια; τίς φουρῶνος θά χαλάσῃ!

ΧΡΥΣΗ

Με τὴν κυρία Ἑλλη μας ἐστάθη.

ΑΣΠΑΣΙΑ

"Ἄς κοπιᾷση.

Ἡ Χρυσὴ ἀπέρχεται.

Τί νὰ με θέλῃ ἡ γυνὴ αὐτὴ!

ΦΟΡΚΥΣ

Αὐτ' ἡ κυρία

ὡς φοβερά ψευδοῦσεμος φημίζεται.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἄσῃα

τὸ ἦθος, — ἀλλὰ τὴν ψυχὴν, ἡ πεπονηρευμένη, εἰς τὰ τοῦ κόσμου βεπούσα καὶ παραδεδομένη, παντοιοτρόπως προσπαθεῖ, τὸ πᾶν ἀνακατῶνει, ν' ἀγρεύσῃ λαβρακά τινα, καὶ δὲν τὸ κατορθώνει. Ὅταν ἀκούῃ ἄλλη τις ὅτι πολὺ ζητεῖται,

ἡ κόσμον ὅτι δέχεται, φθονεῖ! Παραπονεῖται. — αὐτὸς τί κόσμος! τί αἰὼν τυφλότητος ἐσχάτης, νὰ παραβλέπῃ οὕτω πῶς τὰ προτερήματά τῆς! Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φοικτὴ ὑπάρχει μοναξία.

— "Ἄ! εἰν' ἀπόδειξις τιμῆς· φιλήσυχος οἶκος! —

Με τ' ἀσθενῆ τῆς θέληττα κανένα δὲν ἑλκύει.

— "Ἄ! δὲν ἑλκύει, ἐπειδὴ εἰς τὴν αἰδῶ τὰ ὄνει! —

Ναί, κ' ἐν τοσούτῳ τὸν ζητεῖ ἐξαίρετα ἡ φιλή.

Μάλιστα τὸν Παλαίμωνα πολὺε δῶς κωτιλλεῖ.

Τὴν κλέπτω, λέγει, ἐπειδὴ τῆς ἀμελεῖ τὰ κάλλη,
 κ' ἐπισκεπτόμενος ἐμὲ τὴν χάριν τῆς προσβάλλει.
 Ἐμπρὸς μου ὅπως δ' ἴποτε τὸν φθόρον τιθασειῦει
 ἄλλ' ὅπουδ' ἴποτε' εὐρεθῆ ὑπὸ λυγρῶς με τοξέυει.
 Τοιαύτῃ ἤγουν ἀλοικῇ, χρυσταλοφῇ τῶνόντι,
 οὐδ' ἐν τῶ νῦν ἠκούσθη τις, οὐδ' ἐν τῶ παρελθόντι
 Ἄφου ...

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΜΕΛΙΒΟΙΑ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΣΤΕΝΙΟΣ, ΦΟΡΚΥΣ.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καλῶς ὀρίσατε!! Πῶς ἦτον! Καὶ πῶς ἦτον;
 Αὐτὸ δα εἶν' εὐτύχημα ἐκ τῶν ἀπροσδοκῆτων!
 Σᾶς βεβαίῳ ὅτ' ἤρχισα ν' ἀνησυχῶ.—Πῶς εἴσθε;

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ἦκουσα κάτι διὰ σᾶς, κ' εὐθὺς —

Ἰδοῦσα ὅτι ἡ Ἀσπασία ἔσυρε κάθισμα δι' αὐτήν.

Μὲν ἐνοχλείσθε! —

ἐνόμισα ὡς χρεὸς μου νὰ σᾶς τὸ ἀναφέρω.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἦ, τί καλὰ ἐκάμετε! Ἦ, πόσον, πόσον χαίρω!

Ὁ Στένιος καὶ ὁ Φόρκυς ἀναχωροῦσι γελῶντες

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ἐγκαίρως ἀνεχώρησαν, καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμεν.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ δὲν καθήμεθα;

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ὅρθαι ἐπίσης ὀμιλοῦμεν. —

Ὅφι φίλοι διακρίνονται, κυρία, ἂν ἀξίζου,
 ἐπὶ πραγμάτων ἅτινα πρὸ πάντων μᾶς ἐγγίζου.
 καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι τί νὰ μᾶς πονῆ καιρίως,

ὅσον τὸ πρᾶγμα τῶν ἡθῶν.— τὸ τῆς τιμῆς ἰδίως, —
 ἀκούσασθ' ἂν ἀφ' ὧν εἰς τὴν ὑπόληψίν σας,
 νὰ ἔλθω ἀπεράσιτα πρὸς εἰδοποίησίν σας.

Χθές, εἰς τινὰ ὀμηγῆριν ἀνθρώπων καθὼς πρέπει,
 ἔγινε λόγος διὰ σᾶς, — καθ' ὅσον ἀποβλέπει
 εἰς τὴν συνήθειάν σας ζωῆν, τὴν δάιταν καὶ τ' ἄλλα.

Ἦμην κ' ἐγὼ, πλὴν, δυστυχῶς, ἐγκώμια μεγάλα
 ἂν ἔλεγα ὅτ' ἤκουσα ἐκεῖ, θὰ εἴ' εὐδόμητην.

Καθ' ὅλον τὸν διάλογον κρυφα ἐθαγκανόμην.

Τῶν ἐπισκεπτομένων σας ἀνδρῶν αὐτὸ τὸ πλῆθος,
 τῶν τρόπων τὸ φιλάρεσκον, τὸ εὐχερές σας ἦθος,
 καὶ αἱ διαδιδόμεναι ἐκ τούτων ὅλων φῆμαι,

τοσοῦτον κατεκρίθησαν, ὥστε νὰ φριξῶ εἶμαι!
 Ἐγὼ, ὡς συμπεραίνετε, ἀντὶ νὰ σιωπήσω.

πάν ὅτ' ἠμπόρου ἐκάμα νὰ σᾶς ὑπερασπίσω.
 Τοὺς εἶπα, ὅτι ἔκρουν ἐκ τῆς ἐπιφανείας,
 καὶ ὅτι, ἂν μ' ἐπίστευαν, εἴσθε ἀγνῆς καρδίης —

ἀλλ' εἶναι πράγματα τινὰ, ὡς ἴσως ἐνοοῖτε,
 ποσὸς μὴ δικαιοῦμενα, ὅ,τι καὶ ἂν εἶπητε.

Ἦστ' ἐξ ἀνάγκης ἔμεινα κ' ἐγὼ συμφωνοτάτη,
 ὅτι αἱ σχέσεις σας αὐτῇ σᾶς ἀδικοῦν κατὰ τί.

ὅτι παρεχουν ἀφορμὰς εἰς δυσἀρεστοὺς μύθους,
 ὡς θυμῶς τινος κακῆς, ἢ μᾶλλον ἀσυνήθους,

καὶ ὅτ' ἠδύνασθε, ἐὰν πανουργότερα ἦσθε,
 τ' αὐτὰ νὰ πράττετε, χωρὶς καὶ νὰ κατηγορεῖσθε.

Δὲν ἐνοῶ ὅτ' ἡ τιμὴ παθαίνει κατὰ βάθος —
 μὴ γίνοντο! ὡς πρὸς αὐτὸ, ὦ! ἔχουν μέγα λάθος! —

εὐκόλως πλὴν εἰς τὰς σκιάς πιστεύουν τῆς κακίας,
 καὶ ἄς γινώσκῃ τις ζωῆν ὅτι βίσι ὀσίαις. —

Κυρία μου, σᾶς θεωρῶ ὡς ἔχουσαν καὶ κρίσιν
 πολλήν, καὶ, βεβαίωτατα, δικαιοσύνην ἴσιν.

Ὅστ' ἐκτιμῶσα τὴν θερμὴν ὑπὲρ ὑμῶν σπουδὴν μου,
 νὰ μὴ παραξηγήσατε αὐτὴν τὴν εἰδησίην μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τί λέγετε, κυρία μου! Νὰ τὴν παρεξηγήσω!
 μάλιστα θέλω ἐκτενῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.

Πῶς! εἰς μὲ μεταδίδετε αὐτὰς τὰς ἀγγελίας,

εἰς ἔνδειξιν, ὡς εἶπετε, ἀληθινῆς φιλίας· αὐτ' εἶναι χάρις. ἦν εὐθὺς διὰ ν' ἀναποδώσω, ὡσαύτως πᾶν ὄ, τ' ἤκουσα θά σᾶς ἀνακοιδώσω. Διότι ἔχω πάμπολλα κ' ἐγὼ πρὸς εἰδησίην σας ἀδόμηνα, ἐγγίζοντα οὐχ ἤττον τὴν τιμὴν σας. — Εἰς συναναστροφὴν τινα προχθὲς εὐρισκομένη, ὅπου καὶ ἔγκριτοι πολλοὶ παρήσαν συνημένοι, νὰ λέγουν περὶ τῶν ἡθῶν τοῦς ἤκουσα παντοῖα, καὶ τέλος δὲ καὶ διὰ σᾶς ἠνοίχθη ὁμιλία. Εἰς τῶν λαλούντων, εἶρων τις, σεμνὴν σᾶς εἶπε νέαν. Βλέπω τοὺς ἄλλους καὶ γελοῦν! — Δὲν ἔχετε ἰδέαν πόσον αὐτό, κυρία μου, πολὺ μ' ἔκακοφάνη! — διότι εἶσθε φίλη μου· αὐτὸ δὲν μὲ λανθάνει. — Τὸ σοβαρὸν σας πρόσχημα, ὡς προσπεποιημένον, οἱ συχεῖς οἱ λόγοι σας περὶ ξεισιπρωμένων, τ' ἀένναα περὶ τιμῆς κ' αἰδοῦς καυχήματά σας, καὶ τὰ πρὸς ὅλους οἰκτιρμὸν δηλοῦντα βλέμματά σας — οἱ μορφασμοὶ σας κ' αἱ κραυγαί, σκίαν κακῆς ἔννοιας ἐάν τι διαφοροῦμενον παρέχη ἐξ ἀγνοίας· αἱ ἐντολαὶ σας αἱ συγκαί, καὶ αἱ παρεξηγήσεις εἰς πράγματ' ἀθωώτατα, καὶ αἱ δριμεταί κρίσεις, εἰλικρινῶς ἂν θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ, κυρία, μεγάλως κατεκρίθησαν κοινῇ ὁμολογία. Τί χρησιμεύει, ἔλεγα, τοῦ ἡθῶς ἡ σεμνότης, ἂν ἀντιώσκη πρὸς αὐτὴν πᾶσ' ἄλλη ἰδιότης; Εἰς ὄρθρους κ' εἰς ἐσπερινούς νὰ τρέχη εἶναι μόνη, ἀλλὰ τοὺς ὑπηρετάς της κτυπᾷ, καὶ δὲν πληρόνει. Νηστεύει καὶ προσεύχεται, προσέχει κ' εἰς τὸ λάδι· ἀλλὰ ψιμυθιόνηται καὶ βάλλει κοκκινάδι. Ὅποταν τι ἀσκέπαστον ἰδῆ τῶν ἀγαλμάτων, ὡς ἀποστρέφει τ' ὄμμα της, ζητεῖ τὰ πρότυπά των. — Ἐγὼ πολὺ ὀμίλησα ὑπὲρ ὑμῶν, κυρία· εἶπα ὅτ' ἦσαν ὅλ' αὐτὰ ἀπλή συκοφαντία· ἀλλ' ἐξηγέρθησαν εὐθὺς τὸ στόμα μου νὰ κλείσουν· ὅτι καλὰ θὰ κάμετε, ἐξήττον νὰ μὲ πείσουν, ἂν ἤττον ἐφροντίζετε πῶς ἔχουν τὰ τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τὰ ὑμέτερα ἐμεριμνάτε μάλλον· ὅτι ὀφείλει ἕκαστος, πρὶν ἄλλους κατακρίνη,

τοῦ ἑαυτοῦ του αὐστηρὸς ἐξεταστής νὰ γίνη· σταθμίζων δὲ ἂν λειπῶνται ἢ ὑστεροῦν οἱ ἄλλοι, σταθμὰ παραδειγματικῆς ζωῆς; νὰ καταβάλλη· καὶ ὅτι πάλιν κάλλιον πολὺ, ἐπ' ἀμειβόλων, ν' ἀφῆν τὴν ἐξελέγξιν εἰς τὸν Κριτὴν τῶν ὄλων. — Κυρία μου, σᾶς θεωρῶ ὡς ἔχουσαν καὶ κρίσιν πολλήν, καὶ βεβαιότατα δικαιοσύνην ἴσην, ὡστ' ἐκτιμῶσα τὴν θερμὴν ὑπὲρ ὑμῶν σπουδὴν μου, νὰ μὴ παρεξηγήσετε αὐτὴν τὴν εἰδησίην μου.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Πολλὰ κανεὶς ἐπιτιμῶν ὑπόκειται ν' ἀκούση, ἀλλ' ὡς αὐτὸ περίχυμα δὲν μ' εἶχεν ἐτι λούσει· κ' ἐκ τῆς δριμύτητος αὐτῆς τῶν λόγων σας, κυρά μου, βλέπ' ὅτι σᾶς ἐπέαρεξεν ἡ εἰλικρινεῖά μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἐξ ἐναντία· κ' ἕκαστος θὰ εἶχε νὰ κερδήσῃ, ἂν τὰ τοιαῦτ' ἀγγέλματα ἐβάλλοντο ἐν χρήσει ἀμοιβῶν, κυρία μου. Μόνον μικρὰ πιστότης, κ' εὐθὺς θ' ἀπεσκεδάζετο ἡ φοβερά τυφλότης εἰς ἣν εὐρίσκειτ' ἕκαστος περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἄν θέλετε, ἀπόκειται εἰς σᾶς τὴν τοῦ τοιοῦτου νὰ ἐξακολουθήσωμεν καλοῦ ἐπικαρπίαν. — Με ζῆλον θὰ προσέχωμεν, χωρὶς ἀργοπορίαν ἀλλήλαις ν' ἀναγγέλλωμεν ὅτι, καὶ ἂν θυλλῆται· σεῖς δι' ἐμέ, καὶ διὰ σᾶς ἐγὼ. — Πῶς; Συμφωνεῖτε;

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ὅ! διὰ σᾶς, κυρία μου, καὶ τ' εἰμποροῦν νὰ ἔπουν! Ἐμέ, ἐμὲ ἂν μέμφονται, τὰ αἷτια δὲν λείπουν.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἀκούσετε κυρία μου. — Καθ' ἓνα τινὰ λόγον, τὰ πάντα ἐπιδέχονται καὶ ἔπινον, καὶ φύγον.

Κατὰ τὴν ἡλικίαν του ἢ ὄρεξιν του κρίνων,
 ἕκαστος ἔχει δίκαιον, γεραίρων ἢ εὐθύνων.
 Ὑπάρχει μία ἐποχὴ τῆς ἑσωτο:ροπίας,
 καὶ ἄλλη, ὡς γινώσκετε, ἢ τῆς σεμνοτυσίας,
 ἣν ἕνεκα πολιτικῆς πρέπ' ἡ γυνὴ νὰ λάθῃ.
 Ὅταν ἰδῇ τῶν χρόνων της τὸ ἄνθος ὅτι παύει
 Σκεπάζει οὕτω συμφορὰς πολλὰς, καὶ τρέχει πέραν. —
 Δὲν λέγ' ὅτ' εἶ: τὰ ἔγνη σας κ' ἐγὼ τίνα ἡμέραν
 δὲν θὰ προβῶ — παρέρχονται τὰ ἔτη! — λέγω μόνον,
 καμμία δὲν σεμνοτυφοὶ εἴκοσι μόλις χρόνων.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Φρικτὰ τὴν ἡλικίαν σας μοῦ κωδωνοκροτεῖτε.
 Βίς ἀσθενὲς προτέρημα ἐπαίρεσθε, νὰ ζητε!
 Ἀν ἄλλαι ἔχουν ἥττονα τῆς ὑμετέρης ὀρόσον,
 μὴ πρὸς μικρὰν διαφορὰν μεγαλαυχῆτε τόσον·
 μὴ τόσον! — Μὲ προσβάλλετε τῶντι παραδόξως,
 καὶ ἀπορῶ, κυρία μου, πόθεν τὸ τόσον ὄξος!

ΑΣΠΑΣΙΑ

* Ἄλλὰ καὶ σεῖς, κυρία μου, λοιπόν, ἂν ἀγαπᾶτε,
 πῶς ὅπου ἂν εὐρίσκεσθε μὲ κατασφενδονάτε;
 Ἐμὲ διὰ τὰς θλίψεις σας λοιπόν θὰ αἰτιάσθε;
 Τί πρὸς τὸν κόσμον δύναμκι, ἀροῦ δὲν ἐκτιμᾶσθε;
 Ἐγὼ, ἂν βάλλω ἔρωτα τυφλὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους,
 καὶ νὰ προσφέρουν ἔρχονται μὲ χρηστοθήβεις τρόπους
 πᾶν ὅ,τι σεῖς ἠθέλετε νὰ μὲ ἀφήρουν, πταίω;
 Πῶς δὲν ἐμπνέετε καὶ σεῖς ὅ,τι ἐγὼ ἐμπνέω;
 Τὸ στάδιον ἐλεύθερον· ἀλλ' ἂν, τυχόν, σᾶς λείπη
 μαγνήτης, πῶς νὰ κάμωμεν; — Εἶναι τῶντι λύπη.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Τὴν πλησμονὴν τῶν ἐραστῶν αὐτῆν, δι' ἣν καυχᾶσθε,
 ἂν ἄλλος τις νομίζετε ὅτι φθονεῖ, πλανᾶσθε.
 Γινώσκωμεν πῶς δύναται νὰ ἔχη ὄσους θέλη
 πᾶσα γυνὴ τὴν σήμερον, ἂν ἄλλο δὲν τὴν μέλη.
 Οὕτε θὰ πείσατέ τινα, ὅτι αὐτὸ τὸ πληθος,
 τῶν ἀρετῶν σας ἔρχεται νὰ θεαθῇ τὸ βριθος.

Φρονεῖτε, θὰ πιστεύσῃ τις, ὡς ὅλα τώρα τρέχουν,
 ὅτι σκοπούς οἱ λάτραι σας ἀπλῶς ἐντίμους ἔχουν
 Ὁ κόσμος δὲν τυφλόνεται ἀπὸ κενὰς προασεις·
 καὶ ὅλων διακρίνονται τῶν σέσεσιν αἱ τάσεις.
 Εἶδα γυναῖκας ἱκανὰς καιρίας νὰ πληγύνουν,
 χωρὶς ποσῶς πλησίον των οἱ λάτραι νὰ σκηνύουν· —
 σημεῖον τοῦτο πρόδηλον, ὅτι ἀνδρῶν φιλαί
 δὲν ἀποκτώνται ὡραίας — χρειάζονται θυσαί: —
 ὅτι διὰ τὰ μα ὕρᾶ μας τὰ μάτια δὲν στεναζῶν.
 καὶ ὅτι εἰς ἀντί:μον βαρὺ πειθαναγκάζουν,
 Μὴ ἄρα ἐναδρύνεσθε, δεδοξασμένης δίκην,
 δια τοιαύτην ἀσθενῆ καὶ ζημιώδη νίκην.
 Ἐὰν τὰς τῶν βλεμμάτων σας ἐθθύνουν κατακτήσεις,
 τὰ βλέμματά μας τὸ αὐτὸ ἠδύναντο ἐπίσης.
 Νὰ μὴ φεισθῇ τις ἑαυτῆς ἄκοιτ' ἢ ἀποφασίσῃ,
 κ' ἔχει βεβαίως ἐραστὰς ὀπόσους ἂν θελήσῃ.)

ΑΣΠΑΣΙΑ

* Ἄλλ' ἀποκτήσετε λοιπόν, νὰ σᾶς ἰδῶ, κυρία.
 Καθὼς ὑμεῖς γινώσκετε, φανῆτε ἐρασμαίᾳ
 καὶ ἀνευ. . .

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Σᾶς παρακαλῶ, ἀρκεῖ: θὰ ἐπορωγῶε
 τὸ πνεῦμα καὶ τῶν δύο μας πολὺ μακρῖν, καὶ ὅροι
 πείπουν εἰς ὅλα. — Δυστυχῶς, δὲν ἦλθε τ' ὄρημά μου,
 εἰ δ' ἄλλως θὰ προσέφερα ὑμῖν τὰ ταπεινά μου
 προσαγορεύματα.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Αὐτὸ παντάσῃ, κυρία,
 δὲν πρέπει νὰ σᾶς ἐνοχλῇ. Δὲν βλέπω τις ἢ βᾶ
 καὶ διὰ νὰ περάσετε τὴν ὥραν σας μὲ τρόπον
 εὐάρεστον, εἰς ἕτερον παραχωρῶ τὸν τόπον.
 Ὁ κύριος ἐπέρχεται τῶντι ἐπικαίρως
 ν' ἀναπληρώσῃ κἄλλιον τὸ ἰδικόν μου μέρος.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΜΕΛΙΒΟΙΑ.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Παλαίμων, σὲ παρακαλῶ — ἔχω νὰ γράψω μίαν ἐπιστολὴν ἐπέγουσαν. Μείνε μὲ τὴν κυρίαν· ὥστε, κατὰ τι ἀγροίκος ἔαν τὴν ἔβαινόμη, εὐκόλως οὕτω, πέποιθα, θὰ ἔλω τὴν συγγνώμην.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΜΕΛΙΒΟΙΑ.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ἔως νὰ ἔλθῃ τ' ὄχημα καὶ νὰ ἀναχωρήσω, ἐπιθυμῶ, ὡς εἶδατε, νὰ σᾶς παρεμπιπύσω. Μεγάλως τὴν εὐχαριστῶ, διότι μὲ ἀφίνει μὲ μίαν συναστροφὴν, ἣτις παντοῦ ἡδύνη. — Οἱ ἄνδρες οἱ ἐξαιρετοὶ, ἐν γένει μὲν τιμῶνται ὡς σπάνιοι τὴν σήμερον, καθὼς καὶ ἀγαπῶνται, ἰδίως πλὴν, οὐδ' οἶδα πῶς, τὰ προτερήματά σας, ἐλκύουν τὴν καρδίαν μου πρὸς τὰ συμφέροντά σας, καὶ τὴν ἀδημοσίαν μου εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ σᾶς ἐκφράσω, βλέπουσα — σᾶς ἔξω τῶν πραγμάτων. Δικαίως πρέπει, κύριε, πολὺ ν' ἀγανακτῆτε, διότι ἡ ἀξία σας τοσοῦτον ἀδικεῖται.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἐγώ, κυρία; ἀλλ' ἐγὼ δὲν ἔχω ἀξιώσεις. Ποῦ εἶν' αἱ ἀπαιτοί μεναι πολιτικά μου γνώσεις; Ἡ κατὰ τί διεπρεψα; ἢ τίνα δημοσίαν, σᾶ; ἐρωτῶ, προσέφερον ποτὲ ὑπηρεσίαν;

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Εἶσατε υἱὸς ἀγωνιστοῦ ἱστοροῦ, ἐνδόξου

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καὶ ὦ τοῦ κατορθώματος λοιπὸν τοῦ παραδόξου! Ἄν ἄρα ὑποκόδησε ποτὲ τι ὁ πατήρ μου, πρέπει αὐτό, πρὸς χάριν του, νὰ καταλύσ' ἡ χεὶρ μου; Δὲν τὸ νομίζω δίκαιον· ἀλλ' οὔτε πίστιν ἔχω ἐν εἰς τὰς δυνάμεις μου πολλὴν, διατελω ἀπέχων

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Καὶ μήπως μόν' οἱ ἄξιοι καὶ οἱ εὐδοκιμοῦντες καθίσταντ' ἐν τοῖς πράγμασιν ἢ τρέχουν σπουδαρχοῦντες; Βλέπομεν. — Σεῖς τοῦλάχιστον...

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, τοῦτο λέγει πᾶς τις, καὶ δεημέραι ἡ πατρίς ἐκπίπτει τῆς φορᾶς τῆς. Λέγων, «ἐγὼ τοῦλάχιστον», οὐδεὶς καταλαμβάνει, ὅτι νὰ ἔχη ἀγαθὴν τὴν πρόθεσιν δὲν φθάνει, ἀλλ' ὅτι βλέπτει καὶ αὐτός, καθὼς; οἱ μητραλοῦται τοῦ δοξαρίου κἀνθαροῦ ἢ τῶν κοινῶν Λαμίας.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

«Ἀρχὴ τὸν ἄνδρα δείκνυσι»· κατὰ τὸ σύστημά σας, πῶς θὰ φανοῦν οἱ ἔχοντες τὴν ἱκανότητά σας;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Αὐτὴν τὴν ἱκανότητα, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν εἶδον, τίς νὰ τὴν ἴδῃ θέλετε; Ἐπὶ κενῶν ἐπιπύω, ὅτ' ἱκανότης ἐν ἐμοὶ ὑπάρχει νὰ τολμήσω τοῦ ἔθνους νὰ συμφέροντα, τὸ ἔθνος ν' ἀδικήσω; Ὅστις καλῶς παρατηρεῖ ἐν τίνι δυσμενείᾳ τὰ πρῶτα ἡμῶν βήματα ἐτάξ' ἡ Ἑσπερία· ὅστις καλῶς αἰσθάνεται τὰς γενικὰς εὐθύνας τῶν λαμβανόντων τμημά τι ἀρχῆς εἰς τὰς Ἀθήνας· ὅστις τὰ ἔξω, τὰ ἐντός, ποῦ φέροντ' ἐνοήσῃ, πρέπει πρὶν ἔλθῃ εἰς ἀρχήν, πολὺ νὰ μελετήσῃ.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Δὲν ἀμυβᾶλλω· ἀλλὰ σεῖς ἂν μετριοφρονῆτε, πᾶς ἄλλος τὴν ἀξίαν σας περὶ πολλοῦ ποιεῖται.

κ' εἰς δύο χθές σημαντικὰ παρευρεθεῖσα μέρη·
ἤκουσα ὅλον θλασον ἀνδρῶν νὰ σᾶς ἐξάιρη.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τὴν σήμερον, κυρία μου, τὰ ἦθη ὡς προβαίνουν,
ὁ ἔπαινος καὶ ἡ μομφὴ οὐδὲν σχεδὸν σημαίνουν.
Κατὰ ἅ πάθη ἕκαστος ἢ τὰ συμφέροντά του,
ὁ μὲν σὲ δίδει στέφανον, ὁ δ' ὄστρακον θανάτου.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Πλὴν καὶ ὁ τύπος...

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τίποτε, συντάκτην ἀφοῦ οἶδα
τὸν ὑπηρέτην μου Κοσμᾶν! — Γράφ' εἰς ἐφημερίδα,
καὶ μ' ἐπαινεῖ, ὁ ἄθλιος σπουδαρχὴς· κ' ἤδη ἄλλοι
μοῦ τὸν ἐκάθισαν ἐμπρός, ὡς ἂν τὸν εἶχε βάλει
νὰ γράψῃ ὁ αὐθέντης του· καὶ τόσον εἶδε βίαν,
ὥστε προσῆλθεν ἐξ ἐμοῦ ζητῶν ἐπικουρίαν —
Αὐθέντη, θ' ἀπαντήσωμεν, μὲ λέγει· μᾶς τὰς βρέχουμι! —
Τὸν ἔστειλα τὰ σέλινα νὰ μάθῃ πόσον ἔχουν.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Γινώσκω τί χρειάζεσθε διὰ ν' ἀναδειχθῆτε.
Ἄν ἐθελήμων εἰς αὐτὸ ὀλίγον τι φανῆτε,
αἱ μηχαναὶ εἶν' ἔτοιμαὶ νὰ κινηθοῦν εὐσκόπως,
καὶ οὐδ' ὑποσκελίζομεν· — εἶναι κενός ὁ τύπος.
Εἰς σᾶς ἡ θέσις πρεσβευτοῦ θη ἦτον ἀρμυδιά.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Αὐτὴ θὰ ἦτον εἰς ἐμὲ, ἀλλ' εἰς αὐτὴν, κυρία,
δὲν εἶμ' ἐγὼ ἀρμυδίας. Πολλὸ τοῦ διπλωμάτου
ἀπέχων, εἶμαι ἄνθρωπος νοὸς φανερωτάτου.
Τὸ μέγα μου προτέρημα γινώσκετε! — τὴν σκάφην
νὰ λέγω σκάφην. Ἐκ παιδὸς τοιοῦτος ἀνετράφην.
Τῶν ἀναγκαίων ἀρετῶν λοιπὸν ἔστέρησεν,
πρὸ πάντων δὲ ἀλωπεκίης, καὶ εἰς τοὺς δόλους ξένους
τῶν ἀμφιλόγων χρησιμῶν τοῦ ἤξει καὶ ἀφῆξει,
ὅποιας ἰκανότητος παρέχω ἀποδείξεις;
Ἄν δὲν γινώσκω ὁμιλῶν νὰ παιζῶ τοὺς ἀνθρώπους,

ποῦ θὰ φανῶ εὐδόκιμος, ἢ εἰς ἀγρίους τόπους;
Ἐκεῖ ἂν ἐνεργήσετε τῶντι νὰ μὲ στείλουν,
τρισάσμενος καὶ χειράς σας, καὶ πόδας θὰ ἐρίλουν.
Ὅστις τῶν δώρων ἀμοιρεῖ τῆς νύμφης Κρυφίνο α,
νὰ ζῆση εἶν' ἐπάναγκες μακρὰν τῆς κοινωνίας·
ἐκεῖ τοὺς θώας ἀπαντᾷ τοῦλάχιστον ἐντρέιχους,
κ' ἐκεῖ τοῦ δεινὸς ἄρχοντος δὲν ἐπαινεῖ τοὺς στίχους.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Αὐτὰ λοιπὸν, ἂν θέλετε, ἄς μείνουν κατὰ μέρος·
ἐν ἄλλο ὅμως μὲ λυπεῖ, — ὁ ἀτυχὴς σας ἔρωσ.
Εὐκαιρῶς ἀφήσετε νὰ σᾶς ὁμολογήσω —
δὲν δύναμαι τὴν κλίαιν σας αὐτὴν νὰ ἐνοήσω.
Πῶς μία ἀναξία σας τῶν πόθων σας νὰ τύγῃ,
ἐνῷ σᾶς πρέπει ἀληθῶς προσφορωτέρα τύχη!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἡ περὶ ἧς μὲ ὁμιλοῦν τὰ εὐφραδῆ σας χεῖλην,
ἐσκέφθητε, κυρία μου, ὅτι σᾶς εἶναι φίλη;

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ναί, ἀλλὰ δὲν ἀνέχομαι· — θὰ ἦτον ἀσπλαγγία,
ἐν νὰ σᾶς γίνῃ ἄφηνα τοσαύτη ἀδικία·
διότι φίλος μου καὶ σεις. —

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, δὲν σᾶς ἀντιλέγω,

ἀλλ' ἀπορῶ...

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Προδίδεσθε. — Μόνον αὐτὸ σᾶς λέγω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τῶντι, ἕνα ἔραστην τοιαῦται ἀγγελία!
Ἐργασεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν γνωρίζουν' αἱ φίλαι.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

Ἔστ' ὅσον θέλῃ φίλη μου· ἀλλὰ καὶ ἀδελφὴ μο, —
ἐν ἀναξία τὴν ψυχὴν ἐνός ἀξιοτίμου
ἐνδρός νὰ ἔχ' ὑπόδουλον, ἐνῷ τὸν διαδόσκει.

» καί, διὰ τὴν ἀγάπην σας, πολὺ πιστεύσατε μου,
 » ἐπόθουν νὰ μ' ἐφαίνετο ἀρίστη ἡ φῶς σας». —
 Καί τότε πλέον ἕκαστος ἡμῶν, ἀνασκιρτήσας,
 εἶπε, | « Καλὰ, ἀρκεῖ, ἀρκεῖ! » — καὶ οἱ παρόντες ὄσπερ
 γελῶντες τοὺς ἐβόλαμεν ἀλλήλους ν' ἀσπασθῶσι.

ΕΛΛΗ

Τῶντ' εἶναι παράδοξος τοὺς τρόπους· ὁμοῦς ἔχει
 αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ψυχὴν, ἣτις πολλῶν ἐξέχει.
 Ἡ ἄκρα εἰλικρινεῖα εἰς τὴν ἐξολισθαίνει,
 ἡρωϊκὸν τι κ' εὐγενὲς καλὸ' ἑαυτὴν σημαίνει.
 Εἶναι σπανία ἀρετὴ εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα,
 κ' ἤθελα ταύτην ἕκαστος νὰ εἶχεν ὡς κανόνα.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ἐγὼ καθόσον ἐξετάζω,
 τὴν κλίσιν τῆς καρδίας του δὲν ἐξηγῶ. Ἐχυμάζω,
 τοιοῦτος, ὡς τὸν ἔπλασεν ἡ δαιμονία φύσις,
 πῶς νὰ ἐνδῶσ' ἠδύνατο εἰς ἔρωτος παθήσεις!
 Τὸ δὲ πρό πάντων ἄπορον μ' ἐφάν' ἡ ἔκλω, ἡ του.
 Πῶς πρὸς τὴν ἐξαδέλφην σου νὰ κλίνῃ ἡ ψυχὴ του!

ΕΛΛΗ

Αὐτὸ ὁπότεν σκέπτομαι κ' ἐγὼ, φρονεῖς εἰς λῆρον
 ὅτι τὸν ἔρωτα γεννᾷ ταυτὸτης χαρακτήρων.
 Τοῦλάχιστον, ὡς βλέπομεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου,
 παράγονται συμπάθειαι καὶ ἐξ ἀντικειμένου.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Αὕτῃ νὰ τὸν ἀνταγαπᾷ πιστεύεις ἐν τοσοῦτῳ;

ΕΛΛΗ

Δὲν εἶναι τόσον εὐκολὸν νὰ κρίνῃ τις εἰς τοῦτο.
 Πῶς δύναται νὰ εἶπῃ τις ὅτι μὲ τὰ σωστά της
 τὸν ἀγαπᾷ, ἐνῷ σαφῶς τ' εἶναι τὸ αἴσθημά της·
 τί λέγει ἡ καρδία της, τὸ ἀγνοεῖ κ' ἐκείνην;
 Αὕτῃ πολλάκις ἀγαπᾷ, καὶ δὲν τὸ διακρίνει·
 καὶ ἄλλοτε, ἐνῷ φρονεῖ ὅτι βεβαίως πλέον
 ἠγάπησεν, εἶναι καπνὸς, καὶ τίποτε σπουδαῖον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Φοβοῦμαι μὴ ὁ φίλος μας, καθὼς ἐξετρελάθη,
 παρὰ τῆς ἐξαδέλφης σου ἔχει πολλὰ νὰ πάθῃ.
 Ἄν ἤκουε τὴν γνώμην μου, — ἂν εἶχε τὴν ψυχὴν μου, —
 πρὸς σὲ θὰ μετεστρέφετο κατὰ τὴν συμβουλήν μου,
 ὡς βλέπει μάλιστα εἰς σὲ ψυχὴν συμπαθεστέραν·
 καὶ ἐκλογὴν θὰ ἔκαμνε πολὺ φρονιμωτέραν.

ΕΛΛΗ

Τὸ κατ' ἐμέ, θὰ σ' ἐκρασθῶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ·
 — κ' εἰς τὰ τοιαῦτα, ἀληθῶς, δὲν πρέπ' ὑποκρισία. —
 Αὐτὸς ἐκείνην ἀγαπᾷ, καὶ νὰ ἐπιπροσθήσω,
 δὲν θέλω εἰς τὴν κλίσιν του. Ἐγὼ θὰ προσπαθῆσω,
 ὅσον ἀπόκειται ἐν ἐμοί, — διότι τὸν λυποῦμαι, —
 νὰ τοὺς ἐνώσω μάλιστα, καὶ τοῦτο προαιρουμαι.
 Ἄλλ' ὅμως ἂν ἐπέπρωτο ν' ἀπέβαινον εἰς μάτην
 οἱ πόθοι του, φερόμενοι πρὸς τὴν αὐτοῦ φιλιότην, —
 ἂν τινα ἄλλον δηλαδὴ ἐκείνη, ἐπροτίμα.
 καὶ ὁ Παλαίμων πρὸς ἐμέ μετέστρεψε τὸ βῆμα,
 οὐδόλως θὰ ἠμπούδιζε τὸ ἀποτύχημά του
 νὰ μὲ φανῇ εὐπρόσδεκτος εὐθὺς ἢ προσφορά του.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Κ' ἐγὼ ὁμοίως — πρὸς αὐτὸν δὲν θέλω, βεβαίως σου,
 ποσῶς νὰ γίνω πρόσκομμα τῆς ἀγαθότητός σου —
 κ' ἐρώτησέ τον μάλιστα, ἂν θέλῃς, ὡς πρὸς τοῦτο,
 νὰ σ' εἶπῃ τί τὸν ἔλεγον. — Ἄλλ' ἂν ἐτελειούτο
 αἰσῶς ὁ ὑμῆναιος αὐτῶν, καὶ οὐδεμίᾳ
 ἐκ τούτου ἀπελείπετο ἡμῖν ἀμυθολία,
 γίνωσκε ὅτι ὄλιγος θνητὸς θὰ ἐφρονούμην,
 δεκτὸς ἐπίσης ὑπὸ σοῦ ἂν τότε' ἔθεωρούμην.

ΕΛΛΗ

Παίξεις Χαριδῆμε;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἐγὼ; — μὴ γένοιτο! οὐδόλως.
 Ἀπὸ καρδίας ὁμιλῶ, καὶ ὁμιλῶ ἀδύλως.
 Δοθῆτω ἡ περιστάσις ἐκείνη ἢ αἰσία,
 καὶ βλέπεις εἰς ἡ μόνῃ μου ἀνυπομονῆ-ία.

ΣΚΗΝΗ Β'

ΠΑΛΑΙΩΝ, ΕΛΛΗ, ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ω! τοῦτο πλέον πρόροιζον τὴν σταθερότητά μου
ἀνέτρεψε. Γενοῦ, γενοῦ ἢ ἐκδικητριά μου!

ΕΛΛΗ

Τί λέγεις; Πῶς! τί ἔπαθες; Εἰπέ τί ἔχεις;

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ἔχω

ὄ,τι, καὶ φανταζόμενος, μόλις νὰ ζῶ ἀντέχω.

Ἄν τὰ στοιχεῖα κατ' ἐμοῦ ἐλύοντο ἀθρόα,
ὡς πρὸς αὐτό μου τὸ δεινὸν θ' ἀπέβαινον ἀθῶα. —
Τετέλεσται. . . Ὁ ἔριος μου. . . Καὶ ἡ φωνὴ ἐκλείπει.

ΕΛΛΗ

Ποῖον δεινόν; . . Παράδοξον! πῶθεν ἡ τόση λύπη;

ΠΑΛΑΙΩΝ

Τίς μετὰ τούτων ἔλεγεν ὠραίων χαρισμάτων
νὰ συνοικοῦν φαυλότητες ψυχῶν χαμερπεστάτων!

ΕΛΛΗ

Πλὴν πάλιν — ποῖον ἔνοοις;

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ἐγάθην! ἤφρανηθην!

Τὸ πᾶν, τὸ πᾶν ἀπώλετο! Αὐτὴ ἐφ' ἣ: ἐρείσθην, —
ἢ Ἄσπασία. . . ἔλεγες ποτέ; — ἢ Ἄσπασία
μὲ ἀπατᾷ! Μὲ ἀπατᾷ, αὐτόχρημα δοῦλια!

ΕΛΛΗ

Ἄλλ' ἔχεις τι ἐνδοσίμον, ὥστε νὰ τὸ πιστεύσης;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Νὰ βέλῃς βάσιν εἰς ἀπλὴν ὑπόνοιαν μὴ σπεύσης.
Γινώσκω τὸ οὐλόποπτον ἐνῶ ἰδίωμά σου.

ΠΑΛΑΙΩΝ

Σὺ νὰ φροντίξης, κύριε, διὰ τὰ πράγματά σου.

Πρὸς τὴν Ἑλλην.

Περὶ τῆς προδοσίας τῆς δὲν μένει διαταγὸς τις.
Τὴν φέρω εἰς τὸν κόλπον μου γραπτὴν διὰ χειρὸς τῆς.
Ἐπιστολὴ ὀλόγραφος αὐτῆς πρὸς τὸν Καλλιᾶν
διατρανοῖ τὸ αἰσχρὸς τῆς, καὶ ἐμοῦ τὴν δυστυχίαν. —
Πρὸς τὸν Καλλιᾶν, περὶ οὗ ἐσχάτην εἶχον γάμην,
καὶ παντὸς ἄλλου ἤμιστα αὐτὸν ὑπωπιεύομην!

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλὰ κατ' ἐπιφάνειαν ἐν ἔγγραφον μὴ κρίνε'
καθὼς παρίσταται ἔνοχον συμβαίνει νὰ μὴν ἦναι.

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ὅτι εἶπον ἤδη — ἄφες με λοιπὸν, παρακαλῶ σε,
καὶ εἰς τὰς ὑποθέσεις σου τὴν προσοχὴν σου δόσε'.

ΕΛΛΗ

Μὴ παροξύνου, ἄκουσε. Αὐτὴν τὴν ὕδριν ἦτις. . .

ΠΑΛΑΙΩΝ

Τώρα ἀπ' αἰεταί εἰς σέ ἡ ἀντιπροσβολὴ τῆς.
Εἰς σέ προσφεύγω σὺ γενοῦ ἀπαλλαγὴ καρδίας,
ἢ ἀναξίω; ἔπαιξαν, ἐνέπλησαν πικρίας.
Βλέπεις τί κάμνει ἡ κακὴ ἐκείνη συγγενὴς σου. —
Ἐκ' αἰεταί με. Βέβαια, φρίττεις καὶ σὺ ἐξίσου
πρὸ τῆς ἀχαριστίας τῆς' λοιπὸν, ἐκδίχησέ με.

ΕΛΛΗ

Ἐγὼ νὰ σ' ἐκδικήσω; Πῶς;

ΠΑΛΑΙΩΝ

Ἰδοῦ — ἀξίωσέ με

τὴν δεξιάν μου νὰ δεχθῆς, εἰς τόπον τῆς ἀπίστου,
ὡστ' ἐκδικούμενος αὐτὴν, — ὃ πρᾶγματός ἰδίστου! —
νὴ τὴν παιδεύω, μ' ἐνθερμον ἐπὶ ζωῆς καρδίας
προσφέρω, σε καὶ ἔρωτος καὶ σεβασμοῦ λατρείαν.

ΕΛΛΗ

Σὲ συλλυποῦμαι, ἀληθῶς, ὡς πάσχεις, καὶ ἡ ἔρις
 ἂν εἶχε βράσιν, ἔστεργχ εἰς ὅ,τι με προσφέρεις·
 ἀλλ' ἴσως μέγα τὸ κακὸν δὲν εἶναι ὡς σ' ἐράνη,
 καὶ παύσης ὧν φιλέκδικος, ἂν ἔλθῃ εἰς φῶς ἡ πλάνη.
 Ἡ ὕβρις ἀπὸ προσφιλεῖ ὅταν προέλθῃ κάλλη,
 σχέδια κάμνει τις πολλά· — εἰς πράξιν δὲν τὰ βάλλει.
 Μάτην ἐκ λόγων ἰσχυρῶν ἡ βῆξις δικαιούται· —
 ἀγαπωμένη ἔνοχος ταχέως ἀθωοῦται.
 Εὐκόλως ἐξαλείφονται αἱ ἐξ αὐτῆς δόδοι,
 καὶ — οἱ θυμοὶ τῶν ἐραστῶν γνωρίζομεν τί εἶναι.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Οὐδέποτε, οὐδέποτε. Ἡ ὕβρις εἶναι τόση,
 ὥστε οὐδὲν θά δυνηθῆ νὰ μᾶς συμφιλιώσῃ.
 Ἐμμένω ἀμετάτρεπτος, καὶ θελω ἀγοραῖον
 καὶ ἄτιμον νὰ μ' ἔλεγον, ἂν τὴν ἐτίμων πλέον.
 Ἰδοῦ αὐτή. — Ἡ θεά της με συνταράττει ὄλον.
 Θὰ ἐξελέγξω στουγεῶς τὸν ἔσχατόν της δόλον,
 νὰ τὴν ἀφήσω ἄρωνον, οἰκτρὰν, κατησχυμμένην,
 καὶ νὰ σὲ φέρω ἔπειτα ψυχὴν ἀπληλαγμένην
 ἀφ' ὄλων τῶν ἀπειτηλῶν καὶ πλάνων της χαρίτων.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, καὶ ἑαυτὸν.

Θεέ! τῶν ὀρυμημάτων μου, ἐδῶ, τῶν ἀκρατήτων
 θὰ κατισχύω ἀρά γε;

ΑΣΠΑΣΙΑ, καὶ ἑαυτήν.

ῬΩ! ὦ! —

Πρὸς τὸν Παλαίμωνα.

Τί ἔχεις, κ' εἶσαι

τεταραγμένος; . . . Σιωπᾶς; — Καλὰ! δὲν ἐξηγεῖται;

Ὁ ἐκ βαθέων στεναγμὸς αὐτὸς σου τί σημαίνει;

Καὶ τί δηλοῦν οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐξηγηριωμένοι;

ῬΟτι πᾶν ὅ,τι δύναται φο κῶδες νὰ συλλάβῃ
 ὁ νοῦς ἀνθρώπου, — ἐκπλήξιν νὰ διεγείρῃ παύει,
 κ' εἶναι μὴδὲν ὡς πρὸς αὐτὰς τὰς δολιότητάς σου.
 ῬΟτι οὐδὲν ἡ κόλασις ἔχει ὁμοιωμά σου.
 τοῦ Ἐωσφόρου γέννημα καὶ τῆς κακῆς μου τύχης!

ΑΣΠΑΣΙΑ

Εἰς λόγους εἶσαι τρυφερός, — ὅταν τοὺς ἐπιτύχης!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

ῬΑ! μὴ γελαῖς ἀστεϊσμῶν αὐτὴ σιγμὴ δὲν εἶναι.
 ῬΗ μᾶλλον, ἐρυθρίασε καὶ τὸν αὐχένα κλίνει.
 Κρατῶ τῆς προδοσίας σου βεβαίως ἀποδείξεις. —
 Ἰδοῦ τῆς ἀνησύχου μου ψυχῆς λοιπὸν αἱ νύξεις
 πῶς ἐξηγοῦνται σήμερον. Αὐτὸ προσηθάνωμην,
 ὅταν ὡς ἄφρων ὑπὸ σοῦ πολλάκις ηλεγγόμεν,
 ζητῶν τῆς δυστυχίας μου τὸ σῶμα ἀενάως;
 εἰς τῶν δυσδιαγνωστῶν μου ὑποφίτων τὸ χάσι,
 ῬΑ καὶ παντέγνωσις κρύπτεται κ' ἐξόχως προσποιεῖσάι,
 ἔγυσε φῶς τὸ ἄστρον μου, κ' ἐγνωρίσα τί εἶσαι.
 Μὲ δὲ νομίσης, φάρμακον τοιοῦτο ἐνὼ πίνω.
 τὴν ὕβριν ἀνεκδέχικτος ὅτι θὰ ὑπομείνω. —
 Γνώσκω ὅτι ἔρσας δὲν ὑποέρει νόμον·
 ὅτι ὁ ἔρωσ πανταχοῦ γεννᾶται αὐτογνώμων.
 Οὐδεὶς ποτε εἰσῆλασε βιαίως εἰς καρδίαν,
 κ' εἶν' ἐλευθερά ἐντελῶς πᾶσα ψυχὴ, ὅποια!
 ἂν θέλῃ ἄλλην νικητὴν αὐτῆς νὰ καταστήσῃ
 Δὲν ἤθελον ἐκπικρα θῆ, οὐδὲ ἀγνακτῆσει,
 ἂν μὲ ἀπληπίξες εὐθι;. Δικαιώμα δὲν εἶχον,
 εἰμὴ νὰ λειγ', ὅτι κ' ἐγὼ εἰς εἰμ' ἐκ τῶν αὐτῶν.
 ῬΑλλ' ἡ πρὸς τὴν λατρείαν μου πλαστὴ σου τρυφερότης,
 ἰδοῦ ἡ προδοσία σου· ἰδοῦ ἡ δολιότης,
 δι' ἣν κατέστης ἔνοχος ἐσαγῆς τιμωρίας· —
 καὶ δι' αὐτὴν ἀγανακτῶ μέχρι τυρλῆς μανίας.
 ῬΩ! ναι, φοβοῦ τὸ πᾶν φοβοῦ. Μετὰ τοιοῦτο τραῦμα,
 μ' ἔφερες ἔξω ἑαυτοῦ. Ἡ ὕβρις σου ὡς καῦμα
 μ' ἐξάπτει. Δὲν ὀρίζομαι ὑπὸ ὀργῆς νικῶμαι,
 καὶ τί νὰ πράξω δύναμαι οὐδόλως ἐγγυῶμαι.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Παρακαλῶ. — καὶ τοῦ θυμοῦ αὐτοῦ ὁ λόγος ποτος ;
 Εἶπέ με, μήπως ἔχασε τὰς φρένας αἰφνιδίως ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, δυστυχῶς, τὰς ἔχασα ὅποτε, μ' ἔν μου βλέμμα
 πρὸς σέ, κατεφαρμάκνευσα τῶν σπλάγγων μου τὸ αἷμα,
 καὶ ἤλπισα νὰ εὐρεθῆ βράνις εἰλικρινείας
 εἰς τούτων τῶν προδοτικῶν θελγήτρων τὰς μαγείας

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τί προδοσίαν ἔνοεις ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Διπρόσωπε ! — Συμφώνει
 ὅτ' εἰς τὸ ὑποκρίνεσθαι τῶνόντι εἶσαι μόνη,
 ἀφοῦ κρατῶ ἀπόδειξιν ἀπτήν τῆς ἐνοχῆς σου. —
 ῥίψε τὸ βλέμμα σου ἐδῶ . . . εἶναι αὐτὸ γραφὴ σου ;
 Ὅμολογεῖς ὡς γνήσιον τὸν χαρακτήρα τούτων ;
 Τί ἔχεις ν' ἀπολογηθῆς πρὸς μάρτυρα τοιοῦτον ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ δι' αὐτὸ τὸ φρόκαλον ὁ νοῦς σου θορυβεῖται ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τὸ βλέπεις, κ' ἐρῦθηματος ἢ ὄψις σου στερεῖται ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ὁ λόγος ποτος, δηλαδῆ, τοῦ νὰ ἐρυθριάσω !

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Μετὰ τὴν πονηρίαν σου τὸ θράσος ἄς θαυμάσω ! —
 Ἢ τὸ ἀρνείσαι ἐπειδὴ ὑπογραφὴν δὲν φέρει ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ γιὰτὶ νὰ ἀρνηθῶ τὸ γράμμα μου ; Ἄς χαίρῃ !

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄς χαίρῃ !

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ναί, χαιρέτω. Πῶς !

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἐπ' αὐτοφάρμα κείσασ
 ἐξ ὄσων γράφεις ἔνοχος, καὶ οὔτε συκινεῖσαι ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Ἐἶσ' ἓνας ἰδιότροπος τρανός, τῆ ἀληθείᾳ !

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς ! ὡς μὴδὲν σὲ φαίνεται τοιαυτὴ μαρτυρία ; —
 Πρὸς τὸν Καλλιᾶν ὁ γλυκύς λόγος αὐτός ποῦ τείνει ; —
 Δὲν μ' ἐξυβρίζει προφακίως, καὶ δὲν σὲ καταισχύνει ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Πρὸς τὸν Καλλιᾶν ! — Ἄλλ' αὐτὸ τὸ γράμμα, τὸ κλεμμένον,
 ποτος σὲ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅτ' εἶν' ἐπισταλμένον ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ποτος ; ὁ δόσας με αὐτὸ, οὐδ' ὅπως ἀμφιβάλλων
 ὅτι ἐγράφη πρὸς αὐτόν. Ἄλλ' ἔστω καὶ πρὸς ἄλλον —
 ἐκ τούτου ἐλαφρύνεται ἡ ἐνοχὴ σου μήπως ;
 ἢ ἦτιον τὴν καρδίαν μου ἐπλήγωσες ἀλύπως ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καὶ ἂν πρὸς μίαν φίλην μου τὸ γράμμ' αὐτὸ ἐστάλη,
 πῶς τὸ εὐρίσκεις ἔνοχον ; ἢ πόθεν σὲ προσβάλλει ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄ ! τώρα τὸ ἐπέτυχες. Ὁραῖον ὑπὲρ φύσιν !
 Αὐτὴν δὲν ἐπερίμενα, ὁμολογῶ, τὴν λύσιν.
 Πρὸς μίαν φίλην σου ! Αὐτό ! — Τολμᾶς εἰς σοφιστείας
 νὰ καταφεύγῃς χαμερπεῖς τοιαύτας καὶ ἀθλίας !
 Καὶ τόσον δὲ φρονεῖς τυφλὸν τὸ πνεῦμα τῶν ἀνθρώπων ! —
 Εὖρε νὰ ἴδω' εὖρε, πῶς ; Πῶς ; κατὰ ποῖον τρόπον
 τοιοῦτο ψεῦδος, προδήλον ὑποστηρίζεις ; — Τοῦτο . . .
 ὡς πρὸς γυναῖκα, λέγε με, πῶς θὰ ἐδικαιοῦτο ;
 Προσπάθητε αὐτὰς ἐδῶ τὰς ωλογεράς σου φράσεις

νά ἐρμηνεύσης ὡς ἀπλῆς φιλίας παραστάσεις. —

Ἄκουσ' ἐδῶ . . . Ἄλλ' ἄκουσε λοιπόν! —

ΑΣΠΑΣΙΑ

Δὲν ἔχω γρῆλαν.

Ἄστετος πλέον καταντᾶς. Τίς σ' ἔδωσ' ἐξουσίαν
τοιαῦτα κατὰ πρόσωπον νὰ μοῦ ἐξονειδίχῃς;

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ

ἌΟχι, — χωρὶς θυμοῦ εἶπε. Αὐτὸ ἐδῶ . . . νομίζει
ὅτι, καθὼς τὸ ἐξηγεῖς, εὐλόγως δικαιούται;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Δὲν θέλω ὄχι, τίποτε δὲν ἐξηγῶ. Καὶ οὐτε
μὲ μέλει ὅπως ἀγαπᾷς τὰ πάντα ἂν ἐξηγήσης.

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ

Παρακαλῶ σε· δεῖξέ με, καὶ θά μ' εὐχαριστήσης,
αὐτὸ . . . ἂν ἐφαρμύζεται εἰς γυναικὸς φίλιν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

ἌΟχι, καθὼς ἐπίστευσε, εἶναι πρὸς τὸν Καλλιάν. —

Μὲ ἀγαπᾷ, τὸν ἀγαπῶ, μελαγχολ' ὅταν λείπῃ,
τιμῶ τὸν χαρακτῆρά του, θαυμάζω ὅτι εἶπῃ,
μὲ καταβελγ' ἢ Μουσᾶ του, ὡς μελωδικωτάτη,
κ' εἰς ὅτι ἄλλο ἀγαπᾷς εἰμὶ συμφωνωτάτη. —

Ἔχεις νὰ εἴπῃς πλέον τι; Ὡς τώρα τὰ γνωρίζεις,
οὐδὲ ζαλίζου τοῦ λοιποῦ, οὐδὲ νὰ μὲ ζαλίζῃς.

ΠΑΛΛΑΙΜΩΝ, καθ' ἑαυτόν.

Σκληρότερόν τι ἂν ποτε, Θεέ, ἐπεισήθη!

Ἄν οὕτως ἄλλη ἐπὶ γῆς καρδιά διδικήθη!

Ἐνῶ ἐγὼ σπαράττομαι, ἢ μοῖρά μου ἀπῆται,
τοῦ σπαραγμοῦ ὁ αἴτιος, αὐτὴ νὰ μ' ἐπιπλήτῃ!

Τὰς ὑποφίας μου κεντᾶ, τὰ ἄλγη παροξύνει,
πιστεύοντα ὡς ἀληθῆ τὰ πάντα μὲ ἀφίνει, —

καὶ ὅμως ἡ καρδιά μου, εἰσέτι θεβελγμένη,
δουλοπρεπῶς, ἢ ἀνάνδρος, εἰς τὰ δεσμά της μένει!

Ποῦ θέλησις, ποῦ δύναμις νὰ τὴν καταφρονήσῃ,
καὶ τὴν ἀχαριστίαν τῆς νὰ ὑπερακοντίσῃ!

Πρὸς τὴν Ἀσπασίαν.

Ἄ! πῶς μεταχειρίζεσαι, δολία, τεχνιέντως
ἀδυναμίαν δυστυχοῦς εἰς σὲ παραδοθέντος!
καὶ πῶς τὴν στρέφεις κατ' αὐτοῦ, κ' ἐπικαρποῦσαι μόνου
τὸ ἔργον τῶν ὁμμάτων σου αὐτῶν, τῶν δολοφόνων! —

Ἄρνήθητι τουλάχιστον τὸ πταίσμα ἐξ οὗ φρίττω,
Παῦσε, μὴ πλέον προσποιοῦ ἀληθινὸν ὄτ' ἦτο.

Παράστησε τὸ γράμμ' αὐτὸ, εἰ δυνατόν, ἀθῶον.

Ὡς βλέπεις, ἔχεις βοηθὸν τὸν ἑρωτᾶ μου σῶον. —

Προσπάθησε νὰ μὲ φανῆς πιστῆ, νὰ προσπαθήσω
κ' ἐγὼ, τὸ ἀπὸ μέρους μου, πιστὴν νὰ σὲ νομίσω.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶσαι θεότρελλος! Πολύ, ζηλοτυπῶν, πλανᾶσαι.

Δὲν ἤξιζες νὰ σ' ἀγαπᾷ κάνεις ὡς ἀγαπᾶσαι.

Τίς ἡ ἀνάγκη, — ἔβλεπε αὐτὸ νὰ ἐννοήσης, —

τοῦ νὰ κατέλθω διὰ σὲ εἰς τόσας ὑποκρίσεις;

Δὲν βλέπω ἦγουν διατί, ἂν ἔκλινα πρὸς ἄλλον,

ἀντὶ νὰ σὲ τὸ ἔλεγα, θὰ ἐσιώπων μᾶλλον.

Ἐγὼ πρὸς σὲ ἐξέφρασα τὸ αἰσθημά μου ὅλον,

καὶ ὄχι διὰ φράσεων, νομίζω, ἀμφιβάλλον'

λοιπόν, κατὰ τῶν δισταγμῶν καὶ τῶν ὑποφίῶν σου,

ὁ λόγος μου βαρύτερος στερεῖτ' ἐνώπιόν σου;

Αὐτὸν κρατεῖς ἐσχέγγον, καὶ πάλιν ἀμφιβάλλεις;

Δὲν βλέπεις ὅτι δυσπιστῶν ἀτόπως μὲ προσβάλλεις

Γινώσκεις πῶσον ἡ ψυχὴ τῆς γυναικὸς αἰδεῖται

τὴν κλίσην ἣν αἰσθάνεται νὰ ἐξομολογῆται —

Γινώσκεις ὅτι ἡ τιμὴ αὐτῆς ἀπαγορεύει

τὰ γέλη νὰ προσφῆρῶσιν ὄτ' ἡ καρδιά νεύει. —

Ἄλλ' ἐξ ἐμοῦ τὰ ἤκουσες. Ἐγὼ σὲ ἐξηγήθην.

Λοιπὸν ἐκεῖνα ὡς μηδὲν ἀφίνεις εἰς τὴν λήθην; —

Κ' ἐπειτα θέλεις ἐνταῦτ' ἂν μὴ ἀναγκαστῶς;

Ἄ! ἔπρεπεν εἰς τὴν πυρὰν ἐγὼ νὰ σὲ ἀφήσω

τῷ φλογερῶν ὑποφίῶν, καθὼς συκοφαντοῦμαι,

νὰ καταλάβῃς, αἰδικὸς ψυχῇ πῶς ἐκδικοῦμαι.

Εἶμαι καλῆ, — ἀνόητος. Πολλὴ μου ἡ ἀπλότης,

ἔτ' εἰς ἐμὲ νὰ σώζεται πρὸς σὲ τις ἀγαθότης!

Ἄλλοῦ νὰ στρέφω ἔπρεπε τὴν προσοχὴν σπουδαίως.

καὶ τότε νὰ μεμψιμοιρήσῃς τοῦλάχιστον δικαίως.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

"Α! πονηρά! — τὴν ἄκραν μου πρὸς σέ ἀδυναμίαν γινώσκουσα, μὲ ἀπατᾷς, χωρὶς ἀμφιβολίαν, ἔτι καὶ τώρα δι' αὐτῶν τῶν πλάνων γλυκυτήτων, πλὴν δέχομαι τὴν τύχην μου, τοιαύτη ἀφοῦ ἦτον, καὶ ὄλος ἀνατίθεμαι εἰς τὴν πιστότητά σου. Ἐέλω νὰ ἴδω, ὁ τρελός, ὁ δυστυχής, — φαντάσου! νὰ ἴδω μέχρι τέρατος, ψυχὴν ἂν ἔχῃς τόσῃς κακίας ἐπιδεικτικὴν, ὥστε νὰ μὲ προδώσῃς.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

"Ὀχι, σὺ δὲν μὲ ἀγαπᾷς, ὡς πρέπει ν' ἀγαπᾷ τις.
Διόλου δὲν μὲ ἀγαπᾷς.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

Ἦ ὦ τῆς ἀπάτης!
Ποῖον συνέλαβ' ἔρωτα πρὸς σέ αὐτὸ τὸ στήθος ἀσύγκριτον, θὰ φαντασθῆς. — Θὰ σέ φανῆ ὡς μῦθος, ὅτι, ποθῶν ν' ἀναδειχθῆ τὸ ὄψος του, ὀρμῶμαι πολλαίκις, ὁ ταλαίπωρος, καὶ νὰ σέ κατηρῶμαι. **Ναί,** — νὰ κατήντας ἔρημος κ' ἔγκαταλελειμμένη πρὸς ὄλους νὰ ἐφαίνεσο χαοίτων στερημένη· νὰ ἐγενᾶσο ἐκ μικρῶν γονέων καὶ ἀσήμων· νὰ ἦσο ἀπροστάτετος, ἀνέστιος, ἀκτήμων· — καὶ τότε, μόνος διὰ σέ τὸ πᾶν νὰ θυσιάσω· τῆς τύχης τ' ἀδικήματα ἐγὼ ν' ἀνασκευάσω, ἐγὼ τὴν δόξαν, τὴν χαρὰν νὰ αἰσθανθῶ τοῦ κόσμου, τὰ πάντα βλέπων σ' ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ἔρωτός μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τρόπος αὐτὸς ἀλλόκοτος τοῦ θελεῖν τὸ καλὸν μου!
Μὴ γένοιτ' ὅπωςδὴποτε, ἐκ περιστάσεών μου . . .
Δέξου τὸν κύριον Κοσμᾶ . . . Τί μούτρα, ὁ καυμένος!

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΚΟΣΜΑΣ

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τ' εἶναι αὐτ' ἡ κατάστασις; — καὶ πῶς θορυβημένος;

ΚΟΣΜΑΣ

Αὐθέντη

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τί;

ΚΟΣΜΑΣ

Μυστήρια μᾶς τρέχουν τοῦ διαβόλου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τί λέεις;

ΚΟΣΜΑΣ

Αἱ ὑποθέσεις μας δὲν πᾶν καλὰ διόλου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς;

ΚΟΣΜΑΣ

Φανερά νὰ σοῦ τὰ 'πῶ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, γρήγορα ὀμίλει.

ΚΟΣΜΑΣ

Μὴν τύχη κ' εἶν ἐδῶ κἀνείς;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

'Αστεῖον! Εἶναι φίλη

ἡ εὐγενεία τῆς — εἰπέ.

ΚΟΣΜΑΣ

Αὐθέντη, νὰ κοιτάσῃς.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ποῦ.

ΚΟΣΜΑΣ

Νά κοπιάσης ἀπ' ἐδῶ, στιγμὴν χωρὶς νὰ χάσης.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καὶ διατί;

ΚΟΣΜΑΣ

Τὸ διατί — σοῦ λέγω. Ἔλα καὶ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄλλ' ἢ αἰτία;

ΚΟΣΜΑΣ

Γρήγορα χαιρέτισε, καὶ πάμε.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἀλλὰ θὰ μὲ εἰπῆς, μωρέ, πρὸς τί ἡ τόση βία.

ΚΟΣΜΑΣ

Σοῦ λέγω νὰ παγαίνωμεν· αὐτ' εἶναι ἡ αἰτία.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ἀρπάξων μίαν τῶν καθεδρῶν.

Ἄν ἄλλως δὲν ἐξηγηθῆς τὸ πρᾶγμα· αὐτὸ θ' ἀρπάσω, εἰς τὰ ξερά σου καύκαλα ἐπάνω νὰ τὸ σπάσω!

ΚΟΣΜΑΣ

Ὅριστε! — Ἐνας μὲ βραδὶ καὶ μὲ τὴν φουστανεῖλλα, — τοιοῦτος ἓνας ἄνθρωπος, κλητῆρ, — τὸν λὲν Βαρῆλα, — ἦλθ' ἔως εἰς τὸ μαγειρείο μ' ἓνα χαρτί 'ς τὸ χέρι, καὶ μᾶς τὸ ἄφησεν ἐκεῖ. Θαρρῶ πως ν' ἀναφέρῃ περὶ τῆς δίκης τίποτε· ἐγ' ὅμως δὲν τὰ βγαζῶ, ἵατι εἶν' ἀπὸ τὰ γραμμάτια ἐκεῖνα ποῦ τρομάζω· ἐκεῖνα τὰ μαγγουρικά — ζὰν ἓνα οὐ τὸ ἄλφα, τὸ λάμβδα τοὺς ζὰν ἓνα φη, κ' ὑπογραφή — πεντάφα.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καλά· καὶ μὲ τὴν βίαν σου αὐτὸ τί σχέσιον ἔχει; ἢ μήπως εἶδες τὸ χαρτί, κ' εἶχε βαλθῆ νὰ τρέχη;

ΚΟΣΜΑΣ

Ἀκόμη ἔχω νὰ σοῦ πῶ, πῶς μετὰ μίαν ὥρα

ἦλθ' ἓνας ἄλλος. — Κᾶμποσαις φοραῖς τὸν εἶδα τώρα αὐτὸν νὰ εἰς ἐπισκέπτεται, καὶ μάλιστα ἐσχάτως. — Ἦλθε λοιπὸν κι' αὐτὸς ἐκεῖ, νὰ σὲ ζητῆ, τρεχάτος. Σὰν ἤκουσε πῶς ἔλειπες, ἠρώτησε μὴ σφάλλω, καί, μ' ἓνα τρόπο μυστικῶ, μοῦ εἶπε, δίχως ἄλλο νὰ σοῦ εἰπῶ . . . Στᾶ νὰ ἰδῆς πῶς εἶπε τ' ὄνομά του. . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄς λείπῃ τώρα τ' ὄνομα· εἰπέ τὰ μυστικὰ του.

ΚΟΣΜΑΣ

Εἶν' ἓνας, τέλος, φίλος σου, — μὴν τὰ πολυγυρεύεις, — κ' εἶπε νὰ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ, διότι κινδυνεύεις νὰ σὲ συλλάβουν.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς αὐτό! Δὲν σ' ἐξηγήθη;

ΚΟΣΜΑΣ

μόνον χαρτί μοῦ ζήτησε καὶ τὴν μελανοδόγη, κ' ἐκάθησ' εὐθύς κ' ἔγραψε αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ δώσω. Ἐδῶ θὰ λέγῃ. —

Ἄχι!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δὸς μ' εὐθύς.

ΚΟΣΜΑΣ, ψηλαφῶν ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ.

Στάσου νὰ τὸ τετοιώσω.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τί ἄρα ὑποκρίπτεται αὐτοῦ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ὅ, τι γινώσκεις γινώσκω. Τώρα θὰ ἰδῶ τί ἔτρεξε.

ΚΟΣΜΑΣ, καθ' ἑαυτὸν, καὶ εἰσέτι ἐρευγῶν.

Ποῦ βόσκεις! . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Μωρὲ, ἀκόμη ψηλαφεῖς; Ἔπεσε 'ς τὰ βρακιά σου;

ΚΟΣΜΑΣ

Ὅχι, μόν' ξεύρεις; — τ' ἄφησα ἐπάνω 'ς τὰ χαρτιά σου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Τὸ ζῶον! Τόσον μ' ἔρχεται . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ

Αἶ, τώρα μὴ ὀργίζου·
τρέφε νὰ μάθης τ' εἶν' αὐτὸ τὸ αἰνίγμα.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, πρὸς τὸν Κοσμάν.
Κρημνίζου! —

Πρὸς τὴν Ἀσπασίαν.

Δὲν θέλ' ἡ τύχη κατ' αὐτήν, ὡς βλέπω, τὴν ἡμέραν
νὰ λάβω συνδιάλεξιν μὲ σὲ ἐκτενεστέραν·
ἀλλ' ὅπως τὴν κακίαν τῆς ὀφρῶς μ' αἰταιώσῃ,
ὑπόρεινε νὰ μὲ δεχθῆς ἐκ νέου, πρὶν νυκτώσῃ.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

Σὲ λέγω, ἀπεφάσισα ἀμεταθέτως πλέον.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Νὰ μὴ τὸ κάμῃς; — τὸ κακόν, ναί, εἶναι μὲν σπουδαῖον,
ἄλλὰ νὰ θέλῃς δι' αὐτό . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ὅλοι αὐταὶ αἱ κρίσεις

εἶναι διόλου μάταιαι· — δὲν θὰ μὲ μεταπέλῃς.
Νὰ φύγω θέλω τοῦ λοιποῦ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων.
Φαυλότης κυνοπρόσωπος ἐλύμανε τὸν τόπον.
Εἶδες ἐκεῖ! — ἀντίδικος, καθ' οὗ κοινῇ τῇ γνώμῃ
ὁ κόσμος ἀπεφαινέτο, καὶ ἡ αἰδώς, κ' οἱ νόμοι,
τὸν πάντα λίθον ἐπειδὴ ἐκίνηε ἀσυστόλως,
ἐγὼ δ' ἐν τῷ δικαίῳ μου ἀνεπαυόμεν ὄλωσ,
αὐτὸς νὰ λάβῃ ἔξαφνα, ὁ μοχθηρὸς, τὴν νίκην!
Εἶχον πᾶν δίκαιον ἐγὼ, καὶ ἔγασα τὴν δίκην. —
Καὶ θειαμβεύει σήμερον ἀπέναντί μου, ποῖος;
εἰς, οὐτινος πασίγνωστος ὁ σκανδαλώδης βίος. —
Νὰ θύουν τὴν χρησιμότητα εἰς τὴν βραδουργίαν!
Καὶ εὔρε σφαγιάσας με καλὴν τροπολογίαν.
Ἄρου ἐν ὑποουλότητι καὶ ψεύδει διαπρέπει,
καὶ δίκαια καὶ νόμιμα λοιπὸν ἄς ἀνατρέπη.
Κ' ἐνῶ καθὼς τὴν ἤθελεν ἀπόραστον λαμβάνει,
ἀόνον αὐτ' ἡ ζημία μου, ἀκούεις, δὲν τὸν φθάνει,

ἀλλὰ συγχρόνως διδ' εἰς φῶς ἀχρεῖόν τι βιβλίον,
 αὐθάδη ἕνα λίβελλον ἀρχῶν πανολεθρίων,
 οὐτινος κ' ἢ ἀνάγνωσις αὐτῆ εἶνε μεμπτέα,
 καὶ τούτου μὲ συκοφαντεῖ ὡς δῆθεν συγγραφέα. —
 Καὶ ὁ Καλλιᾶς — ἐννοεῖς — δρατόμενος ἐν γνώσει
 τῆς μισαρᾶς διαβολῆς, σπεύδει νὰ τὴν πιστώσῃ.
 καὶ, ὁ Καλλιᾶς, ὁ ἀνδρὸς ἐντίμου φήμην ἔχων,
 καὶ χῶραν εἰς τ' ἀνάκτορα, ἐμὲ δὲ κατατρέγων,
 διότι, — τί τὸν ἔκαμον; — εἰλικρινῶς τὸν εἶπον,
 ὅτι ἐκεῖν' οἱ στίχοι του δὲν ἦσαν διὰ τύπον,
 Καὶ τοῦτο, ἀφοῦ πρότερον μὲ εἶχε βασιανεῖσαι
 ν' ἀποφανθῶ περὶ αὐτῶν ἐν ἐλευθέρα κρίσει.
 Διότι δὲν ἠθέλησα νὰ τὸν ἀποτυλώσω,
 — αὐτὸν καὶ τὴν ἀλήθειαν συγχρόνως νὰ προδώσω, —
 τώρα μοῦ ἔγινεν ἐχθρὸς θανάσιμος συμπράττων
 εὐθύνας φαντασιωδῶν νὰ δώσω ἐγκλημάτων!
 Θὰ ἔχη πάθος κατ' ἐμοῦ καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του,
 ὅτι δὲν εἶρον, δυστυχῶς, ὠραῖαν τὴν ᾠδὴν του!
 Καὶ ὅλοι, ὅλ' οἱ ἄνθρωποι εἶναι τοιοῦτοι, "Ὅλους,
 ὅλους ἢ δόξα καθιστᾷ τοιοῦτους διαδόλους!
 Ἴδου ἢ εἰλικρινεῖα καὶ ἢ δικαιοσύνη,
 ἦν ἔχει νὰ ἐλπίσῃ τις ἂν μεταξύ των μείνῃ. —
 Μακρὰν λοιπὸν τοῦ φοβεροῦ τῶν θλίψεων χαλκείου,
 αὐτοῦ τοῦ θάσους τῶν ληστῶν, τοῦ ἀνθρωποσφαγείου.
 Ἀφοῦ ὡς λύκοι ἀληθεῖς ἄλλοι πρὸς ἄλλους ζῆτε,
 διὰ παντός, παγκάσιτοι, μακρὰν μου σπαραχθῆτε!

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἐλπίζω εἰς τὸ σχέδιον αὐτὸ νὰ μὴ ἐμεινῆς.
 Δὲν εἶνε τῆσι συμφορὰ, ὡς σὺ τὴν μεγαλύνεις.
 Ἢ κατὰ σοῦ διαβολὴ τοῦ ἀντιδίκου πρώτου,
 μὴ πιστευθεῖσα, ἔπεσε· καὶ μετ' αὐτὸν τὸν χρότον
 ἐνδέχεται ὁ κύριος αὐτὸς κακῶς νὰ πάθῃ,
 καὶ ὡς ψευδοκατήγορον ὁ κόσμος ἂν τὸν μάθῃ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Αὐτόν; — τὸν μέλλει τίποτε τί λέγουν αἱ Ἀθῆναι;
 Ἄδειαν ἔχει φανερός φαυλόδιος νὰ ἦναι.

Ἢ ἡ ὑπόληψις αὐτοῦ, νομίζεις, θὰ ἐκπέσῃ;
 Ἄβριον θὰ τὸν ἴδωμεν ἐν καλλιτέρα θέσει.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄλλ' εἶδες ὅτι, μ' ὄλ' αὐτὰ, ἢ καταμήνυσις του
 αἰσῶσις ἐναυάγησεν, ὡς ἀναξίπιστου
 ὥστε ἐντεθεῖεν τίποτε δὲν ἔχεις νὰ φοβῆσαι.
 Ἐντὸς δὲ τοῦ ἰκαίου σου ἀναμφιδόλως εἶσαι,
 νὰ κάμῃς τώρα ἔσπευ τῆς γενομένης δίκης,
 καὶ ἴσω; ἢ ἀπόφασις . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄπέχω.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Καὶ ὑπέλκεις;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἐπέλω, ναί, Μὴ γένοιτο νὰ τὴν ἐφεισδάλα
 τοιαύτην των ἀπόφασις. Θέλω νὰ τὴν προβάλλω
 δεῖγμα τρανόν, ἐπίσημον, τῆς καὶ ἡμᾶς κακίας
 εἰς τὰς μελλούσας γενεάς. Εἰκοσακισχιλίας
 δραχμᾶς θὰ χάσω, ἀλλ' ἀντὶ εἰκοσακισχιλίων
 δραχμῶν, δικαίωμ' ἀποκτῶ καθ' ὅλον μου τὸν βίον,
 ν' ἀστράπτω, νὰ βροντοκοπῶ κατὰ τῆς ἀνομίας
 τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ πάσης κοινωρίας.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ναί, ἀλλὰ τέλος . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄδελφὲ, τί τέλος, καὶ τί τέλος!

Δὲν βλέπεις ὅτι καταντᾷ ἢ ἐνστασις σου γέλωσι;
 Τώρα, ἐνώπιον ἐμοῦ, καὶ ὡς ἐπιχειρήσεις
 ὅσα φρικώδη πράττονται νὰ δικαιολογήσῃς;

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ὅχι καθ' ὅλα συμφωνῶ, τοὺς λόγους σου γεραίρων
 Παντοῦ λαυθάνει δόλος τις ἢ εὐτελεῖς συμφέρον.
 Ἢ πονηρία σήμερον ἐν πᾶσιν ὑπερβάλλει.

καὶ ἔπρεπον οἱ ἄνθρωποι νὰ ἦσαν ὄντως ἄλλοι·
ἀλλὰ διότι βλέπομεν πολλάκις ἀδικίας,
πρέπει λοιπὸν νὰ φεύγωμεν μακρὰν τῆς κοινωσύνης·
Αἱ δυσανάσχετοι αὐταὶ κακίαι τῶν ἀνθρώπων
παρέχουσι, ὡς ἐγὼ φρονῶ, τὸν μόνον ἴσως τρόπον
νὰ βάλλῃ εἰς πράξιν ἕκαστος ἡμῶν τὴν ἀρετὴν του
καὶ τὴν φιλοσοφίαν του κατ' ὅλην τὴν ζωὴν του.
Τῆς ἀρετῆς εἶναι αὕτη ἡ λαμπροτέρα χρῆσις.
Ἄλλως, ἂν ὅλ' οἱ ἄνθρωποι ἦσαν χρεῖστοι ἐπίσης,
ἂν ἦσαν ὅλ' εἰλικρινεῖς καὶ τοῦ δικαίου μύσται,
ἀνωφελεῖς θ' ἀπέβαινον τῶν ἀρετῶν αἱ πλεῖστοι.
Ἡ πῶς θὰ ἐφημερίζοντο, ἀφοῦ δὲν χρησιμεύουσι
εἰς τὸ ν' ἀντέχωμεν καλῶς, ἂν ἄδικοι παιδεύουσι·
Καὶ ὡς οἱ ἀνδρείοτεροι ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου...

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Σοφώτατ' ἀποφάνεσαι τιμῶντι κύριέ μου,
καὶ ἀφονεῖς αἰετοπεραστῶν σπουδαίων,
ἀλλ' ἀποβαίνουσι διὰ σου αὐτὰ εἰς μάτην πλέον.
Συμφέρει ἐγὼ μάλιστα εὐθύς ν' ἀναχωρήσω.—
Ἀδυνατῶν τὴν γλῶσσάν μου ἀκροῦντως νὰ κρατήσω
οὐτ' ἐγγυῶμαι μήποτε, ὡς σκώληξ ὡς μὲ τρώγει,
πρὸς νέα πάλιν πράγματα δριμύει μοῦ φύγουσι λόγοι.
Παῦσε λοιπὸν τὴν περιττὴν αὐτὴν ἀντιλογίαν.
Θὰ περιμένω μόνος μου ἔδῳ τὴν Ἀσπασίαν.
Ν' ἀποφανθῇ ὀριστικῶς ἰδοῦ ἐπίστ' ἡ ὥρα.
Ἄν ἄλλῳ μὲ ἀγαπᾷ, θὰ καταλάβω τώρα.

ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

Ἄν εἰς τῆς Ἑλλῆς ἤθελες νὰ ἀναβῆς ὀλίγον.
ἔως νὰ ἔλθῃ;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄφες με, διότι θὰ διήγον
ἐνώπιόν της σκυθρωπός, ὡς συγκεκλινημένος.
Ἔπαγε σὺ ἐπιθυμῶ νὰ μείνω κεκρυμμένος
μὲ τὴν μελαγχολίαν μου εἰς τὴν γωνίαν ταύτην.

Ὁρατα συναναστροφή με σύντροφον τοιαύτην!
Τώρα εὐθύς θὰ καταβῶ λοιπὸν μετὰ τῆς Ἑλλῆς.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΚΑΛΛΙΑΣ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Ὅστε εἰς σὲ ἀπόκειται νὰ στοχασθῆς, ἂν θέλῃς
ἰσόβιος καὶ λάτρης σου νὰ γίνω καὶ δεσμώτης.
Πρὸς τοῦτο μὲ χρειάζεται τελεία βεβαιότης·
ἀλλ' ἀμφισβητεῖς πάντοτε. Ἄν ὄντως κατὰ βάθος
σὲ κάμπτει τὸ διάπυρον ἐρωτικὸν μου πάθος,
μὴν ἀπόδειξιν ζητῶ.— μ' ἐν βῆμά σου γενναῖον
νὰ κόψῃς τοῦ Παλαίμονος πᾶσαν ἐλπίδα πλέον.
C' est tout.— Εἰς τὴν ἀγάπην μου θυσίαν πρόσφερε τον,
νὰ παύσῃ ἀπὸ σήμερον ἰδοῦ τὸν πόδα θέτων.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Τὸ αἴτιον τῆς κατ' αὐτοῦ ὀργῆς σου ὅμως ποῖον;
Σὺ τὸν ἐπὶνεῖς πάντοτε, ὡς ἓνα τῶν σπανίων
ἀνδρῶν· πῶς;...

ΚΑΛΛΙΑΣ

Εἶναι περιττὰ αὐτὰ αἰ ἐξηγήσεις.
Πρὸς ποῖον κλίνεις πρόκειται ἔδῳ ν' ἀποφασίσῃς.
Εἶσ' ἐλευθέρᾳ ἔκλεξε τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον.
Ἄποφασιν ἀποφασιν— νὰ παύσω ἀμφιβάλλων.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ἐξερχόμενος ἐκ τῆς γωνίας.

Ποῦ καλὰ ὁ κύριος σὲ λέγει, νὰ ἐκλέξῃς.
Κ' ἐγὼ αὐτὸ παρακαλῶ μὲ τὰς αὐτὰς του λέξεις,
ἔλθῃν ἔδῳ ἐπίτηδες, καὶ ἐπιθυμῶν ἐπίσης,
ἂν μ' ἀγαπᾷς, ἐκ δειγματος βεβαίον νὰ μὲ πείσῃς.
Τοῦ λόγου τοῦ ὀριστικοῦ ἡ ὥρα κατεπείγεται,
καὶ πλέον τῶν ἀναβολῶν ἡ προθεσμία λήγει.

Mon cher. νὰ εἶσθε βέβαιος, κυρίαν τὴν ἀφίνω,
ποσῶς μὴ θέλων πρόσκομμα τῆς τύχης σας νὰ γίνω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Μου σιοὺ, νὰ εἶσθαι βέβαιος, συμμετοχὴν καμμίαν
ὅτι δὲν θέλω μεθ' ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν καρδίαν.

ΚΑΛΛΙΑΣ

"Ἄν θελῆ ἂν ἐπιθυμῆ λοιπὸν νὰ σᾶς προκρίνῃ . . .

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

"Ἄν κατ' ἐλάχιστον πρὸς σᾶς, καθὼς φρονεῖτε, κλίνῃ . . .

ΚΑΛΛΙΑΣ

"Ὁμνύω ὅτι τοῦ λοιποῦ τὴν θέσιν μου σᾶς δίδω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ.

"Ὁμνύω πλέον πώποτε νὰ μὴ τὴν ἐπανάιδω.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Εἰπέ λοιπὸν ἐλεύθερα, ἀπὸ τοὺς δύο ποιόν;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Εἰπέ ἀφόδως· νκί, οὐδὲν ὑπάρχει τὸ κωλύον,

ΚΑΛΛΙΑΣ

"Ἀπλῶς ἐκράσασ· franchement· ποῦ κλίνει ἡ ψυχὴ σου;

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

"Ἀπλῶς τὸν ἓνα πρόκρινε, τὸν ἄλλον ἀπαρνίσου.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Πῶς! εἰς τοιαύτην ἐκλογὴν, καὶ δυσκολίαν βλέπεις!

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Πῶς! ἀμφιταλαντεύεσαι! Ἄκομῃ ἀμφιρρέπεις!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Παρακαλῶ σας, κύριοι, ἀλλά, — μὲ συγχωρεῖτε,
αὐτὰ δὲν εἶναι πράγματα . . . παραινυδὲς νάτε

Τὴν ἔγω τὴν ἀπόφασιν εἰς ποῖον ἐκ τῶν δύο
ἡ δεξιὰ μου θὰ δοθῇ· τὴν ἔγω, σᾶς ὁμνύω,
καὶ μεταξὺ τῶν δύο σας, χωρὶς ἀμφιβολίαν,
ἡ ἐκλογὴ ἂν τρυκῆται, δὲν βλέπω δυσκολίαν.
Ἄλλ' εἶναι μόνον δύσκολον ἐδῶ νὰ τὴν ἐκφράσω.
Σᾶς βάλλω εἰς τὴν θέσιν μου· — πῶς οὕτως, ὅπως φθάτω,
καὶ πῶς, παρόντος τοῦ ἑνός, νὰ εἶπω εἰς τὸν ἄλλον,
— εἰς τοῦτον ἀπαρέσκομαι καὶ προτιμῶ σὲ μᾶλλον! —
Ἐφρόνουσ' ὅτι φαίνεται ψυχὴ τις πόθεν κλίνει,
χωρὶς νὰ ᾔν' ἐπάναγκες καὶ χεῖρα νὰ ἐκτείνῃ·
καὶ ὅτι δείγματα τινα, ἰδίως πρὸς τὸν ἓνα,
δηλοῦν ὅτι ὁ ἕτερος βαδίζει εἰς τὰ χαμένα.

ΚΑΛΛΙΑΣ

"Ὅχι, σαφῶς νὰ ἐκφρασθῆς. Τίς ἐξ ἡμῶν ἐρρέτω;
Ἐγὼ τὸ στέργω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ναί, κ' ἐγὼ τὸ ἀπαίτω. Εἰπέ το·
ἐκθρόντισέ το πάραυτα, εὐθὺς νὰ γίν' ἡ κρίσις.
Ὅλους πανούργως προσπαθεῖς νὰ τοὺς διατηρήσῃς·
καὶ παρατείνῃς πλὴν αὐτὸ ματαίως ὀνειρώττεις.
Πρέπει νὰ παύσ' ἡ παιδία καὶ ἡ ἀβεβαιότης·
ἔλλω, ἂν δὲν ἐξηγηθῆς, ἐγὼ θὰ ἐξηγήσω
εἰναι σιωπὴν ὡς ἀρησιαν, ὡς ἂν ἐμὲ ἤρνεισο,
καὶ πλέον, περὶ τῆς χρηστῆς αὐτῆς διαγωγῆς σου,
εἰ φρόνημα διὰ παντός θὰ ἔχω, συλλογίσου!

ΚΑΛΛΙΑΣ

Σᾶς εἰμ' εὐγνώμων, κύριε, ν' ἀδημονῆτε οὕτω.
Κ' ἐγὼ τὴν λέγω τὰ αὐτά. Πρέπει νὰ παύσῃ τοῦτο.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Πλὴν καταντᾷ ἀφόρητος αὐτὴ ἡ τυραννία.
Πῶς σᾶς κατέβη ἐξαφνα τοιαύτη φαντασία!
Σᾶς εἶπα τί τὸ αἴτιον νὰ μὴ σᾶς ἐξηγοῦμαι. —
Ἴδού ἡ Ἑλλή· ὡς κριτὴν αὐτὴν ἐπικαλοῦμαι.

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΕΛΛΗ ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ ΑΣΠΑΣΙΑ ΚΑΛΛΙΑΣ

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καλέ, δὲν βλέπεις, ἀδελφή, ἔδω πῶς με σταυρόνουν
αὐτοὶ οἱ δύο ἄνθρωποι, ὡς ἂν προεσμφώνουν!
Θέλουν κ' οἱ δύο, καὶ καλὰ, νὰ εἶπω παρηρησιὰ
εἰς ποῖον ἢ καρδία μου παρέχει τὰ πρωτεῖα.
Ν' ἀπορασίω δηλαδή, παρόντων καὶ τῶν δύο,
ποῖον ἀσμένως προτιμῶ, ἢ ποῖον ἀπολύω.
Τὰ πράγματ' αὐτὰ γίνονται ποτὲ τοιοῦτοτρόπως;

ΕΛΛΗ

'Εμὲ ἂν ἔβαλλες κριτὴν, θὰ ἔπραττες ἀτόπως·
διότι, ὡς μ' ἐγνώρισες ἐπὶ πολλῶν πραγμάτων,
ἀνήκω εἰς τοὺς λέγοντας σαφῶς τὸ φρόνημά των.

ΚΑΛΛΙΑΣ

'Ανωρελῶς ἀνίστασαι· ἄφες τὰς πλάσιγγάς σου.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Δὲν κατορθώνεις τίποτε μὲ τὰς ὑπὸ κρυγὰς σου.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Εἶπέ· — στιγμή πρὸς σιωπὴν δὲν εἶναι ἡ παροῦσα.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καλὰ ξακροῦσέησε τὴν σιωπὴν τηροῦσα.

ΚΑΛΛΙΑΣ

Μία σου λέξις μὲ ἀρκεῖ, νὰ παύσῃ ὅλ' ἡ ἔρις.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Σιώπα, καὶ σὲ ἔνοῶν ἂν λέξιν δὲν προφέρῃς.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ,
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ, ΦΟΡΚΥΣ, ΣΤΕΝΙΟΣ, ΚΑΛΛΙΑΣ.

ΦΟΡΚΥΣ, πρὸς τὴν Ἀσπασίαν

'Εργόμεθα, κυρία μου, διὰ νὰ μᾶς εἰπήτε,
μικρὰν τιν' ἀπορίαν μας σεῖς πῶς τὴν ἐξηγεῖτε;

ΣΤΕΝΙΟΣ, πρὸς τὸν Καλλιᾶν καὶ Παλαίμωνα.

'Ενδιαφέρουν, κύριοι, κ' εἰς σᾶς αἱ ἐξηγήσεις.
Εἰς τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἐνέχεσθε ἐπίσης.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ, πρὸς τὴν Ἀσπασίαν

'Ἡ παρουσία μου πολὺ ἂν σᾶς φανῇ, κυρία,
παράδοξος, — οἱ κύριοι αὐτ' εἶναι ἡ αἰτία.
'Ἦλθαν κ' οἱ δύο εἰς ἐμὲ καταγανακτισμένοι,
ὅτι σχεδὸν ἀπίστευτον ἔν πρᾶγμα τοὺς συμβαίνει.
Γινώσκουσα τὴν εὐγενῆ ψυχὴν σας κατὰ βάθος,
τοὺς εἶπα ἤδη κάποιον ὅτι θα τρέχει λάθος,
ἂν καὶ κατέχουν προφανεῖς τινόντι ἀποδείξεις.
Κ' ἔγεινεν μὲν καὶ μεταξὺ ἡμῶν μικρὰ τινε ῥίξις.
Ὅλλ' ὅμως εἰς τὸ αἴσθημα τὸ φιλικὸν ἐνδίδω,
καθὸ ἐπικρατέστερον, καὶ ἦλθα νὰ σᾶς ἴδω
ἐκπλύνουσαν τὴν ἄτοπον αὐτὴν συκοφαντίαν.

ΦΟΡΚΥΣ

Νοί, βλέπομεν, κυρία μου ἐκν ἀπολογίαν
θα εὐρετε ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ γράμματός σας,
'Εστάλη πρὸς τὸν πρίγκηπα, καὶ ἴδου αὐτὸς ἐμπρὸς σας.

ΣΤΕΝΙΟΣ

Καὶ πρὸς τὸν κόντ' ἐγράψετε αὐτὸ ἔδω τὸ ἄλλο.

ΦΟΡΚΥΣ, πρὸς τὸν Καλλιᾶν καὶ Παλαίμωνα

Οἱ χαρακτήρες, κύριοι, αὐτοῦ, δὲν ἀμφιβάλλω
ὅτι κ' εἰς σᾶς γνωστότατοι θὰ ἦναι. Ἡ κυρία
Βισαίως, ἐδ' ἠφίλευσε κ' εἰς σᾶς πολλὰ σημεῖα

τῆς καλλιγράφου τῆς χειρὸς δι' ἀρμοδίου τρόπου,
τουτ' ὄμως ν' ἀναγνώσωμεν εἰν ἄξιον τοῦ κόπου.

« Παράδοξος εἶσαι, ἀληθῶς, μεμφόμενος τὴν φαίδρο
» τῆτα τοῦ χαρακτήρός μου, καὶ λέγων ὅτι, ὅταν σὺ δέ-
» ῃσαι παρῶν, τότε μάλλον καθίσταμαι εὐθυμοτέρα. Δεῖ
» γίνεται μεγαλητέρα ταύτης ἀδικία· καὶ ἂν δὲν ἔλθῃς
» πάραυτα νὰ μου ζητήσης συγγνώμην διὰ τὴν προσδο-
» λήν σου ταύτην, δὲν θὰ τὴν συγχωρήσω ἐπὶ ζωῆς. Καὶ
» περὶ μὲν τοῦ μακρολέλεκτα, τοῦ ταγματάρχου
» σου . . . »

Ἔπρεπε τώρα καὶ αὐτὸς ἐδῶ νὰ ἦτο.

« Καὶ περὶ μὲν τοῦ μακρολέλεκτα, τοῦ ταγμα-
» τάρχου σου, ἐξ οὗ ἄρχεσαι παρονοούμενος, οὔτε τὸν
» συλλογίζομαι ἀπότου μαλιστα τὸν εἶδα νὰ ἦναι σκυμ-
» μένος εἰς τὸ χεῖλος ἐνὸς πηγαδιοῦ, τρία τέταρτα τῆς
» ὕψους, καὶ νὰ πτύῃ εἰς τὸν νερόν, διὰ νὰ βλέπῃ τοὺς
» ἐντὸς αὐτοῦ σχηματιζομένους κύκλους, ἔγασα πᾶσαν
» καλὴν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ. Περὶ δὲ τοῦ κοντιδίου . . . »

Αὐτὸς χωρὶς νὰ καυχῆθῶ, κύριε, εἴμ' ἐγώ.

« Περὶ δὲ τοῦ κοντιδίου, περὶ τοῦ ὁποῦ λέγεις
» ὅτι χεῖς, ἐκράτει τὴν ὄραν τῆν χειρὰ μου, μάθε ὅτι
» εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς μου δὲν ὑπάρχει τι εὐτελέστερον
» τοῦ ὄλου του. Ὅλη ἡ ἀξία τοῦ μείρακος τούτου συνί-
» σταται εἰς τὸ νὰ ξιφομαχῇ μετ' ἀνικανωτέρους του.
» Περὶ δὲ τοῦ μελανεῖμονος ἀνδρός . . . »

Πρὸς τὸν Παλαίμονα.

Μάξευε τώρα, κύριε, καὶ σὺ.

« Περὶ δὲ τοῦ μελανεῖμονος ἀνδρός, μετ' διασκεδάξει
» μὲν αὐτὸς ἐνίοτε μετ' οὓς ἀποτόμους λόγους του καὶ τὰς
» μισανθρωπικὰς ἰδέας, πολλάκις ὄμως καθίσταται ἀπό-
» ρητος ὀχληρὸς. Τέλος δὲ, περὶ τοῦ λευκοῦ λαίμοδέτου . . . »

Πρὸς τὸν Καλλιαν.

Ἴδου καὶ τὸ κομψόδεμα τὸ ἰδικόν σας.

« Τέλος δὲ, περὶ τοῦ λευκοῦ λαίμοδέτου, αὐτῶ, τοῦ
» κατ' ἐπιτήδευσιν εὐφυοῦς, τοῦ ἀηδῶς γαλλίζοντος, τοῦ
» ποιητῶ καὶ ἐναντίον τῆς γνώμης ὄλων, ποτὲ δὲν κα-
» τώρθωσα νὰ προσξέω εἰς ὅτι, ἂν ἀνοίξῃ τὸ στόμα του

» νὰ μὲ εἴπῃ· διότι καὶ ὁ περὶ τοῦ λόγος μετ' βαρύνει
» καθὼς οἱ στίχοι του. Ὡστε βλέπετε ὅτι πόρρω ἀπέχω
» τοῦ νὰ τέρωμαι: πάντοτε, καθὼς φρονεῖς. Τούναντιόν
» ὅπου ἂν εὐρεθῶ ἄνευ σοῦ, αἰσθάνομαι ὅτι μοῦ λείπει τι·
» καὶ τὸ αἰσθάνομαι ὑπὲρ ὅτου ἤθελα, διότι, πρὸς ἐμέ,
» ἡ παρουσία τῶν ἐρασιμῶν εἶναι τὸ μόνον καὶ ἐξάρτεον
» ἄρτυμα πάσης συναναστροφῆς. »

ΣΤΕΝΙΟΣ

Τώρα κ' ἐγώ. — Τὸ γράμμ' αὐτὸ ἐστάλη πρὸς τὸν κόντε.

« Μὲ λέγεις περὶ τοῦ Στενίου ἂν καὶ φέρεται τῶντι
» πρὸς ἐμέ γλυκερῶς μέχρι φόρτου, εἶναι ὁ ἔσχατος τῶν
» ἀνθρώπων ὧν τὸν ἔρωτα θ' ἀπερῆσθα νὰ προσεγγθῶ.
» Κ' ἐκεῖνος εἶναι ἀστειότατος ὅταν νομίζῃ ὅτι ἀγαπάται,
» καὶ σὺ ὅταν φρονῆς ὅτι δὲν ἀγαπάται. Ἀντάλλαξε τὸ
» φρόνημά σου μετ' ὁφθῆμα ἐκείνου, ἂ θέλῃς νὰ ἦσαι
» δίκαιος, καὶ ἔρχου ὅσον συχνότατα νὰ σὲ βλέπω, — καὶ
» μὲ βοηθῆς εἰς τὸ νὰ ὑπομῶν τις ἀνιανὰς λατρείας του . . . »

Ὡραὶ ἠθελήσατε νὰ χαρακτηρισθῆτε,
κυρία μου· κ' εἰςεῦρετε ἢ πρᾶξις πῶς καλεῖται.
Ἄρχει. — Ἄλλ' ἄγωμεν λοιπὸν, μ' ἐνθουσιῶδη ἔπη
νὰ σᾶς ἐξεικονίσωμεν παντοῦ καθὼς σᾶς πρέπει.

ΦΟΡΚΥΣ

Εἶγα πολλὰ νὰ σὲ εἴπῶ, πικρὰ νὰ τὸ π' ἠρώσης,
ἄλλ' οὔτε κἂν σὲ θεωρῶ ἀξίαν ὀργῆς τῆσθαι.
Θ' ἀκούσης, τὰ κοντιδία, ὅταν ἀπλῶς θελήσουν,
ποταὶ ψυχὰ εἶν' ἔτοιμα νὰ τὰ παρηγορήσουν.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΜΕΛΙΒΟΙΑ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ,
ΚΑΛΛΙΑΣ, ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ.
ΚΑΛΛΙΑΣ

Ἄ! οὕτω μετ' εἰσέρχεται λοιπὸν καὶ κατεγέλας.
ἐνῶ συγχρόνως μ' ἔρχεται ἀγγέλου καὶ νεφέλας!

ὦ; βλέπω, τὴν καρδιά σου ἐπέσχετο ἀσμένως
εἰς ὅλον τὸ ἀνθρώπινον ἀνεξαιρέτως γένος.
Εὐγες! καλὰ μ' ἐπέκλιξες. Ἄλλ' ὁ ψευδὴς σου ἔρωσ
οὐγ' ἤττον μ' εὐφρόνησεν ἐξελεγγθεὶς ἐγκαίρως.
Κ' εἰσώθη τὼρα, συνελθὼν ἐξ ὀλεθρίας πλάνης,
καὶ σ' ἐκδικοῦμαι ἰκανῶς, γινώσκων ὅ,τι χάνεις.

Πρὸς τὸν Παλαίμονα.

Πρὸς τὴν κυρία, μοι ἀμὶ, ἂν ἔτι συμπαθῆτε,
τῶρ' ἀκωλύτως δύνασθε νη τὴν κουκόουλωθητε.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΜΕΛΙΒΟΙΑ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ,
ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ

ΜΕΛΙΒΟΙΑ, πρὸς τὴν Ἀσπασίαν

Νὰ σιωπήσω ἤθελα, πλὴν κράζον καὶ οἱ λιθοί.
Αὐτὰ δὲν εἶναι πράγματα, κυρία χρηστοθή,
καὶ, ὡς παρετηρήσετε, οὐδ' ἔχουν κλιτὰ τέλη.
Ὑπομονὴ ἔως πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἄλλους' δὲν μ' μένει.
Δεικνύουσα τὸν Παλαίμονα.

ἀλλ' ἔτι καὶ τὸν κύριον, ἐν' ἀνθρώπων τοιοῦτον,
καθ' ὅλα ἀξιώσιμον, τὰς γνώσεις τηλικούτον,
καὶ ὅστις σὰς ἐλάτρευεν ἐν καθαῶν καρδία,
ἐμίλλετε . . . !

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Ἄλλ' ἄφετε, παρακαλῶ, κυρία,
ἐγὼ τὰς ὑποθέσεις μου νὰ θεωρήσω μόνος.
Εἶν' ἢ φροντίς σας περιττὴ, κ' εἰς μάτην ἐπιπόνως
σὰς βλέπει ἡ καρδιά μου ἀντιλαμβάνομένην
τῆς ἐριδός της. Ἄφετε αὐτὴν ἀδικουμένην,
καὶ ὁ τοσοῦτος ζῆλος σας ὑπερ' αὐτῆς ἄς λείψῃ —
οὐδ' εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ σὰς τὸν ἀνταμείψῃ.
Ἄν, χάριν ἐκδικήσεως, σκοπὸν, κυρία, εἶχον
νὰ κάμω ἄλλην ἐλογίην, εἰς σὰς δὲν θὰ προσεῖχον.

ΜΕΛΙΒΟΙΑ

ὦ! θὰ ἐθλέπαμεν κ' εἰς σὰς ἂν θὰ προσεῖχον ἄλλοι,
καὶ ἂν, πρὸς τόσον σπάνιον ἀπόκτημα μεγάλη
θὰ ἐγεννᾶτο ἀμύλλα! — Πολὺ μεγαλαυχεῖτε
καὶ λίαν κολακεύεσθε ἂν, κύριε φρονεῖτε,
ὅσ' ἀπορρίπτει σὺβάλα ἡ εὐγενὴς κυρία,
ὅσ' εἶναι τὸσας προσοχῆς ἀξία πραγματεία.
Παρακαλῶ, ἐξέλθετε αὐτῆς σὰς τῆς ἀπάτης.
Ὅσας πρέπουσιν ἄλλα πράγματα. Ἐκείνων ἰχνηλάτης
δοσιπὸν, ἀναστεινάζετε πλησίον της εἰσέτι,
καὶ, τέλος, στεφανώματα καλὰ. — Πολλὰ τὰ ἔτη!

ΣΚΗΝΗ Ζ'

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΛΗ, ΠΑΛΑΙΜΩΝ, ΧΑΡΙΔΗΜΟΣ.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ, πρὸς τὴν Ἀσπασίαν,

Ἄ! — ἐγὼ εἰσῆγα, μεθ' ὅλα καὶ μεθ' ὅσα,
εἰσάσας πᾶσα πρὸ ἐμοῦ νὰ ὀμιλήσῃ γλώσσα.
Ἀκούοντως ἄρα τῆς ὀργῆς κατίσχυσα καὶ λύπης,
εἰ τῶρα δύναμαι . . . ;

ΑΣΠΑΣΙΑ

ὦ! ναί! εἰπέ πᾶν ὅ,τι εἶπες,
ἤεις πᾶν δίκαιον ἂν σὺ ἐπιυφρανθῆς, Παλαίμον.
σὺ μ' ἐλέγξης ἀπειδῶς, σὺ, ὁ καλὸς μου δαίμων.
μολογῶ τὸ πτασμά μου, καὶ πλήρης μετανοίας,
ἐν καταφεύγω εἰς κενὰς πρὸς σὲ ἀπολογίας.
Ἐν ἄλλων κατεφρόνησα πᾶσαν ὀργὴν ἢ φθόνον,
ἐν ἄλλων συντριβὴν αισθάνομαι — ἐνώπιόν σου μόνον.
Εἶν' εὐλόγος καὶ δίκαιος ὁ πρὸς ἐμὲ θυμὸς σου.
ἐνώσκι πᾶσον ἔνοχος παρίσταμαι ἐμπρὸς σου.
Ἐκ πάντων ὅ,τ' ἠπίστησα πρὸς σὲ θὰ ἐνοήσῃς,
καὶ ἔχεις, ἔχεις δίκαιον πολὺ νὰ μὲ μισήσῃς.
Ἄσσει με, στέργω.

ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Κ' εὐκολον, προδότις, εἶναι τοῦτο,
δύναμαι τόσου ἔρωτος νὰ κατισχύσω σὺτῃ;

Καὶ θέλων δὲ, ὡς θέλω, ναί, φρικτὰ νὰ σὲ μισήσω.
τὴν ἀνυπότακτον αὐτὴν καρδίαν πῶς νὰ πείσω;

Πρὸς τὴν Ἑλλην καὶ τὸν Χαρίδημον.

Βλέπετε σεῖς τί δύνανται ἀγάπη ἀναξία.
καὶ ἡ ἀδυναμία μου σεῖς μαροτυρεῖτε ποῖα. —
ἀλλ' ἔτι περιμένετε τὸ τέλος τῶν πραγμάτων.
Θα μὲ ἴδῃτε νὰ προῶ καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων
νὰ δείξω ὅτι φρόνιμοι καλούμεθ' ἀναξίως,
καὶ ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος δὲ' εἶναι αἰωνίως.

Πρὸς τὴν Ἀσπασίαν,

Ναί, θέλω δὲ τι ἔπραξες οἰκτρὸν νὰ λησμονήσω.
Ἐν τῇ ψυχῇ μου ὄλα σου νὰ δικαιολογήσω,
ὡς ἐπηρεΐας τοῦ καιροῦ καὶ τῆς νεότητός σου·
ὡς ἀτομίας συγγνωστὰς ἐπὶ παγκοίνου νόσου· —
ἀρκεῖ, ὡς ἀπεράσισχ νὰ φύγω τοὺς ἀνθρώπους,
νὰ ἔλθῃς ἐξοπίσω μου στερρόγνωμος, στερρόπους,
καὶ εἰς τὴν ἐρημίαν σου, ὅπου ἐκλέξω, *(τοῦτον ἔχω)*
νὰ κατοικήσῃς μετ' ἐμοῦ, μακρὰν τοῦ κόσμου, ἔξω.
Οὕτως, ἂν φύγῃς πάραυτα, θὰ καταδυσωπήσῃς
δι' ὅσα καὶ ἂν ἔπραξες τὰς τῶν ἀνθρώπων κρίσεις,
καὶ οὕτω μόνον δύναμαι, μετὰ τοιαύτην ζάλην,
μετὰ τοιοῦτο σκάνδαλον, νὰ γίνω σὸς καὶ πάλιν.

ΑΣΠΑΣΙΑ

Εἰς τόπον ἐκεῖ ἔρημον, — πρὶν ζήσω, πρὶν γηράσω, —
ἔναιρα τόσα τῆς ζωῆς νὰ τὰ ἐνταρξάσω!

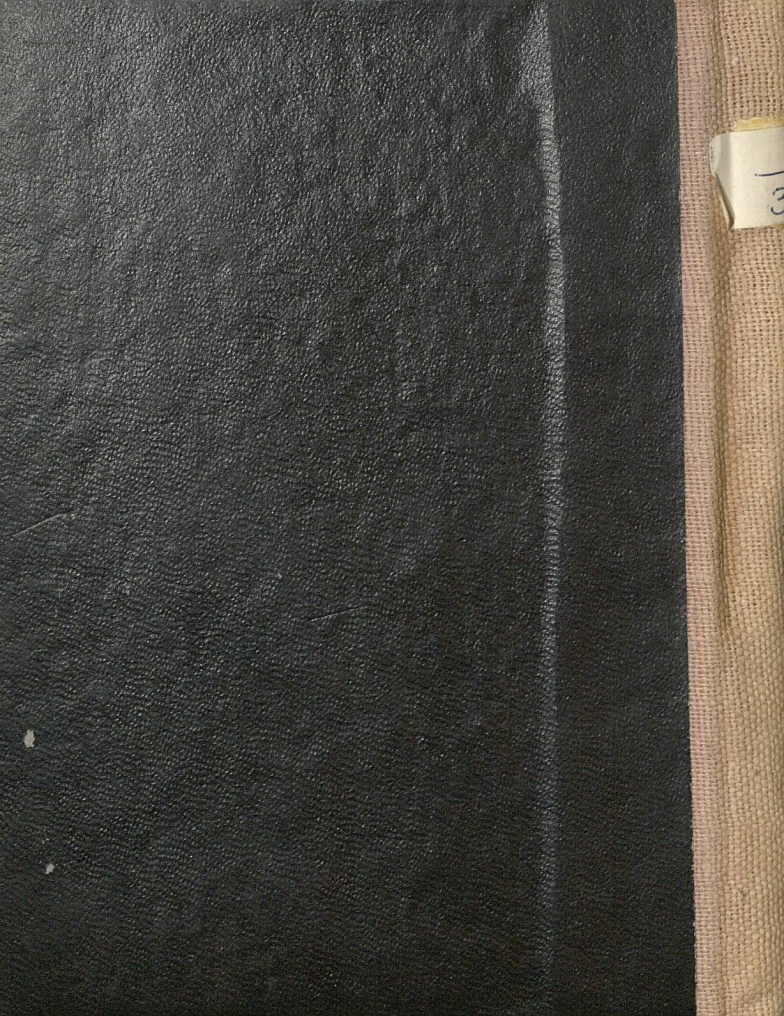
ΠΑΛΑΙΜΩΝ

Καὶ τί σε μέλλ' ἡ στέρησις τοῦ ἐπιλοῖπου κόσμου;
Ἐὰν συνεμερίζεσο τὸ πῦρ τοῦ ἔρωτός μου,
εἰ θὰ ἐπόθει πλήρωμα ἡ πλήρης σου καρδία;

ΑΣΠΑΣΙΑ

Καρδίαν εἰκοσαετῆ ποιεῖ ἡ μοναξία. —
Οὐδ' ἀρκετὸν αἰσθάνομαι εἰς τὴν ψυχὴν μου σθένος,
ἵστε νὰ δώσω ὡς αὐτὴν ὑπόσχεσιν ἀσμένως.
Νὰ μᾶς συνάψῃ ὑμέναιος ἐν εὐηρηστέισο,
ἰὰ εἶ/α τὴν διάθεσιν νὰ τὸ ἀποφασίσω
ἰλλ' ἐν Ἀθήναις . . .

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ - Π.Τ.Δ.Ε
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ-ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΧΟΛΙΚΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Δ.Π.Ε.Σ.Μ.Υ.)
ΑΡΧΕΙΟ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ &
ΠΑΙΔ. ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ (Α.-Β.Α.Κ.Η.)
ΑΡΙΘΜ. ΕΙΣΑΓ. 3510.....
ΗΜΕΡ. ΕΙΣΑΓ. 14-03-2011.....
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘ. DEW. 800.2 ΜΟΛ.....

—
3